

Čeprav so hladna jutra v novembru nekam tiha, saj niti slabotno sonce ne ogreje toliko, da bi se ptice oglasile, pa vendar na pernate prijatelje, kolikor jih ni odletelo proti jugu, ne pozabimo. Le redko okno ima že krmilnico, komaj na kakšnem vrtu so že postavili ptičjo hišico s hrano za ptice. Se mestne golobe, te neizbirčne ptice, so hladna neprijazna jutra prikovala na zasnežene mestne strehe. — Foto: F. Perdan

XXXIII. Številka 89

Uredništvo: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Tisk: Isdaja Časopisno podjetje Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 18. 11. 1980

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Slovenski delegati v Škofji Loki

Večje spodbude kmetijstvu

Slovenski delegati za zbornice zvezne skupščine so v petek na obisku v Škofji Loki — Seznanili se z nekaterimi gospodarskimi in razvojnimi sklopi občine, si ogledali rudnik urana Žirovski vrh in se na Trebiji pogovarjali o dosežkih turizma

Slovenski delegati v zveznem zboru zbornice skupščine Slovenije in zboru republik in pokrajin v zboru republik in pokrajin skupščine med njimi Marko Bogdan Osolnik, so v petek obiskovali Škofjo Loko. Najprej so se seznanili s škofjeloško občinsko skupščino. Predsednik občinske skupščine, Ljubo Šušteršič, jim je predstavil vrsto ukrepov, s katerimi se srečujejo. Škofjeloška gospodarstva neustrezna, saj daje industrija le 70 odstotkov družbenega produkta in v sedanjih pogojih je težko pričakovati, da se bo njena akumu-

lativnost zmanjšala, saj gre v pretežni meri za predelovalno industrijo. Ekstenzivna rast v zadnjih letih pa je pripeljala do prevelikih zmogljivosti v posameznih panogah. Tako na primer lesnopredelovalne zmogljivosti že presegajo lesne zaloge. Problem je tudi izredno slaba prometna povezanost obeh dolin z občinskim središčem, kar veča proizvodne stroške in hkrati otežuje enotnost občinskega prostora.

S kmetijstvom se ukvarja manj kot 10 odstotkov prebivalstva in ob koncu leta 1979 je bilo v občini 624

usmerjenih kmetij. To kaže, da se število kmečkega prebivalstva nevarno zmanjšuje in še komaj zagotavlja živost prostora. Hkrati pada delež kmetijstva proizvodnje v družbenem produktu občine. Leta 1976 je znašal še 6,3, predlani pa le še 5,1 odstotka. Ker pa hrana postaja vse bolj pomembna in želimo v Sloveniji z lastno proizvodnjo pokrivati 85 odstotkov potreb, je nujno potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo spodbujali kmetijsko proizvodnjo. Tako bi se cene kmetijskih izdelkov nujno morale vezati na ceno repromateriala, kmetovanje v hribovitih delih bi moralo biti deležno posebnih ugodnosti, sredstva, ki se namenjujejo za regresiranje cene hrane, bi bilo smotrnejše vlagati v pospeševanje kmetijske proizvodnje in hkrati bi morala biti dana možnost za zbiranje sredstev na osnovi bruto osebnih dohodkov za pospeševanje kmetijstva — podobno kot za SIS materialne proizvodnje. Prepečasi teče tudi izenačevanje kmetov in delavcev.

Nadalje je predsednik občinske skupščine spregovoril o aktualnih gospodarskih problemih, ki se kažejo tudi v loškem prostoru. To je zapiranje jugoslovanskega trga, preskrba s surovinami in rast administrativnih služb, ki jih pogojujejo predpisi in nove zahteve po najrazličnejših podatkih. Pri tem je postavil vprašanje, če se pri sprejemanju posameznih predpisov predvidijo tudi materialne posledice.

Zatem so se delegati s predstavniki škofjeloške občine pogovarjali o pomenu ustavnih sprememb in programiranju dela v zveznem zboru skupščine SFRJ. Potem pa so se odpeljali v Gorenjo vas, kjer so si ogledali gradbišče rudnika urana Žirovski vrh, popoldne pa so se na Trebiji seznanili z dosežki kmečkega turizma na loškem.

L. Bogataj

Na obisku v Škofji Loki slovenski delegati v zvezni skupščini. Foto: F. Perdan

Podpora četrtemu samoprispevku

Delegati skupščine občine Tržič so načelno podprli predlog za četrti samoprispevek, s katerim bi se najbolj pereča komunalna vprašanja v krajevni skupnostih

Tretji samoprispevek občine Tržič, namenjen gradnji družbenih objektov, bo končal konec maja prihodnje leto. Četrty samoprispevek, pred katerim se sedem mesecev preden načrtovanim rokom. Odločili so se sprejeti delegati na pogovoru in v sredini zasedanj skupščine občine Tržič, je bil izpad gradnje dveh letnih objektov usmerjenega izobra-

precej smelo zastavljenega programa gradnje sploh. Razlogi za umik športne dvorane iz programa so torej tehni, močnejši od nezadovoljstva delovnih ljudi in občanov, ki so se prek svojih delegatov v skupščini zavzeli, naj bi naložbo prestavili v drugo srednjeročno obdobje prihajajočega desetletja.

Posebno živahna pa je bila v vseh zborih skupščine razprava o predlogu za četrti samoprispevek. V naslednjih petih letih bo namreč investicijska poraba na področju družbenih dejavnosti krepko omejena. Po drugi strani pa je v tržiških krajevnih skupnostih, zlasti v manj razvitih, vrsta nerešenih komunalnih vprašanj, ki postavljajo krajanje v neenak položaj s prebivalci razvitejših krajevnih skupnosti.

Po predlogu izvršnega sveta bi s četrtim samoprispevkom delovni

ljudje zbrali okrog 68,2 milijona dinarjev. S pridanimi 8 milijoni dinarjev, kolikor bi v istem obdobju spravilo skupaj združeno delo na osnovi samoupravnega sporazuma o financiranju naložb v krajevnih skupnostih, bi lahko v tržiški občini rešili najbolj pereče probleme komunalne infrastrukture.

Četrtemu samoprispevku so delegati izrekli načelno podporo. Zanj so se zavzeli celo v razvitih krajevnih skupnostih, v katerih bi predvidoma 40 odstotkov na ta način zbrane denarja solidarnostno odstopili za uresničitev programov manj razvitih krajev.

Seveda pa bo potrebno program izgradnje komunalnih objektov še temeljito dodelati in uskladiti. Krajanje sami bodo morali povedati, katera vprašanja bi radi najprej rešili v okviru vsote, ki bi jo zbrali s četrtim samoprispevkom, če se bodo zanj odločili. Več o tem se bodo pogovorili na zborih delovnih ljudi in krajanov, pripravo na referendum pa so zaupali odboru, ki ga bo oblikovalo predsedstvo občinske konference SZDL.

H. Jelovčan

Gorenjski »zeleni program«

Medobčinska sveta Zveze komunistov in Zveze sindikatov za Gorenjsko pripravljata skupno problemsko sejo o razvoju gorenjskega kmetijstva in zagotavljanju preskrbe

Kranj — Hrana v prihodnje ne bo manj pomembna od energije in drugih dobrin, pomembnih za nemoten razvoj. Gorenjska se tega vedno bolj zaveda in se že nekaj let skuša organizirati in združiti sile, da bo pri zagotavljanju hrane učinkovitejša, manj odvisna od drugih predelov Slovenije in Jugoslavije ter preskrbljena tudi v kritičnih trenutkih. Prvi koraki so narejeni. Občine zagotavljajo sredstva za najrazličnejše intervencije v kmetijstvo in proizvodnjo hrane, nekatere, kot na primer škofjeloška, združujejo sredstva za razvoj kmetijstva na osnovi posebnega dogovora, prav tako pa vedno bolj prevladuje prepričanje, da bi kazalo po občinah oblikovati interesne skupnosti za kmetijstvo, za celotno Gorenjsko pa interesno skupnost za preskrbo. Večina gorenjskih občin ima tudi že popolno ali vsaj delno zagotovljene enome-sečne zaloge hrane, v okviru usmerjenega izobraževanja pa bi pri kranjski Miekarski šoli delovala dva oddelka kmetijske šole, povezana s kmetijsko izobraževalno ustanovo na Grmu pri Novem mestu. Gorenjci bi morali biti v prihodnjem srednjeročnem obdobju dogovorjeni, kaj lahko proizvajamo sami, kaj uvažati od druge in kam vlagati dinar, da bo preskrbljenost stalna in trajna. Odločiti se bo torej treba za naš skupni »zeleni program«!

Načrtovana skupna seja medobčinskih svetov Zveze komunistov in Zveze sindikatov za Gorenjsko, na katero se pripravljamo, naj bi dala vsebino našemu »zelenemu programu«. Pred to sejo in na njej bo treba preveriti, kolikšno pozornost in kakšno realnost smo dali kmetijstvu in zagotavljanju hrane v dogovorih o temeljih plana razvoja občin. Odločiti se bo treba za pota razvoja družbenega sektorja kmetijstva, ki se ne odigrava vloge pospeševalca panoge po proizvodni in po tehnološki plati ter najstabilnejšega proizvajalca prehrabnih izdelkov, prav tako pa zasebnega kmetijstva, ki daje na Gorenjskem večino tržnih viškov. Pospeševati ga je treba in ga bolj zadružno in kooperacijsko organizirati. Sedanji okvirji zadružnih organizacij postajajo pretesni, predvsem pa le-te, tudi zaradi ekonomskega položaja panoge, ne odigravajo vloge, ki bi jo sicer morale.

Okvirna vsota 20 starih milijard, kolikor naj bi v prihodnjih petih letih vložili v kmetijstvo in pridelovanje hrane na Gorenjskem, je prepičla. Ob sedanji akumulativni sposobnosti kmetijske panoge pa je vprašljivo, če bo le-ta sposobna vračati posojila in vlagati še več. Zato jo je treba najprej usposobiti, da bo enakovredna drugim in da ne bo imelo kmetijstvo vedno »socialnega« prizvoka.

Delo bomo zmogli, če bomo vedeli, kaj hočemo in kaj zmoremo. Prav tako bo nujno tem izhodiščem prilagoditi samoupravno organiziranost in organiziranost kmetijstva nasploh, proizvodnje in predelave, zagotoviti ustrezno kadrovsko politiko in podirati plotove, ki zadržujejo ozkosti in lokalizme ter s tem zmanjšujejo družbeni in družbenopolitični pomen panoge.

J. Košnjek

DOGOVORIMO SE

ZASEDANJE VSEH ZBOROV ŠKOFJELOŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 13. strani objavljamo povzetke gradiva za zasedanje vseh treh zborov škofjeloške občinske skupščine. Posebej opozarjamo na analizo gospodarjenja v tem srednjeročnem obdobju z oceno za letos, osnutek resolucije za prihodnje leto in osnutek urbanističnega načrta Škofje Loke z okolico.

SEJA KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V sredo, 26. novembra, ob treh popoldne se bo začela seja kranjske občinske skupščine, na kateri bodo obravnavali osnutek družbenega plana Slovenije do leta 1985, osnutek resolucije o razvoju Slovenije v prihodnjem letu, poročilo o uresničevanju sedanje prihodnjega plana kranjske občine v letu 1980, pomembna pa bo obravnavala predloga dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985. Delegati bodo razpravljali tudi o uresničevanju sporazuma o minimalnih standardih za življenje delavcev, o zdraviliškem in klimatskem zdravljenju borcev, o priznavalnihah, o vzdrževanju lokalnih in nekategoriziranih cest in o pripravah zazidalnih načrtov Planina III in Komunalna cona Primskovo II. Gradivo objavljamo na 12. strani.

PO JUGOSLAVIJI

Boj za letino

V Pomurju, kjer se je precej otoplilo in se zemlja naglo suši, je spravilo koruze in sladkorne pese v polnem teku. Pri spravilu je tudi v soboto in nedeljo sodelovalo več tisoč odraslih in mladih prostovoljcev, mladih delavcev, dijakov in pripadnikov JLA. Tako si v severovzhodni Sloveniji kmetovalci ne zastavljajo več vprašanj, koliko pridelka bodo spravili s polj, temveč kako posejati zimna žita. Do sedaj so namreč na tem območju s pšenico zasejali le okoli 60 odstotkov predvidenih površin.

Prizadevanja za čimhitrejšo spravilo pridelkov in setev so značilna tudi za druge predele domovine. V Slavoniji in Baranji je bilo ob koncu tedna na poljih okoli 15 tisoč uslužbencev, vojakov in mladincev, ki so pomagali pri spravilu koruze in sladkorne pese. V požeški kotlini je vinogradnikom pomagalo pri trgatvi okoli 2 tisoč prostovoljcev, kljub temu pa je dela še za teden dni.

V širšem območju Leskova in Vranja so v družbenem sektorju zasejali dve tretjini polj, zasebni kmetovalci pa približno polovico. V Vojvodini pa so s pšenico posejali skoraj 12.000 hektarov nju družbenega sektorja več, kot so predvidevali.

3. kongres samoupravljavcev

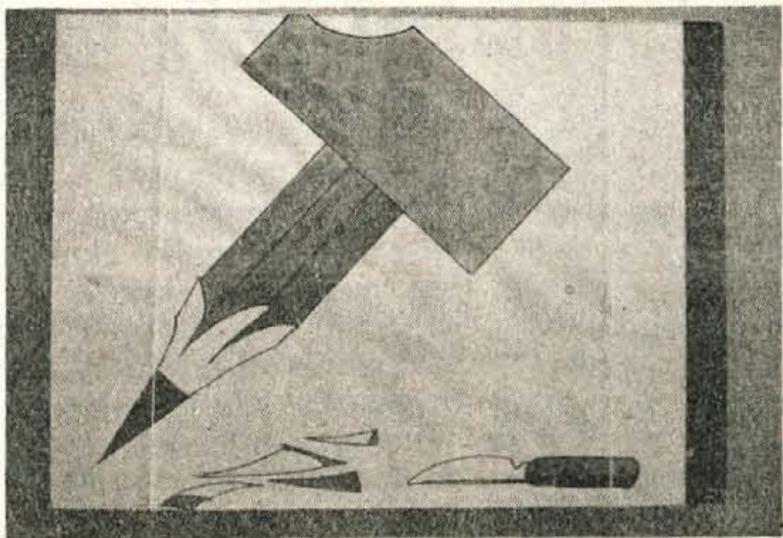
Tretji kongres samoupravljavcev Jugoslavije bo od 16. do 18. junija prihodnje leto. O kraju se bodo še dogovorili. Na njem bo 1.800 delegatov namenilo osrednjo pozornost tematiki: združeno delo v boju za samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj. To so potrdili na seji koordinacijskega odbora Slovenije za pripravo III. kongresa samoupravljavcev Jugoslavije. Sejo je vodil predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner.

Večje zaloge

Oktoberko povečanje slovenske industrijske proizvodnje je bilo skromno. Slovenska industrija je ta mesec naredila le za 1,2 odstotka več, kot oktobra lani, v desetih mesecih pa je izdelala za 2,3 odstotka več kot lani v enakem času. Kljub živahnemu izvozu pa se povečujejo zaloge izdelkov in so bile oktobra za 3,5 odstotka večje kot v enakem lanskem obdobju. To pomeni, da je manjše povpraševanje ali pa, da proizvajalci zadržujejo izdelke, ker čakajo na višje cene. Resna ovira večji industrijski proizvodnji je vse slabša preskrbljenost s surovinami. To je zlasti opaziti pri tistih surovinah, ki jih uvažamo.

V Brkinih še brez elektrike

Sneg, moča in burja, ki sta konec prvega tedna tega meseca prizadela Primorsko, sta najhujše razdejavanje pustila v Brkinih, ki so ostali brez elektrike. Te dni tam delajo s polno močjo. Tudi v soboto in v nedeljo so delavci Elektra Sežana, ki so jim pomagale ekipe iz vse Slovenije napeljevali elektriko. Sedaj je brez elektrike še 12 brkinskih vasi in če ne bo nagajalo vreme, bo povsod luč zasvetila še ta mesec. V ilirskobistriški občini pa je bila konec tedna delovna akcija, v kateri je sodelovalo nekaj sto delavcev iz domačih temeljnih organizacij in taborniki odreda »Snežniški ruševci«. Delali so v sadovnjakih in gozdovih.

Akcija »1000 delavcev – sodelavcev«

Vinko Hafner:

»Naša glasila naj bodo glasila kolektivov!«

Prvi rezultati akcije »1000 delavcev – sodelavcev« so pohvalni – Premalo kritičnih člankov – Uredniški politiki mora stati ob strani partija in sindikat

Krško – Razstava o obveščanju v združenem delu, ki so jo organizatorji III. srečanja »Obveščanje v združenem delu« pred tednom dni pripravili v Delavskem domu v Krškem, je dala vsaj približno sliko aktivnosti sindikata v tej akciji. Začetek je naravnost vzpodbuden, saj smo našli kar 1362 vseh dopisnikov iz združenega dela Slovenije. Pa seznam še ni popoln. Vseh je zagotovo okrog 1.500. Tudi Gorenjci smo se pri tem kar dobro odrezali: v Kranju se je na akcijo odzvalo 63 dopisnikov, v Škofji Loki 60, v Radovljici 30, Trzinu in Jesenice pa nista sporočila svojega števila, pravi pa, da je bil tudi tu odziv dober.

In o čem so največ pisali novi dopisniki v glasila združenega dela in v Delavsko enotnost? Največkrat se članki dotikajo inovativnosti, letovanja delavcev, objavljeni so intervjuji z delavci, napotki, kako začeti pisati, pišejo o srečanju s Titom, o obisku Hiše cvetja, o tem, kako do večje produktivnosti, kako žive delavci iz drugih republik, kako so vzdrževane naše ceste, o nezdah pri delu, kulturnih dogodkih, prikazujejo gospodarske rezultate, lotevajo se potopisov itd.

Komisija, ki je obravnavala posebej to akcijo sindikatov, je ugotovljala, da je na uredništvih prihajalo premalo kritičnih prispevkov. Prav tako je premalo napisanega o inovativnih in njihovem delu in dosežkih. Prav bi bilo, da bi uredništva zainteresirala inovatorje same, da bi spregovorili in napisali o svojem delu.

V dosedaj sprejetih člankih je na splošno opaziti, da delavci znajo pisati; celo izredno dobri prispevki prihajajo iz vrst neposrednih proizvajalcev. Čeprav to ni nujno. Lahko

Komunisti o planih

Radovljica – Na minuli seji občinske konference Zveze komunistov Radovljica so temeljito spregovorili predvsem o gospodarsko-finančnih gibanjih v devetih mesecih in ocenili, da so bili gospodarski rezultati ugodni. Prav tako je radovljiško gospodarstvo zadovoljivo uresničevalo svoje naloge pri izvozu. Vendar pa so opozorili na nekatera neskladja predvsem pri planiranju in pri naložbah, saj delovne in temeljne organizacije radovljiške občine načrtujejo več kot bodo zmožne sofinancirati.

V prihodnje bodo morali temeljito spremljati načrtovanje na vseh področjih, predvsem pa skupno porabo v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnostih in samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje. Stopnja rasti je nad načrtovano stopnjo dohodka, saj znaša 4,3 odstotka.

Zelo pestra je tudi problematika pri oskrbi in reprodukcijem materialu. Predvsem pa si bodo morali komunisti prizadevati, da se v delovnih in temeljnih organizacijah ter povsod drugod skrbno načrtuje in planira ter zagotovi takšne programe srednjeročnega razvoja, ki bodo realni in uresničljivi.

D. S.

se oglasi vsak, čeprav le z nekaj stavki, da le nakaže problem.

Akcijo »1000 delavcev – sodelavcev« moramo peljati naprej in postati mora trajna naloga nas vseh za boljše obveščeno slehernega delavca. Da bo naše informiranje hitreje steklo v vseh smereh, pa je nujno potrebno povežati kadre, ki se ukvarjajo z informiranjem tako v združenem delu, v komisijah za obveščanje pri občinskih svetih ZSS in z aktivni pri Društvu novinarjev Slovenije. Predvsem pa naj več podpore obveščanju v združenem delu dajo občinski sveti ZSS. Še enkrat smo lahko ugotovili, da je tam, kjer je slabo samoupravljanje, slabo informiranje ali pa tega sploh ni, tudi gospodarjenje slabo. Zato bo v bodoče treba več skrbno posvetiti prav tistim delovnim organizacijam, ki še nimajo urejenega informiranja. Akcijo »1000 delavcev – sodelavcev« pa moramo presaditi tudi v krajevne organizacije, kjer so posamezne delovne organizacije.

Poseben problem pa se je pokazal, kot smo že omenili, pri premajhni kritičnosti članov. Delavci se še vedno boje pisati kritično, ker se jim vsaka kritičnost navadno hitro vrne od prizadete vodilne strukture. Resnica je – tako kaže praksa – da so pri nas glasila kritična toliko, kolikor ima poguma urednik glasila. Pogumen pa je lahko, če za njim stoji politična struktura, kot je ZK, ZSS in drugi. Prav ob tej priložnosti tovariš Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta ZSS poudaril, da naša glasila morajo biti glasila kolektiva in da uredniško politiko oziroma delo urednika mora štiti v prvi vrsti partija in sindikat.

D. Dolenc

Klubi OZN v prihodnje

Kranj – Občinski center klubov OZN Kranj povezuje 26 klubov; devet v osnovnih šolah, prav toliko v srednjih in osem v krajevnih skupnostih, ki združujejo 560 članov, 80 več kot v preteklem letu.

Na volino programski konferenci občinskega centra, ki je bila v sredo, 5. novembra, so klubovci povedali, da je z novo organizacijo delo bolj zaživelo. Veliko pozornosti so posvetili izobraževanju in usposabljanju članov, lanske jeseni so pripravili srečanje klubov OZN Slovenije, ki je bilo združeno s proslavo ob mednarodnem letu otroka, občinsko in gorenjsko tekmovanje v znanju, vključili so se v akcijo solidarnosti z osvobodilnimi gibanji ter sodelovali z drugimi občinskimi centri v naši republici. Osnovni so mentorsko komisijo, v minulem obdobju pa sta bili delavni tudi študijska komisija in komisija za informiranje.

V prihodnje se bodo zavzemali predvsem za utrditev klubov v krajevnih skupnostih in šolah ter za ustanovitev klubov v organizacijah združenega dela. Delo bodo skušali popestriti z različnimi akcijami in natečaji, več pozornosti pa bodo namenili tudi izobraževanju članov, delu komisij, sodelovanju z osnovnimi organizacijami ZSMS v šolah in krajevnih skupnostih ter povezovanju centra s klubi.

D. Papler

Delo pod posebnimi pogoji

Jeseniška skupnost socialnega skrbstva je ustanovila delavnico za delo pod posebnimi pogoji. V njej varovanci osnovne šole Polde Stražišar z Jesenic opravljajo predvsem kooperantska dela – Velika delovna vnema kljub zmanjšanim ustvarjalnim sposobnostim

Jesenice – Že nekaj let imamo pri nas delavnice, v katerih pod posebnimi pogoji delajo mladostniki, ki jih zaradi njihovih zmanjšanih delovnih sposobnosti ni moč vključevati v združeno delo. Gre za osebe od 17. leta dalje, ki končajo osnovno šolo s posebnim programom ali oddelke za delovno usposabljanje, pa mlade, ki iz kakršnihkoli vzrokov niso obiskovali katerekoli vzgojne ustanove. Takih oseb, ki se zaradi svojih kombiniranih motenj ne morejo zaposliti pod rednimi pogoji, imajo v jeseniški občini prek 25, zato so se že pred petimi leti začeli dogovarjati o možnih načinih njihovega zaposlovanja.

Med dolgotrajnim dogovarjanjem so odgovorni spoznali, da je najbolj primerno ustanoviti delavnico za delo pod posebnimi pogoji na ravni občine. Jeseniška skupnost socialnega skrbstva je kot ustanovitelj te delavnice prispevala polovico denarja za nakup nekdanjih prostorov delovne organizacije Kovin in za njihovo preureditev namenila 33 milijonov starih dinarjev. Drugo polovico za nakup 150 milijonov starih dinarjev vrednih prostorov je zagotovila skupnost za zaposlovanje, za nakup opreme pa je republiško društvo za pomoč prizadetim namenilo 8 milijonov dinarjev. Tako so v delavnico, ki je kot končna stopnja vzgajanja v oddelku za delovno usposabljanje organizacijsko povezana z jeseniško osnovno šolo Polde Stražišar, na začetku septembra letos sprejeli 18 oseb, varovancev iz občine Jesenice.

Ob pomoči in nadzoru defektologa opravljajo varovanci v delavnici različna dela. Največ imajo drobnih kooperantskih del, predvsem za jeseniški Kovin. Prizadevajo si, da bi jim v bodoče odstopili del svojih dejavnosti tudi nekateri obrtniki v jeseniški občini. V prostem času, v delavnici so med 7. in poldruugo uro popoldan, izdelujejo ročna dela za prodajo. Poleg tega varovance usposablja za samostojno življenje. Ob delu skrbijo za pospravljanje in čiščenje prostorov, pripravo malice in drugo. Zanje organizirajo tudi rekreacijo, izlete in obiske kulturnih prireditev.

Ustvarjalne sposobnosti varovancev so različne, vendar nagrajujejo sleherni delo. Porečne mesečne nagrade znašajo okrog 120 starih tisočakov na osebo, za najustvarjalnejše

V Sori za tretjino več

V Sori, poslovni enoti Slovenjalesa, so v devetih mesecih letos prodali za 102 milijona dinarjev izdelkov, kar je za tretjino več kot lani v istem času. Ob tem so izvozne obveznosti presegle, tako, da so se že uvrstili med izvozno aktivne kolektive. Še vnaprej dosegajo najboljše finančne rezultate v slovenski pohištveni industriji, ob tem pa še nadalje izboljšujejo organizacijo dela, izboljšujejo delovno disciplino ter skrbijo za še boljše izkoriščenost reproductivnih materialov. V Sori ne poznajo fluktuacije, kar še povečuje možnosti za boljše gospodarjenje. S prodajo izdelkov nimajo težav, posebno še, ker beleži salon pohištva, ki so ga uredili v tovarni, iz leta v leto večjo prodajo.

-fr

JESENICE

Danes, 18. novembra, ob 10. uri bo seja izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine. Na njej bodo obravnavali osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Jesenice za letošnje leto pa osnutek odloka o proračunu občine za prihodnje leto. Pregledali bodo izpolnjevanje resolucije in dogovora o uresničevanju družbene utemeljitve razporejanja dohodka v devetih mesecih letošnjega leta, sprejeli poročilo o pripravah za prehod na usmerjeno izobraževanje v občini Jesenice in se odločili o potrditvi predloga sklepa za javno razgrnitje zadnjega načrta Kulturni center Jesenice. Med drugim bodo razpravljali tudi o poročilu sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu glede prometne varnosti v občini in poročilu upravnega organa glede urejanja zakona o enotni matični številki v jeseniški občini.

(S)

RADOVLJICA

V torek, 18. novembra, bo redna seja izvršnega sveta skupščine občine Radovljica, na kateri bodo razpravljali o predlogu rebalansa proračuna občine Radovljica za letošnje leto, o predlogu sanacije posledic proračuna občine samoupravnih interesnih skupnosti za letošnje leto, o kompenzaciji za junčje in svinjsko meso ter o nekaterih drugih vprašanjih. Med drugim se bodo pomenili še o opravljanju dejavnosti prevoza oseb kot postranskega poklica.

D. S.

pa so tudi višje. Vseeno je takšno nagrajevanje bolj motivacija za ustvarjalnost kot pa delitev ustvarjalnega dohodka, ki so ga v dobrem mesecu dni pridobili za 1,2 milijona starih dinarjev samo s kooperantskimi deli. Kljub temu, da je med varovanci več napol in manj gibljivih oseb, ki jih prevažajo na delo in z dela, problemov v izostanki sploh in tudi delovna vnema je na zavidljivo ravni.

Sedanjim varovancem v delavnici se bodo v prihodnje verjetno pridružili še nekateri drugi, ki zaradi različnih razlogov ostajajo doma. Kot so povedali v vodstvu osnovne šole Polde Stražišar, bodo ob povečanju števila varovancev poskrbeli tudi za organizacijo dela pod posebnimi pogoji v oddelkih.

S. Saje

Uspešni Gorjupovi dnevi

BRDO PRI KRANJU – Na Brdu pri Kranju so se v soboto končali III. Gorjupovi spominski dnevi, ena od oblik izobraževanja slovenskih novinarjev. Ko je predsednica Društva slovenskih novinarjev Kristina Lovrenčič zaključevala srečanje, ga je ugodno ocenila in še posebej poudarila pomen sodelovanja številnih mladih novinarjev in novinarjev iz združenega dela. Slovenska novinarska organizacija se mora še bolje organizirati in usposobiti za opravljanje svojega poslanstva.

V programu študijskih spominskih dni so sodelovali tudi predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič, predsednik slovenskega izvršnega sveta Janec Zemljarič, slovenski gospodarstvenik, član predsedstva CK ZKJ Aleksandar Grilčič, sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinec in sekretar predsedstva zvezne konference SZDL Istvan Rajčan.

Namibijski študentje v Kranju

Kranj – Pretekli četrtek se je v Kranju mudila skupina namibijskih študentov, ki na Mednarodnem centru za upravljanje podjetij v družbeni lastni in v deželah v razvoju v Ljubljani v enoletnem študijskem programu preučujejo naše samoupravljanje. Da bi spoznali naše družbeno uveljavljanje žensk, kar imajo tudi v študijskem programu, so si za preučevanje izbrali prav Kranj, kjer je zaposlen visok odstotek žensk. Medobčinski svet ZSS za Gorenjsko je namibijskim študentom pripravil obisk otroškega vrta Janina v Kranju, ki ima v svojem sklopu tudi jasli, in v delovni organizaciji IBI, ki je izrazita »ženska« delovna organizacija. V pogovoru, ki so ga študentje imeli s predstavniki medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko, občinskega sveta ZSS Kranj in delavci vzgojno varstvenih zavodov Kranj, so se seznanili z načrtovanjem in postopnim uresničevanjem našega družbenega razvoja, pa tudi s problemi, s katerimi se pri našem razvoju srečujemo.

D. D.

Premišljena organizacija bogati dohodek

Termiki z dobro organizacijo dela, polno izkoriščenostjo zmogljivosti, varčevanjem energije in skromno režijo dosegajo zavidljive poslovne uspehe

Škofja Loka — Štiristotriinšestdeset zaposlenih v Termikinih obratih na Trati, Bodovljah, Poljanah in Novem Marofu je v devetih mesecih letos ustvarilo 650 milijonov celotnega prihodka, kar je skoraj polovico več kot lani in 11 odstotkov več kot so planirali. Izvoz so ustvarili za 70 odstotkov in so proizvedli na tuje za 16,6 odstotka proizvodnje v vrednosti 97 milijonov dinarjev. Zaradi tako velikega povečanja izvoza so se jim zmanjšale obveznosti iz dohodka in so tako kljub visokim cenam reprovmaterialov in energije lanski devetmesečni dohodek presegli za 76 odstotkov in letošnji plan za 36 odstotkov.

Leto so ustvarili 190 milijonov evrov dohodka, kar je za 56 odstotkov nad planom in za 80 odstotkov več kot lani. Tem uspešnim primerni so tudi osebni dohodki delavci Termike so letos v devetih mesecih v poprečju zaslužili 19 dinarjev ali za petino več kot lani. Za poslovljiv sklad so namenili milijonov dinarjev.

Ob dobri poslovni rezultat je v najmanjši posledica povečanja obsega proizvodnje zaradi izrednega povzrojanja po izolacijskih materialih, katerih stroške v racionalno izkoriščanju surovin in energije ter z dobro organizacijo dela. Delo je namreč organizirano tako, da so vse dejavnosti izkoriščene 91 do 92 odstotkov, več pa ne morejo biti zaradi pomanjkljivosti ovir, čeprav so vse vzdrževalne in vsi remontni naprej planirani.

Prav tako pa k tako dobri poslovni rezultat pomaga tudi izboljšanje majhna režija. Vseh režijskih skupaj z vodstvom temeljnih organizacij je slabih 5 odstotkov. Nove delavce zaposluje v proizvodnji. V zadnjem času pa poudarek na izboljšanju kva-

Kranjski družbeni plan Preverjanje pred odločanjem

Kranj — Zvezna skupščina se je leta 1985 ne bo sprejela na nepremišljeno, neuskaljeno sprejemanja na račun večje učinkovitosti in popolnosti dokumenta. Vse izkušnje imamo, kadar smo sprejeli planske dokumente sprejeli na hitro, samo da bi čim prej potem pa smo bili prisiljeni reševati pavšalno in ne razločno, z najrazličnejšimi začasnimi ukrepi.

Kranjska občina spoštuje dogovorjene roke oblikovanja predloga družbenega plana občine do leta 1985 in samoupravnih sporazumov o temeljnih plana interesnih skupin, vendar ničesar ne namestijo sprejeti na pamet, na osnovi spoznanj in rezultatov, ki jih pridobivajo izkušnje vrednotenja dodatnega dogovarjanja, preverjanja in praktičnega preverjanja skupaj s tistimi, ki bodo nosili breme uresničevanja prihodnjega plana in ustvarjali večino dohodka brez katerega bodo plani brez vrednosti. Že od začetka oblikovanja dogovora o temeljnih plana in njegovih nastankih niso bili vključeni le strokovnjaki s tega področja, ampak je bila vključena razveseljiva širina. Razen temeljnih nosilcev planiranja so bili vključevani organi družbenopolitičnih organizacij, skupnostnih organizacij, predstavniki sa-

likacijske strukture v vzdrževanju in oblikovali so lastno razvojno službo, ki tesno sodeluje pri reševanju vseh problemov, ki se pojavljajo v proizvodnji.

Ob koncu leta pričakujejo podoben poslovni rezultat, čeprav imajo velike težave z dobavo koksa in imajo trenutno zalogo le še za teden dni. Zato so se tesno povezali s koksarno Lukavac, vendar to ne pomaga dosti, ker v Jugoslaviji ni urejen uvoz

Uresničevanje načrtovanega razvoja jeseniške občine

Ponekod premalo prizadevno

Družbenopolitične organizacije v jeseniški občini so ocenile vzroke za zaostajanje v izpolnjevanju nalog, načrtovanih za sedanje srednjeročno obdobje — Sklepi za odpravo pomanjkljivosti pri načrtovanju in uresničevanju bodočega razvoja

Jesenice — Predsedstvo občinske konference Socialistične zveze na Jesenicah je pred nedavnim obravnavalo uresničevanje družbenega načrta občine v letih 1976—1980 ter osnutek smernic in nalog za uresničevanje načrta razvoja za prihodnje leto. Na osnovi razprave v predsedstvu pa v svetu za planiranje pri občinskem svetu Zveze sindikatov na Jesenicah so oblikovali stališča in sklepe, o katerih morajo razpravljati v vseh osnovnih organizacijah sindikata, krajevnih konferencah Socialistične zveze in drugih organih krajevnih skupnosti.

Na področju razvoja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ugotavljajo v sedanjem srednjeroč-

em obdobju predvsem premalo aktivnost pri uvajanju dohodkovnih odnosov in sistema nagrajevanja po delu ter rezultatih dela. Prav z boljše samoupravno organiziranostjo, doslednejšo dohodkovno povezavo, enotnejšim nastopanjem na trgu in ne nazadnje smotrnejšo organizacijo dela bi v gospodarstvu, kakor ocenjujejo, dosegli večje rezultate. Še posebej opozarjajo na smotnost izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti in varčevanje s surovinami. Za zaposlovanje menijo, naj bo intenzivnejše v materialni proizvodnji, načrtujejo pa naj ga predvsem na osnovi naravnega prirastka. Načrtovanje rasti družbenega proizvoda mora omogočiti razširjeno reprodukcijo, pri odločanju o delitvi sredstev pa si je treba prizadevati za resničen delavčev vpliv na gospodarjenje. Treba bo povečati napore za izvoz in pri uvozu predvideti viro pridobivanja deviz. Zaradi slabega uresničevanja načrtovanih naložb, posebno v gostinstvu in turizmu, je treba nadomestiti zamujeno, pri prihodnjem načrtovanju pa vlaganja usmeriti v opremo, tehnologijo in izdelke za izvoz. Ob tem bo treba prav tako resneje pristopiti k uresničevanju načrtovanih naložb v stanovanjsko gospodarstvo.

Sklepi med drugim poudarjajo tudi potrebo po realni rasti osebnih dohodkov. Za načrtovanje bodočega razvoja, zlasti nalog v prihodnjem letu, zahtevajo usklajevanje na osnovi materialne bilance povsod tam, kjer dogovora še niso dosegli. Komaj 81,6-odstotna uresničitvev družbenega načrta razvoja v sedanjem srednjeročnem obdobju kaže, da se povsod niso dovolj prizadevali pri izpolnjevanju zastavljenih nalog, so poleg drugega naglasili med nedavno sejo občinske konference Zveze komunistov na Jesenicah. Ocenili so tudi, da bo še bolj kot doslej treba krepiti delo komunistov v vseh okoljih. Predvsem gre za potrebo po uresničevanju sklepov in stališč organov in vodstev ZKJ oziroma ZKS glede ustalitve gospodarstva in nadaljnega uresničevanja razvoja političnega sistema. Na osnovi ocen resničnih možnosti se morajo komunisti zavzeti za usklajevanje v načrtovanju bodočega razvoja in sprejemanje temeljev razvoja občine pospešiti zaradi zaostajanja. V sleherni osnovni organizaciji Zveze komunistov bodo morali do sredine decembra pripraviti oceno svojega dela in v njej razčleniti gospodarski položaj ter ustalivena prizadevanja posameznikov.

premoza za koksarne. Nekoliko slabše rezultate pa pričakujejo pri proizvodnji termoplastičnih kitov, ki so prav tako izolacijski material. Za to vrsto proizvodnje morajo precej surovine uvažati, zato se pojavljajo začasni zastoji.

Za prihodnje leto pa planirajo nekoliko slabše poslovne rezultate. Čaka jih namreč trimesečni remont proizvodne linije, ki je bila zgrajena leta 1969. Gre za ekološko sanacijo. Na tej liniji namreč še ni čistilnih naprav za prestrazanje kupolnih plinov. Odločili so se za vodno čiščenje, ki je sicer trikrat dražje, vendar pa je boljše od suhega čiščenja. Hkrati bodo dogradili dimne filtre za trdilne komore, medtem ko so filtre za kamene kosmiče vgradili letos. Tehnološka in ekološka sanacija proizvodnih linij bo v Termiki končana do leta 1982 in je potrebna predvsem zaradi čistejšega zraka v okolici, kar je izrednega pomena, saj je bližina tovarne gosto poseljena. Hkrati bodo razvili tudi uporabo novih veziv za kameno volno. Raziskana je že posebna smola, ki je veliko manj škodljiva za okolico in je plod skupnega dela Termikinih raziskovalcev in strokovnjakov inštituta Boris Kidrič iz Ljubljane.

Trimesečni zastoj bodo skušali premostiti z začasno uvedbo štiriizmenskega dela in povečanjem proizvodnje v drugih obratih, tako da izpad dohodka ne bi bil prevelik.

L. Bogataj

nem obdobju predvsem premalo aktivnost pri uvajanju dohodkovnih odnosov in sistema nagrajevanja po delu ter rezultatih dela. Prav z boljše samoupravno organiziranostjo, doslednejšo dohodkovno povezavo, enotnejšim nastopanjem na trgu in ne nazadnje smotrnejšo organizacijo dela bi v gospodarstvu, kakor ocenjujejo, dosegli večje rezultate. Še posebej opozarjajo na smotnost izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti in varčevanje s surovinami. Za zaposlovanje menijo, naj bo intenzivnejše v materialni proizvodnji, načrtujejo pa naj ga predvsem na osnovi naravnega prirastka. Načrtovanje rasti družbenega proizvoda mora omogočiti razširjeno reprodukcijo, pri odločanju o delitvi sredstev pa si je treba prizadevati za resničen delavčev vpliv na gospodarjenje. Treba bo povečati napore za izvoz in pri uvozu predvideti viro pridobivanja deviz. Zaradi slabega uresničevanja načrtovanih naložb, posebno v gostinstvu in turizmu, je treba nadomestiti zamujeno, pri prihodnjem načrtovanju pa vlaganja usmeriti v opremo, tehnologijo in izdelke za izvoz. Ob tem bo treba prav tako resneje pristopiti k uresničevanju načrtovanih naložb v stanovanjsko gospodarstvo.

Sklepi med drugim poudarjajo tudi potrebo po realni rasti osebnih dohodkov. Za načrtovanje bodočega razvoja, zlasti nalog v prihodnjem letu, zahtevajo usklajevanje na osnovi materialne bilance povsod tam, kjer dogovora še niso dosegli. Komaj 81,6-odstotna uresničitvev družbenega načrta razvoja v sedanjem srednjeročnem obdobju kaže, da se povsod niso dovolj prizadevali pri izpolnjevanju zastavljenih nalog, so poleg drugega naglasili med nedavno sejo občinske konference Zveze komunistov na Jesenicah. Ocenili so tudi, da bo še bolj kot doslej treba krepiti delo komunistov v vseh okoljih. Predvsem gre za potrebo po uresničevanju sklepov in stališč organov in vodstev ZKJ oziroma ZKS glede ustalitve gospodarstva in nadaljnega uresničevanja razvoja političnega sistema. Na osnovi ocen resničnih možnosti se morajo komunisti zavzeti za usklajevanje v načrtovanju bodočega razvoja in sprejemanje temeljev razvoja občine pospešiti zaradi zaostajanja. V sleherni osnovni organizaciji Zveze komunistov bodo morali do sredine decembra pripraviti oceno svojega dela in v njej razčleniti gospodarski položaj ter ustalivena prizadevanja posameznikov.

S. Saje

Užaljenost je slabo opravičilo

V vsaki občini mora nekdo skrbeti za vzdrževanje in čiščenje cest, ulic, poti, pločnikov in drugih javnih površin, za vodovode in kanalizacije, za odvoz in spravilo odpadkov, pokop mrličev in podobne »nehvalne« stvari.

Zanje so običajno zadolženi delavci komunalnih podjetij. Kako opravljajo svoje delo, v tem zapisu ne bi razglabljali, kakšne so cene storitev, tudi ne, dejstvo pa je, da komunalna podjetja sodijo med organizacije posebnega družbenega pomena ali, z drugimi besedami, da so ustanovljena zaradi potreb delovnih ljudi in občanov in da so zato njim tudi odgovorna.

V »našem« primeru pa je bilo delavcem komunalnega podjetja bolj malo mar, kako je s komunalnimi storitvami. Bogatejši zaslužek so zaslužili v opravljanju gradbenih in obrtnih del in so jih zato v svojem samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v delovni organizaciji zapisali kot glavno dejavnost, medtem ko so »odvečne« komunalne storitve padle pod stranske. Očitno so pozabili, kaj piše v ustanovitvenem aktu in statutu, ki so ga — mimogrede — sprejeli brez soglasja občinske komunalne skupnosti.

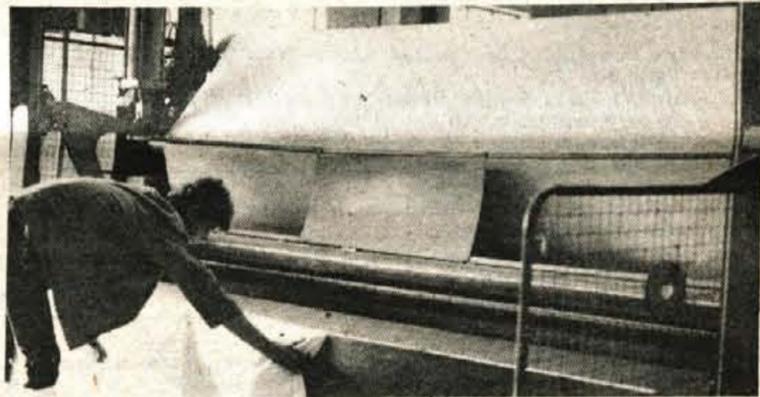
Težnje po krepitvi bolj donosne gradbene dejavnosti so že pred dvema leti začele rahljati samoupravne in medsebojne odnose komunalcev, kar je vplivalo tudi na poslovanje. Strokovni delavci so odhajali iz podjetja. Na pobudo občinskega izvršnega sveta so samoupravni organi sicer sprejeli vrsto sklepov, s katerimi naj bi nepravilnostim napravili konec, a kaj, ko jih nihče ni uresničeval. Spomladi so dobili novega direktorja, ki je celo sam priznal, da je organiziranost v podjetju slaba, neučinkovita in zato draga, da so notranji odnosi zrahljani, kar vse povzroča motnje pri delu.

Izvršni svet skupščine občine se je zato odločil, da v komunalno podjetje pošlje strokovno komisijo, ki naj bi ugotovila dejansko stanje, v raziskave pa se je vključil tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja. Osnovna ugotovitev obeh je bila, da dejavnost podjetja ni pravilno opredeljena, da samoupravni splošni akti niso usklajeni z zakonskimi določili in da so zato kršene samoupravne pravice delavcev. Spoznanja bi bila lahko osnova za ukrep družbenega varstva, ki pa ga je skupščina občine Tržič na predlog pravobranilca, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij »omilila« s sklepom, naj delavci komunalnega podjetja v treh mesecih odpravijo vse pomanjkljivosti v samoupravnih odnosih in organizaciji poslovanja. To pomeni, da bodo morali v tem kratkem obdobju na novo izdelati in sprejeti domala vse samoupravne splošne akte in se po njih tudi ravnati.

Časa je malo, vendar dovolj, saj nepravilnosti niso od danes. Kljub vsemu pa je delegate v zboru združenega dela nekoliko začudil in jih pustil hladan zagovor delegacije iz komunalnega podjetja, ki je bil predvsem očitek delu izvršnega sveta in družbenopolitičnim organizacijam pri obravnavanju in sprejemanju predlogov za reševanje motenj v podjetju. Človek bi vsekakor pričakoval, da bodo »komunalci« naloge mirno sprejeli, izrazili pripravljenost za odpravo pomanjkljivosti in boljše delo v prihodnje, če že niso mogli dokazati nepravilnosti ugotovitev in nujnosti posega širše skupnosti...

Da ne bo dvoma; gre za Komunalno podjetje Tržič.

H. Jelovčan

80 odstotkov vseh potreb po časopisnem papirju v Jugoslaviji krije tovarna papirja in celuloze »Djuro Salaj« v Krškem. — Foto: D. Dolenc

Potrebe po papirju rastejo

Krško — Dobrih štirideset let je stara Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem. Leta 1939 je krški predvojni industrialec Bonač postavil ob glavni železniški progi, v neposrednem zaledju premoga zasavskih rudnikov in lesa iz slovenskih gozdov in gozdov gorskega Kotorja ter potrebnih količin vode iz Save, tovarno-celuloze, ki je postala temelj slovenski povojni papirni industriji. 10.000 ton zmogljivosti je imela tedaj, danes pa proizvedejo letno že 133.000 ton celuloze in prav toliko ton časopisnega papirja. 80 odstotkov vseh potreb po časopisnem papirju v Jugoslaviji pokriva ta papirnica in še izvažajo ga.

Nekaj ključnih prelomnic je doživela v svojem razvoju ta naša papirnica: 1951 je začela s proizvodnjo časopisnega papirja, 1955 je dobila prvi večji papirni stroj, 1963. drugi... Danes ima papirnica v Krškem tri strojne linije za papir in embalažni stroj in se s svojo zmogljivostjo uvršča med srednjevelike tovarne papirja in celuloze v Evropi. 1900 delavcev danes združuje delo v devetih tozidih in skupnosti skupnih služb.

Potrebe po papirju pri nas in v svetu nezadržno rastejo. Normalen trend višanja potreb bi bil letno okrog 5 odstotkov, zdaj se pa kažejo skoraj 15 odstotkov višje potrebe vsako leto. To so pa zahteve, ki jim ni mogoče kar tako ugoditi. Glavni vzrok je seveda surovina, ki je je, namesto vsak dan več, vse manj. Časopisni papir zahteva najboljše les iglavcev. Ker ga doma skoraj ni, prihaja 90 odstotkov iglavcev, ki jih potrebuje papirnica v Krškem, iz

uvoza. Iz Kanade, iz Sovjetske zveze. In zaradi velikega uvoza so seveda vezani tudi na visok izvoz. Letos bo njihov izvoz presegel 40 milijonov dolarjev in tako še vedno pokriva uvoz z izvozom. Nujno pa bo, pravijo v papirnici, povečati domačo surovinsko bazo. Tovarna »Djuro Salaj« je ena redkih tvornic proizvajalk, ki že ima lastne plantaže lega in vodi akcijo za masovno vzgojo lesa. Že več let dajejo sadike brezplačno vsem, ki želijo gojiti les na zasebnem zemljišču. Radi pa bi našli tudi pravi korak z našimi gozdnimi gospodarstvi, ki bi morali dati več poudarka in skrbi pridobivanju večje gozdne mase, tako da bi v prihodnjih desetletjih vsaj delno pokrili uvoz z domačimi surovinami. Počasno rast ima les, tega se v papirnici še kako zavedajo, toda če bi čez trideset, štirideset let lahko pretežno rabili domačo surovino, bi bilo ogromno storjeno. Ne zanje, za vso našo družbo!

Posebno vprašanje je seveda odpadni papir. Zdanj ga v svoji proizvodnji uporabljajo nekaj nad 30 odstotkov. Vendar tudi tega morajo uvažati! Ker ga pač doma ne znajo zbrati! Pa vendar bi se prav časopisni papir, ki zahteva največ dragih iglavcev, moral najhitreje vračati v papirnico. Seveda, če bodo hotele naše papirnice v svoji proizvodnji uporabljati vsaj 50 odstotkov odpadnih papirjev, se bo moralo v miselnosti naših ljudi spremeniti marsikaj. Ko bo oboje, domače gozdno zaledje in doma zbran ves odpadni papir, bo lahko ta uvoz le še minimalen, oziroma za našo papirno industrijo le še postransko vprašanje.

D. Dolenc

»Slabo« gradivo je najpogostejši izgovor za delegatsko nezainteresiranost

Molk ima globlje korenine

Tržič — Tržičani so pred letom dni na problemski konferenci socialistične zveze izoblikovali vrsto tehtnih stališč in zaključkov, ki naj bi pripomogli k boljšemu delu delegacij. Kljub kupom popisane papirja in grmadi besed pa občutnejšega napredka, zlasti v delu delegacij za samoupravne interesne skupnosti, ni. Seje skupščin so še vedno nesklepčne, zdaj celo dopoldanske, razen delegatov iz Peka in BPT, ki jim pripombe izoblikujejo lastne strokovne službe, pa drugi, če že pridejo, praviloma molčijo ali »podpirajo« stališča delegatov iz teh dveh organizacij.

Eden od vzrokov za delegatsko nezainteresiranost so — tako je splošno opravičilo — slabo pripravljena gradiva, ki so »preobširna, nerazumljiva, preveč strokovna, pozna«.

Predsedniki izvršnih odborov in skupščin interesnih skupnosti pa tudi sami delegati vračajo krivdo na strokovne službe. Res je, da se vse začneja in konča v njih. Tajniki pripravljajo gradiva, največkrat tudi dajejo pojasnila in odgovore na vprašanja delegatov. Je to njihovo delo? Najbrž ni. Tajnik bi morda moral biti organizator sklicev, ne pa »krojač« politike razvoja neke družbene dejavnosti v občini, človek, ki si »prilasha« pravice.

Vzroke za take pojave je verjetno treba iskati drugje. Eden glavnih, če že ne glavni, je nezainteresiranost delegatov, ki so jo v strokovnih službah opazili že v prvem mandatu, nanjo opozarjali, jo skušali zatreti z jedrnatimi izvlečki gradiv in celo tolmačenji. Uspehov ni bilo.

Že od vsega začetka bi morali, zlasti v družbenopolitičnih organizacijah, močneje potrkati na »zavest in odgovornost delegatov za sprejete obveznosti, jim pomagati in jih usmerjati. Je bil kdaj delegat, četudi se ni udeležil niti ene seje skupščine, poklican na odgovornost ali razrešen?

Postopek evidentiranja delegatov, ki ga vodi socialistična zveza, bi moral biti stalen oziroma bi moral steči takoj, saj je časa do novih volitev le še leto in pol. Tako slabe izobrazbene sestave delegatov kot zdaj si res ni bi smeli več privoščiti, če naj bi skupščine interesnih skupnosti dejansko postale mesto dogovarjanja vseh občanov in delovnih ljudi.

Čimprej bi bilo treba stopiti tudi v združeno delo, kjer je aktivnost delegacij najslabša. Sindikat, zveza komunistov, poslovodni delavci in strokovne službe v njem so prav tako odgovorni za dobro delo kot delegati sami. Ti bodo morali povedati, kakšno pomoč pri obravnavi gradiv za skupščine želijo in potre-

bujejo. In to po možnosti ne od tajnikov, ampak od izvajalcev nalog in članov izvršnih odborov. Sicer pa bi bilo prav, če bi vsako gradivo dobilo najprej »verifikacijo« izvršnega odbora.

Pri tem ne bi smeli zanemariti niti možnosti za boljše informiranje delegatov, ki jih ponujata pokrajinski časopis in lokalna radijska postaja, saj bi z objavami jedrnatih

in razumljivih izvlečkov delegatom lahko veliko pomagali.

Razmisliti bi veljalo tudi o tem, da se strokovni delavci s področja invalidskopokojninskega zavarovanja in zaposlovanja vključijo v skupno strokovno službo občinskih interesnih skupnosti, ker bi tako njihovo delo postalo boljše in bolj racionalno.

H. Jelovčan

Vrsta priznanj za Gorenjce

Osemnajst posameznikov in pet mladinskih organizacij prejelo priznanja v akciji »Iščemo najboljšega mladega delavca — samoupravljavca in najboljšo OO ZSMS v združenem delu«

Akcija je zahtevala od mladih stabilizacijsko obnašanje v svoji delovni sredini, obenem pa je spodbujala tudi samoupravno dejavnost mladih v združenem delu. Poleg družbenopolitične aktivnosti so pri izboru najboljših upoštevali še prizadevanost posameznikov na delovnem mestu, produktivnost dela, inventivno dejavnost, delovno disciplino, izostanke od dela ter osebno in skupno odgovornost. Od 38 podeljenih priznanj za posameznike jih je 15 odšlo med mlade delavce iz gorenjskih delovnih organizacij. Prejeli so jih Mirko Mohorčič, Zvone Kovačič, Radivoje Radič in Mujaga Haskič z Jesenic, Rado Gabrovac, Dragi Georgiev, Mehmed Mazrek, Sveta Stanković, Novica Pavlovič, Martina Debeljak in Dragica Groše iz Kranja, Metka Razinger in Dare Drol in Radovljice ter Anton Šifer in Janez Finc iz Škofje Loke.

Med mladinskimi organizacijami v združenem delu so v tej delovno-

tekmovalni akciji imele največ uspeha naslednje OO ZSMS z Gorenjske: tozđ Hladna Valjarna Bela — Železarna Jesenice, Velepnevmatika — Sava Kranj, tozđ TEA — Montaža iz delovne organizacije Iskra Elektromehanika Kranj, Iskra iz Lipnice, tozđ Mehanične delavnice — Alpetour Škofja Loka ter koordinacijski odbor OO ZSMS Stol Kamnik in OO ZSMS Toko iz Domžal. Priznanja najbolj uspešnim posameznikom in mladinskim organizacijam so podelili na nedavni volilno programski konferenci RK ZSMS v Ljubljani.

Na programski seji konference mladih v vzgoji in izobraževanju so podelili tudi priznanja za uspešno delo na tem področju. Od Gorenjcev so jih prejeli Suzana Koncut, Leon Čebašek in Zoran Klemenčič, vsi iz občinske konference ZSMS Kranj.

C. Z.

Delo in odgovornost

Vemo, kaj nam je storiti, da bomo uresničili naloge, za katere smo se odločili, vendar je velike zahtevnejši dogovor, kako ukrepati in se organizirati v družbi, da bo vsak lahko zavestno opravljal tisto delo, ki ga mora in ga zna — Nedeljiva odgovornost vseh in vsakogar, še posebej pa komunistov in nosilcev odgovornih dolžnosti

Kranj — Odgovorno je biti komunist, vendar je breme odgovornosti v času, ko ni problemov, lažje kot je danes, ob sedanjih težavah, je dejal na zadnji kranjski konferenci ZKS Stane Boštjančič, eden od sedemnajstih razpravljalcev na sestanku, na katerem so obravnavali aktualne družbenoekonomske in politične naloge Zveze komunistov v kranjski občini. Vsak od nas, kjerkoli delamo in živimo, mora po svoje prispevati k uresničevanju dogovorjene politike, v skladu s svojimi nalogami in znanjem, vendar je odgovornost komunistov in njihove Zveze veliko večja zaradi zgodovinskega poslanstva in zaupanja, ki ga uživa med ljudmi. Zveza komunistov je znala vedno, v še veliko težjih trenutkih, najti izhod povezan z ljudmi, delavci in občani. Tudi sedaj mora utrditi svojo organiziranost, prek članov prenašati svoja stališča v vsa okolja, na samoupravne organe, zbere delavcev, v skupščine, terjati splošno odgovorno ponašanje in uresničevanje sklepov, vzpodbujati delo in spoštovati, kar imamo zapisano v temeljih naše ureditve in opredeljenih položajih delovnega človeka in občana. Skupna odgovornost in odgovornost posameznika je nedeljiva. Ni pravic brez dolžnosti, pa naj gre za najodgovornejšega v neki sredini ali za delavca pri stroju, katerega pridnost, odgovornost, zavestnost in znanje moramo ceniti. Politika gospodarske ustalitve ne bo dosegla ciljev, če ne bo dohodek temelj, na katerem bomo gradili in na osnovi katerega delili, če bomo jemali izvoz kot politično parolo, ne pa način gospodarjenja in element trajne poslovne politike, če bomo ščitili lenega in kaznovali pridnega, če bomo probleme pretirano premlevali na slabo pripravljenih sestankih

brez zaključkov in obvezujočih dogovorov za delo ter načinov preverjanja, če bomo svoj položaj reševali s cenami na račun drugega, če bomo pri vsakem dogovoru iskali neupravičene koristi zase itd. Veliko je še če-jev in vsak po svoje prispeva k težavam. Rešujemo jih s stabilizacijo ne le gospodarstva, ampak našega življenja in ponašanja sploh. Predvsem pa stabilizacija ni zategovanje pasu, kar je tudi slišati, ampak je stabilizacija kvalitetno gospodarjenje, dobro in ustvarjalno delo ter potrpnost v realnih mejah.

Osrednje vprašanje, za družbo in tudi za Zvezo komunistov, ostaja, kako se organizirati in kako se na različnih ravneh dogovoriti za ukrepe, usklajene in celovite, tudi v primerih navidezno manj pomembnih stvari. Predvsem mora vsak zavzeti in odgovorno opravljati naloge, za katere je usposobljen in zadolžen. Zakaj na primer o eni in isti stvari razpravlja kopica organov, če bi lahko razpravo racionalizirali. Imamo delegatski sistem, pa pogosto v njem vidimo le občinsko skupščino, ne pa organe drugih družbenopolitičnih skupnosti in svoje delegate v njih, seznanjene s problematiko in odgovorne za uveljavljanje stališč sredine, ki jo zastopajo. Združeno delo ima orožje odločanja v zbornicah, skupnostih in združenjih, pa delegatstvo in dogovarjanje tu zašepa, pa odloča nekdo drug izven tega mehanizma. Prav tako imamo družbenopolitične organizacije z ZK na čelu, vendar so tudi te pogosto kolešček v mehanizmu nestabilizacijskih težej. Slej ko prej se bo treba tudi komu zameriti in mu brez oportunitizma reči, kaj je v tem trenutku njegova naloga in dolžnost...

J. Košnjek

Poljanski gasilski društva vzgoja mladega rodu

mineva 85 let, kar sta poveljništvo Valenton Tavčar in Valentin ter posestnik Valentin zbrala 15 naprednih gospodarstev in ustanovila prostovoljno društvo. Že istega leta so dobili motorno brizgalno in opremo. Leta 1899 pa je društvo gasilski dom. Od tedaj je aktivnost društva izredno narasla. Pomembna prelomnica je leto 1931, ko so kupili prvo motorno brizgalno v Poljanski dolini. Leta 1959, ko je bil namenjen novi gasilski dom, ki je postavljen na pomembnem delu postavili sami. Istega leta so razvili svoj prapor.

lata leta se dejavnost društva razvija v dve smeri. Po vaseh ustanovljajo gasilske trojke z namenom, da bi jih usposobilo za pravočasno preprečevanje ob morebitnem požaru. Trojke so opremljene s najnovejšo opremo in orodjem. Sedaj že imajo trojke in sicer v Gorenjih in v Brdih, Delnicah, Zakobilju, Vinharjih, na Kovskem vrhu, v Kremenu.

gledanje »Obveščanje v združenem delu« v Krškem

»Vaše pisanje naj bo preprosto!«

kamor naj se hodijo dogovarjati uporabniki in izvajalci! Nagrajevanje po delu je še vedno le v neposrednih proizvodnji. In namesto, da bi se to uvedlo v skupne službe, je čutili le še večji pritisk na že normiranih mestih. Zahteve po višjih osebnih dohodkih prihajajo od povsod, iz zdravstva, šolstva, državne uprave namesto da bi se pogovarjali in storiли kaj za nagrajevanje po delu. Izvoz bomo morali pospeševati, če hočemo, da bomo lahko obdržali polno zaposlenost in nujno bo sovlaganje v investicije v nerazvitih deželah, kajti naše gospodarjenje moramo gledati dolgoročno.

Kritično se je tovariš Popit dotaknil tudi kmetijstva. V kmetijskih organizacijah bi morali gospodariti kmetje sami, ne pa administracija. In če bi bilo tako, ne bi prihajalo do takega pomanjkanja kmetijskih pridelkov, kot je zdaj primer mesa.

Vse bolj je tudi čutili tendence, da bi posamezne tozđ postale delovne organizacije, spet z vsem administrativnim aparatom. Pa bi lahko to povezoval in sam človek. Tako tozdi niso bili zamišljeni. Pojavljajo se prekinitve dela. To niso politične, kot je primer na Poljskem. Zaradi neinformiranosti našega delavca in zaradi napačnega sistema nagrajevanja se pojavljajo. Zakaj za delavca nagrajevanje po delu, za drugega pa po funkciji? Vsako prekinitve dela moramo uporabiti za utrjevanje delavskega samoupravljanja in za uresničevanje nagrajevanja po delu, ne pa prekinitve dela prikrivati in »slakirati« stvari, ki niso v skladu z družbenopolitičnim položajem delavca v združenem delu. Predvsem pa delavci morajo biti pravilno informirani. S preprosto besedo se da obrazložiti vse, najbolj strokovne stvari. In če bomo govorili in pisali v združenem delu tako, ko bomo obravnavali trimesečne obračune, plače in vse ostalo, bo za informatorje pri vratarih v delovnih organizacijah veliko več zanimanja.

D. Dolenc

Na tretjem slovenskem novinarjev v združenem delu, ki je bil pretekli teden v Gorenjih, je o aktualnih notranjih problemih spregovoril tudi predsednik CK ZKS France Popit. Kritično je ocenil našo sedanjo gospodarsko rast, ki je v zadnjih letih dosegla le malo, čez 1 odstotek, in če bomo tako nadaljevali, je naša rast tudi načrtovana rast 3 odstotke v prihodnje. Kljub temu se je razmahnila administracija in v samoupravnih institucijah skupnostih so se danes našli ljudje, ki ne dajo ničesar od sebe, v nekaterih občinah jih je že kar 400 in družbo stanejo tudi po šest milijard. Nismo si tako predstavljali teh naših skupnosti, pravi France Popit. SIS naj bo samo kraj.

ALPINA
Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
TOZD OBUTEV Gorenja vas

na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja za TOZD OBUTEV Gorenja vas objavljiva prosta dela in naloge

NOČNO ČUVANJE
v TOZD Obutev Gorenja vas

Kandidati za razporeditev na navedene delovne naloge morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- nekvificiran delavec,
- 4 mesece delovnih izkušenj,
- preizkus znanja v rokovanju z orožjem

Interesne prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Alpina tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas, 64224 Gorenja vas.

FILM

KRČ GROZE

Kaj se dogodi, če se znanost uporabi v zlo človeku? Z bogato domišljijo prepleten odgovor ponuja film Krč groze. Vsebinsko posega na občutljivo področje znanosti - genetiko. S pomočjo izraznih možnosti filmskega jezika in spretnih filmske ekipe, zaživi pred našimi očmi grozljivo obarvano dogajanje, ki je še na meji možnega. In prav ta ščepec možnosti, ki jo ta film ob vsaki sekvenci dobrodušno dopušča, je najbolj vabljiv. Nenehno nas sili k temu, da se sprašujemo, kaj če se bo to tudi v resnici dogodilo. Tako smo vsi zgroženi ujeti v napeto zgodbo.

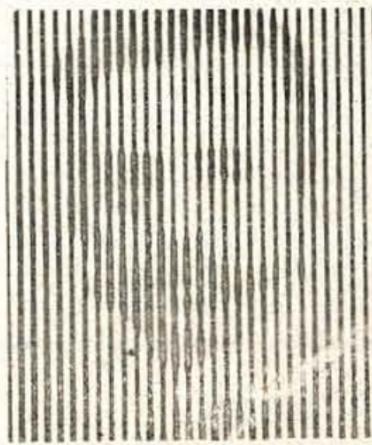
Skratka, prepričljivosti filmu ne moremo odrehati. Povsem zadovoljivo opravlja svojo edino funkcijo - dodobra nas prestraši. Pomembnejšega učinka pa temu filmu, ki je samo novejši proizvod s tekočega traku ameriške filmske proizvodnje, ne moremo pripisati. Namen izdelovanja tovrstnih filmov je manipulacija s človeško mislijo - ustvariti različne oblike iracionalno zasnovanih problemov, ki z našo stvarnostjo nimajo nobene zveze in z njimi umetno zaposliti naš razum. Čeprav je tudi res, da so prav taki filmi včasih pravi balzam za preutrujene misli - le pretiravati z njimi ne gre! No, če bi se radi malce bali in če imate dovolj trdne živce, potem je tokrat v kranjskem kinu pravi film za vas!

LASJE

Muzikl se nam je vselej predstavljal kot lahkotnejša filmska zvrst, v kateri ne manjka smešnih zapletjev, duhovitosti, lepih plesnih scen in seveda dobre glasbe. Prav ničesar od vsega tega ne pogrešamo v sodobnem muziklu »Lasje« režiserja Miloša Formana. Vendar se ta film od vseh predhodnikov razlikuje po svoji globoki družbeni noti; glasbena scena pa je le poskus, da se sicer resna tema predstavi na specifičen način. Poanta filma je v obsodbi vojne in njene nesmiselnosti. To obsodbo izreka skušana množica mladih Američanov, katerih najvišji ideal je medsebojna ljubezen, ki se lahko uresniči le v svobodni družbi, v kateri ni prostora za individualizem, privatizem in elitizem določenega sloja družbe. Forman precej jasno nakazuje prepad med različnimi vrednotami, a pomen svoje misli zmanjša s tem, ko svobodo pojmuje v njenem najpreprostejšem odtenku. Ne zahteva več, kot svobodo življenja v nesvobodni družbi, kar izrazi v omiljenem antirasizmu in vseprežemajoči telji po miru. Tako idejno »opremljena« izreka kritiko najbolj grešnega, a ne več tudi najbolj občutljivega obdobja ameriške zgodovine - Vietnamske vojne. A vrhunec film doseže prav s to obsodbo, ki se iz svoje ozke usmerjenosti v obsodbo določene vojne prerodi v kritiko vojne na sploh. Občevaljavnost je odlika resnične umetnine, zato si »Lasje« s tem, ko s svojo resnico presežejo izrazne možnosti filma, pridobijo vrednost umetniškega dela.

Lilijana Šaver

Računalniška obdelava Cankarjeve fotografije

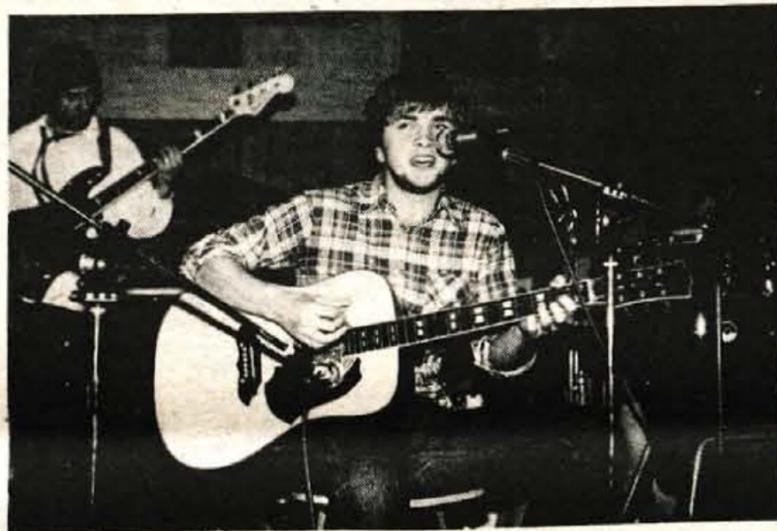
V odseku za računalništvo in informatiko Instituta Jožef Stefan v Ljubljani so se septembra lotili za zanimive obdelave fotografije Ivana Cankarja, na podlagi katere bo akademski kipar Slavko Tihec izdelal kip, ki bo krasil predverje kulturnega doma našega največjega pisatelja. Spomenik ne bo klasične vrste, ampak bo sestavljen iz pokončnih plošč, ki bodo upodabljale liste knjige. Neenakomerna debelina listov pa bo dajala vidni vtis podobe Ivana Cankarja.

Za izračun debeline plošč so strokovnjaki uporabili podatke o osvetljenosti. Tako temnejšim delom slike odgovarjajo tanjši deli, svetlejšim

delom pa odebeljeni deli plošč. S takimi, zelo natančnim izračunom, so dosegli željeni vidni učinek, podobno pisatelja.

Pri delu so uporabili računalnik in televizijsko kamero, ki je sposobna razlikovati 256 različnih nivojev osvetljenosti, kar je precej več kot človeško oko, za katerega je s preizkusi ugotovljeno, da ločuje le okrog 40 različnih nivojev. Kamera je sliko razdelila na množico elementov (512 x 580) in informacije o osvetljenosti poslala v računalnik, ki jih je shranil na disk. Napisali so računalniški program, ki je poskrbel za pravilna razmerja med širino in višino kipa ter za razmerja med najmanjšo in največjo debelino plošč.

Obdelava fotografije Ivana Cankarja spada v okvir raziskav na področju računalniškega vida. Pri Institutu Jožef Stefan namreč tečejo raziskave na področju umetne inteligence, katerih eden izmed ciljev je razvoj inteligentnega robota. Najpomembnejši čutili za samostojno in razumno gibanje robota v prostoru pa sta senzorja za tip in vid. Največ preglavic je strokovnjakom doslej povzročala pomanjkljiva oprema. Vendar pa se računalniškemu vidu na inštitutu obetajo boljši časi, saj je odobren uvoz grafične računalniške opreme, ki bo omogočila izrisovanje slikovnih podatkov, za njihovo vnašanje pa načrtujejo nakup televizijske kamere in razvoj preizkusnega sistema za računalniški vid.

Na letošnji prireditvi Iskra poje je bil po glasovanju poslušalcev in strokovne žirije najboljši Dušan Josevski. Foto: Brane Oblak

Iskraši prepevali

Kranj - Osnovna organizacija ZSMS Iskrinega tozda Telefonski elementi in aparati v Kranju velja za eno najbolj delavnih v slovenskem združenem delu. Njena prizadevanja zajemajo tudi skrb za kulturno in zabavno življenje v temeljni organizaciji. Nedavno je pripravila mali festival »Iskra poje '80«, ki je lepo uspel. Podobna popevkarska srečanja so v preteklih letih osvojila široko zanimanje slovenskih poslušalcev, mladi pevci pa si tako nabirajo prve izvajalske izkušnje, istočasno pa poskrbe za prijetno razvedrilo poslušalcev.

Letos smo slišali sedem Iskrašev - pevskih navdušencev, ki jih je spremljala odlična slovenska jazz-rock skupina Predmestje. Izvajalce so ocenjevali poslušalci in strokovna žirija (A. Pompe, V. Repinc in K. Mohar). V soglasni oceni publike in žirije je bil prepričljivo najboljši Dušan Josevski, ki se je predstavil z

lastno skladbo Naša pot. Gre za obetavnega individualista (avtorja in izvajalca), ki ga bomo bržkone kmalu srečevali med imeni kot so Sifrer, Mežek in Zvokelj.

V drugem delu sporeda sta za nežno in lirično pop glasbeno uživanje poskrbeli sestri Jerman iz Kamnika, za agresivno in dinamično rockovsko vzdušje pa znana Neca Falk. Lahkotno zabavnost in smeh je prispevala humoristična skupina Veseli večer iz Trčiča.

Festival Iskra poje je tokrat je petič zapored dokazal, da si delavci v združenem delu žele tovrstnih prireditev.

Kazimir Mohar

Titanovi likovniki v Iskri

V začetku novembra so si obiskovalci Iskrine avle na Laborah lahko ogledali štirideset likovnih del likovnikov Titana iz Kamnika in Iskre. Poznavalcem likovnih del Iskrašev je bilo takoj opazno, da je polovica del prišla od drugod. Prav ta »mešanica« zasluzi široko pozornost. Pred letom dni je na pobudo animatorjev kulture v obeh tovarnah prišlo do podobne razstave v Titanu. Pomenila je novost likovnega sodelovanja. Lahko rečemo, da je primer, kako že uveljavljena in številčno močna skupina likovnikov nastopi kot sopotnik in »most« za nastop in uveljavljanje manjše skupine za večino javnosti še neznanih likovnikov. Dela za razstavo v Iskri je izbral in postavil cene Avgustin, ki je kljub pestrosti ustvaril občutek celote. Koristnost takšnega primera je nedvomno, da z javnim nastopom iz anonimnosti stopijo ustvarjalci manjših kolektivov, istočasno pa pri njihovih sodelavcih vzbudi zanimanje za dela drugih likovnikov. Zato želimo, da bo taka oblika sodelovanja živela naprej in vzbudila zanimanje še pri drugih skupinah.

Jože Volarič

Ubrani pevci - Moški pevski zbor Mevode deluje že peto leto. Zamisel je zrasla med lovci, ki so ugotovili, da imajo toliko pevcev, da lahko ustanovijo zbor, ki bo nastopal na krajevnih slovesnostih. Pred dvema leti je zbor prevzel petovodja Igor Majcen in posegli so po tehnično-kompozicijsko zahtevnejšem in sodobnejšem izboru glasbene ustvarjalnosti. Letos so nastopili na republiškem tekmovanju »Naša pesem 80« in imeli vrsto nastopov na raznih prireditvah. -fr

Kranjsko gledališče povabljeno na Poljsko

KRANJ - Prešernovo gledališče je te dni prejelo novo priznanje. Predstava S. Becketta: Čakajoč na Godota je povabljena na poljski gledališki festival, ki se odvija v mestu Dabrowa Gornicz. Povabilo na uveljavljeni festival seveda pomeni predvsem mednarodno priznanje kranjskemu gledališču tako v repertoarnem kot izvedbenem pogledu. Nedvomno je zaslužno, saj vsaj nekatere predstave kranjskega gledališča že nekaj let s svojo izpovednostjo in inovacijsko močjo sodijo v sam vrh slovenske gledališke ustvarjalnosti.

V zadnjih sedmih letih je to že tretje povabilo, da kranjsko gledališče sodeluje na mednarodnem festivalu. Leta 1973 je bila na jubilejni festival svetovne mladine in naprednih studentov povabljena uprizoritev Salto mortale kranjskega dramatika Pavla Lužana. Ustvarjalci predstave so v kulturni delegaciji Jugoslavije odšli in vzhodni Berlin, toda zaradi slabe organizacije

(na poti so se izgubile kulise) predstave niso mogli odigrati. Kljub temu so na festivalu prejeli priznanje - plaketo za del programa, ki so ga izvajali na svečani predstavitvi Jugoslavije v vzhodnem Berlinu.

Pred leti so bili na poljski lutkovni festival povabljeni ustvarjalci na lutkovnem področju, ki delajo znotraj Prešernovega gledališča. Kljub vsem zagotovilom na festival niso odšli in kranjski gledališčniki še danes ne vedo, kje se je zataknilo.

Tokrat so torej povabljeni tretjič in upajmo, da bo gostovanje na Poljskem uresničeno.

Predstava Čakajoč na Godota je uvrščena tudi v program festivala malih odrov v Novi Gorici. Skratka, predstava, ki je v pretekli sezoni doživela odlično sprejem, bo s sodelovanjem na obeh festivalih potrdila svojo izpovedno moč in s tem izvirnost in vitalnost kranjskega gledališča.

M. L.

Rumba za slovo

Tekmovanje za absolutnega državnega prvaka - revija za učence - dvanajst najboljših plesnih parov - v ritmu sambe in rumbe

V petek, 14. novembra, je v hali Tivoli študentski plesni klub iz Ljubljane priredil državno prvenstvo v standardnih in latinsko-ameriških plesih za naslov absolutnega državnega prvaka. Pravico do nastopa je imelo dvanajst plesnih parov, ki so se na letošnjih prvenstvih v Karlovcu in v ljubljanski Festivalni dvorani uvrstili v polfinale. Kot gostje so sodelovali akademska folklorna skupina Franca Marolt in jazzovska baletna skupina ŠPK »Kazina«. Na prireditvi je igral ansambel Šok, program pa je povezoval Vili Vodopivec.

Ze popoldan je bila v tivolski dvorani plesna revija za učence osnovnih šol. Prireditelji so na ta način želeli seznaniti šolarje s plesom in plesnimi oblikami ter tako prispevati k njihovi splošni kulturni izobrazbi. Na prireditvi so sodelovali najboljši pari ŠPK »Kazina« z revijo latinsko-ameriških in standardnih plesov, popestrili pa so jo folkloristi in skupina za sodobni ples.

Zvečer se je v hali Tivoli zbralo več kot 4000 ljubiteljev športnega plesa. Obetal se jim je zanimivo tekmovanje in obilo užitka ob glasbi in plesu. Po prejšnjih tekmovanjih je vodil plesni par Meta Zagorc - Niko Masarič, sledila pa sta Mojca Horvat - Brane Križnar. Najprej je zaplesalo dvanajst parov v ritmu Latinske Amerike. Odplesali so sambo, ča-ča-ča, rumba, passo-doble in jive. Tem plesom so sledili standardni: angleški valček, tango, dunajski valček, slow-fox in quick steep. Potem so sodniki med plesalci izbrali šest najboljših parov, ki so se uvrstili v finale.

Blížal se je vrhunec večera. Ko je vseh šest parov odplesalo tekmovalni program, je bilo treba sešteti točke in razglasiti zmagovalca. Pokal Zveze telesnokulturnih organizacij je prejel plesni par s številko devet, ki je bil očitno tudi ljubljenec publike. Mojca in Brane sta ponosno stopila na najvišjo stopnico zmagovalnega odra, Zmaga večera in

prvenstva v hali Tivoli je bila za častni ples pa sta si izbrala sambo.

Toda točk, da bi osvojila pokal Jugoslavije, je bilo vsekakor premalo. Priznati sta morala prvenstvo najresnejših tekmecev, para iz Ljubljane. Ob igranju jugoslovanske rume sta na najvišji stopnici prvenstva Meta Zagorc in Niko Masarič, drugi v skupni uvrstitvi sta bila Mojca Horvat in Brane Križnar, tretji Barbara Nagode in Zoran Kljun.

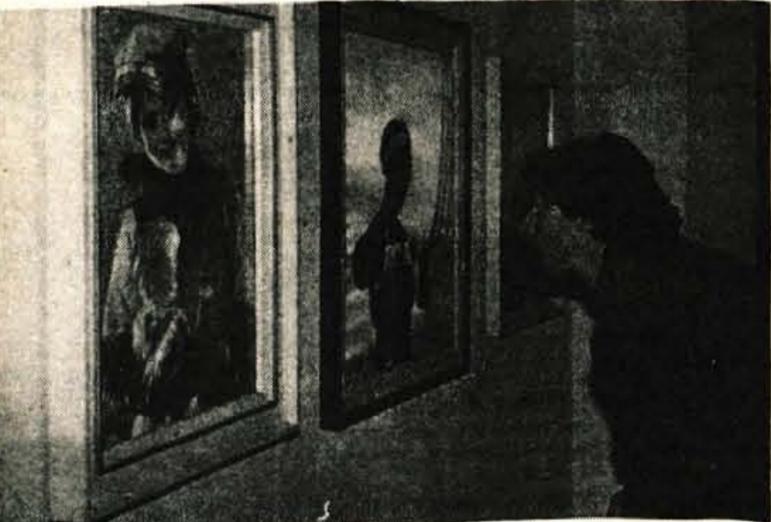
Absolutna državna prvaka sta za častni ples izbrala rumba. Plesni koraki večkratnih državnih prvenstev ob ritmu popevke Feelings pa so pomenili njuno slovo od tekmovanja na plesnem odru, pa tudi konec prijateljskega in zanimivega tekmovanja.

Majda Karič

Jože Zupan

V Ljubljani je umri znani gledališki in filmski igralec Jože Zupan, eden največjih, ki so oblikovali našo povojno odsko kulturno in umetnost. Rodil se je leta 1919 v Ljubljani, pred vojno odličen začel na amaterskih odskih predstavah. Po vojni je bil sprejet v ljubljansko Dramo, kjer je ustvaril vrsto karakternih vlog, uspešno niz živih podob dramskih likov. Dolg je tudi seznam njegovih filmskih vlog. Nepozaben je v filmu Na svoji zemlji. Za radijsko priredil več proznih del, sodeloval je v televizijskih igrah in nastopih vankah. Njegov Kaplan Marjetič Cedernac se nam je trdno vsajal v spomin. Otroci so ga imeli radi, bil jim je blizu. V radijskih igrah je s svojo živčnostjo znal presenetiti mladega poslušalca. Zadnje čase je s podajanjem pravice na televiziji mladi svet še enkrat osvojil.

Jože Zupan je bil preprosto naš, razumljiv in globok. Na naših odskih deskah, v filmskih vlogah, v radijskih igrah, na televiziji. Povsem naš, saj je rad stopil tudi deske naših vaških odrov.

Kitajske vazenine v Goričanah - V muzeju Goričane je na voljo ogled razstave Kitajske vazenine. Zbirka, ki sodi v okvir kulturno-prosvetnega sodelovanja med LR Kitajsko in Jugoslavijo, obsega nad 60 raznovrstnih in izvirnih vazenin. To so stvaritve iz najnovejše preteklosti, kot tudi današnji razvoj tehnike vzenja na Kitajskem. -fr

Slovenski koledar 81 Lep, poln mikavnega branja

Rano, da bo lahko pravočasno prišel do domov naših izse-
nov v najoddaljenejših kottiških sveta, je pri Slovenski
izdajski matici v Ljubljani izšel Slovenski koledar za prihod-
no leto. Že osemindvajseti prihaja v javnost. Tokrat posebej
je poln mikavnega branja.

Natisnilo so 6.000 izvodov, tisoč več kot lani, ki je hitro po-
kalo, da zanimanje zanj raste, da je postal dragoceno novo-
no darilo, ki ga pošiljamo sorodnikom in prijateljem - Slo-
vcem po svetu.

Koledar obsega 338 strani, skrbno urejenih in bogato ilu-
striranih. Uredniki so želeli pripraviti sodobno edicijo, ki jo bo-
jo zanimanjem vzeli v roke tudi tisti, ki slovenščine ne obvlada-
jo najbolje. Bralne strani so spletene s fotografijami, ki vetri-
lepo besedo in nudijo oddih med branjem. S 35 barvnimi in
118 črno belimi fotografijami je to doslej daleč najbolj ilustriran
koledar.

Bralni del tvorijo trije temeljni kamni: Domovina, Literarni
almanah in Slovenci po svetu. Nanje se navezuje koledar sam,
barvni slikovni dodatek, poglavju o Slovencih po svetu je doda-
na angleška priloga. Dva prispevka v angleščini najdemo tudi v
prvem delu, v poglavju Domovina. Koledar želi priti tudi med v
tujini rojene Slovence, tudi med tiste, ki slovenščine ne obvlada-
jo najbolje, med angleške prijatelje naših rojakov. Da ga bodo
vzeli v roke, letos tako izrazit poudarek na likovni plati.

V domovinskem delu najprej Mitja Ribičič piše o Titovi vizi-
ji novega sveta, Jože Prešeren o največjem sinu jugoslovanskih
narodov Titu, dr. Metod Mikuž o letu 1941 kot prelomnici dogod-
kov v Jugoslaviji, Ladislav Lesar o Jakčevih upodobitvah Tita.
Neuvrščeni, socialistični in samoupravni Jugoslaviji, bolezn
ovariata Tita, ki je segla v središče svetovne pozornosti, naši
otrajnosti in neomajnosti, da bomo hodili po njegovi poti je po-
stavljen več prispevkov. Dva sta namenjena tudi angleško go-
voječim ljudem. Uvodne teme, ki jih zaključujejo razmišljanja o
svetovni splošni ljudski odpor, zaobsegajo deset prispevkov. Sledi
prispevek, da slovenščina ni nič težja kot drugi jeziki. Omenimo
tudi še nekatere, posebej privlačne prispevke: o naših gozdovih,
slikarstvih, arhitekturi, ki išče nova pota v starem, slovenskem,
slikarstvih na gričkih.

V literarnem almanahu je urednik France Vurnik zbral od-
lomke iz del pomembnih slovenskih literarnih ustvarjalcev:
Vladimira Proseca, Luisa Adamiča, Cirila Kosmača, Leopolda Suhadol-
ca, Bena Zupančiča, Petra Božiča, Vladimirja Kavčiča, Mar-
jana Rožanca, Cirila Zlobca, Andreja Kokota, Marka Kravosa,
Vilma Kuntnerja, Vatroslava Grilla, Anne Praček Krasne, An-
tona Ingoliča in Ivana Cimermana.

Poglavje Slovenci po svetu je uredil Jože Prešeren in v njem
pisano bero zapisov o naših rojakih. Težo mu dajejo pri-
loške za zgodovino Slovencev po svetu. Dodani so odlomki iz
slovenske književnosti. Poglavje pa zaključuje angleška prilo-
žnostna književnost.

Slovenski koledar, pisana, a živa vez med življenjem v do-
movini in življenjem naših rojakov v tujini, vez, ki se spleta v
slovenskem svetovnem kulturnem prostoru, vsako leto
izide v utrip domovine in dalje dežele sveta. Slovenska iz-
dajška matica mu zato posveča vso pozornost, si prizadeva,
da bi bil čim boljši, bogatejši. Letošnji je sad skupinskega dela,
ki ga je vodil Andrej Habič.

Koledar stane 150 dinarjev, naročite pa ga lahko, tudi po te-
lefonu pri Slovenski izdajski matici v Ljubljani.

Pogumni začetek

Marsikaj mi je všeč. Imaš mož-
nost še večjega lastnega kreativ-
nega dela. Več potrpljenja pri
iskanju tem, preišči in razišči jih
do konca. Barve, barve, še več
premišljuj o njih. Delaj, delaj, ne
glede na vse.

Besede, ki smo jih našli v knji-
gi vtisov, so namenjene Ljubu
Kozicu. Razstava njegovih likov-
nih del je toliko vznemirila ob-
iskovalce, da se niso zgolj podpi-
sovali v knjige, temveč so dodali
mnenje, pripombe, nasvete, spod-
bude. Prvič, odkar v škofjeloški
knjižnici prirejajo likovne raz-
stave, se je to zgodilo.

Tridesetletni Ljubo Kozic iz Kra-
nja, kot strojni ključavničar zapo-
slen v Loških tovarnah hladilnikov,
član likovne skupine pri škofjeloški
zvezi kulturnih organizacij, se je
prvič samostojno predstavil. Doslej
je trikrat razstavljal že v tovarni,
pred dobrim letom na skupinski
razstavi članov likovne skupine pri
zvezi kulturnih organizacij v Skofji
Loki. Tedaj je bila ena njegovih slik
izbrana za revijo likovnih skupin v

Brežicah. Vendarle je bila razstava v
knjižnici prva, s katero se je samo-
stojno predstavil širšemu občinstvu,
ne le sodelavcem v tovarni. Prostor
v knjižnici sicer ni ambient za slike,
ni galerijski, vendar je za približanje
slike ljudem zelo dober, pravi Ljubo.

Kaj je vznemirilo ljudi, da niso šli
tiho mimo razstave, vzbudilo po-
zornost, dvignilo prah. Nedvomno je
bila to Ljubova slikarska tehnika,
bule, kakor jim pravi sam, vdolbine
in izdolbine na ravni ploskvi. Zam-
isel je našel v tovarni. Plastične
plošče z bulami prebarva s temeljno
barvo, nato mu pomenijo »slikarsko
platno«. Ne, ne želi z njimi pou-
dariti prostor, iskati perspektivo.
Ko sliko gledaš naravnost so črte
ravne, če s strani, so krive. Podoba
je izkrivljena. Pokrajina se deformira,
kar se bo slej ko prej, pravi Ljubo.
Škofja Loka je doživela že veliko
pretresov, vsa je v bulah, če jo po-
gledaš spredaj, na hitro, je cela, od
strani je njena podoba spremenjena,
izkrivljena.

Čutim, da je to nekaj, o čemer bi
se dalo veliko govoriti, razmišlja

Ljubo. Moja dela povzročajo dileme,
različne odmeve. Rad bi slišal kri-
tiko. Vendar, med akademskimi sli-
karji in amaterji je malo sodelova-
nja. Malo je poklicnih slikarjev, ki bi
jih zanimala amaterjeva slika, ki bi

Oktober je z razstavo likovnih
del Ljuba Kozica škofjeloška zve-
za kulturnih organizacij, pri kateri
deluje skupina likovnikov
amaterjev, odprla drugo sezono
razstav v škofjeloški knjižnici. Te
dni so na ogled dela Edija Sever-
ja in Mirka Polajnara, 10. de-
cembra jih bodo zamenjala dela
Gregorja Jenšterla in Rafka
Primožiča. Skupina, ki združuje
31 amaterskih slikarjev iz vse ob-
čine, je tako v knjižnici našla pro-
stor za razstave in srečanja ob
njih. Občasno pripravijo tudi sku-
pinske razstave v galeriji loškega
gradu.

Kot nam je dejal že Ljubo Kozic,
žele slikarji ob razstavi slišati
oceno svojih del, strokovno besedo,
skratka nekakšno mentor-
stvo. Zato bodo poslej razstave
odpirali ob sredah, svojo udeležbo
je že zagotovil Franc Novinc,
predsednik škofjeloškega združe-
nja umetnikov, pa tudi Andrej
Pavlovec doslej ob ponedeljkih
zaradi drugih obveznosti ni mogel
prihajati. Morda bo poslej tudi
udeležba članov skupine na otvo-
ritvah razstav večja, saj so nam
sami dejali, da je začetna zagna-
nost zadnje čase malce uplahlila.
Tudi ateljejskih prostorov v sta-
rološkem gradu še niso povsem
uredili. Kaže, da skupina potre-
buje požrtvovalnega predsednika.
Res, da organizacijsko kolesje po-
ganja tajnik odbora za likovno
dejavnost pri zvezi kulturnih
organizacij. Toda večje tovari-
štvo, pripadnost skupini bo
ustvarilo tudi zavzetejšo delo
znotraj skupine same.

Literarni večer v Iskri - V petek, 14. novembra, je komisija za
kulturo pri sindikalni konferenci Iskre Elektromehanike s sodelova-
njem Društva slovenskih pesnikov in pisateljev pripravila literarni
večer, v katerem sta sodelovala Iskraška literarna ustvarjalca Jože
Puklavec in Franc Pavčič ter gostje: Tone Pavček, Ciril Zlobec, Ervin
Fritz in Lojze Kovačič. - Foto: F. Perdan

povedali, kakšna je. Amaterski sli-
kar malo ve o slikarstvu, o zgodovini
likovne umetnosti čisto skoraj nič.
Dela po lastnih občutkih, to pa se-
veda lahko pomeni veliko negotov-
nost. Če nisi trdno prepričan vase,
imaš lahko občutek, da se smešiš.
Zato je strokovna beseda, nasvet,
ocena za amaterja zelo pomembna.
Ljubo sam išče takšne stike, h kranj-
skemu slikarju Marjanu Belcu več-
krat gre. Ceneta Avgušтина vpraša
za nasvet, letos je obiskoval tečaj, ki
ga je vodil Franc Novinc, pripravila
pa sta ga Akademija za likovno
umetnost in Zveza kulturnih orga-
nizacij Slovenije.

Ljubo ne slika zato, da bi delal
slike. Želi ustvarjati, se izražati.
»Vse sorte butam ven, vedno si
nekaj mislilujem«, pravi sam. Išče
temo, svoj stil, ki ga bo našel, bo
delal le na njem. Dotlej pa je treba
delati, delati in se s tem učiti.
Pogumno je začel, stremi k nečemu
novemu, ni vpet v kalupe. Vsakdo
lahko zna risati, se zave potrebe po
izražanju, meni Ljubo, toda dodati
je treba svoje občutke, svoj izraz, tu
pa se začne težko delo, iskanje, ki
nikdar ne sme zastati.

M. Volčjak

Navje ali problem našega barbarstva

Oktober smo na seji Društva
pisateljev obravna-
li. Soglasna
ngotovitev, da nihče, pod
pogojem nima pravice,
dotakne tega kulturnega
kjer je pokopanih
prvotnimi ploščami in
spomeniki označe-
naših pisateljev, glas-
slikarjev, znanstveni-
in narodnih bu-
preteklega stoletja. Če
spomeniku Josipu Jurčiču
sodobniki zapisali: »Svo-
pisatelju, prvoborniku po-
kvalitni slovenski narode,
bi bilo sramotno in neod-
vno, če mi - ki nam Jurčič
in bo govoril iz rodu v rod
v svojem domovini ta
izničimo. Nikakor ne
dovolili, da se nam vsem
dragoceni objekti preselju-
jo mili volji tega ali onega
pomenovanega činitelja. Skrat-
se ni stvar posameznih foru-
temveč vsega naroda. Na
sklep smo dobili kratak, ano-
odgovor 1. novembra v
na slovenski televiziji:
da nima pomena o tem po-
voditi šolske razprave,
dajmo se pametno pogo-
viti v istem trenutku je bila
je kar »rešitev« tega »pro-
: naj bi plošče z imeni za-
mož vzdali v zid stare
pokopališke cerkvice na Zalah,
spomenike pomembnih
kdo bo določil kriterij?) pa
vzpostavili okoli cerkvice. Vse
spomenike in arhitekturo
zavrgli oziroma »dali v
». Ob tem seveda ni bilo
eno, da je pokopališka cer-
(sedaj župnijska) predvide-
rušenje, ker je postala pre-
za potrebe nove župnije
delu Ljubljane. Kakšna
je torej to? Kakšen je
naš naklep?

ograjena, s severnimi vrati in ar-
hitekturno lepo izvedenim juž-
nim vhodom, ki se zapira z umet-
niško kovanimi vrati. Po zelenici
so na redko postavljeni obeliski
in pomniki, ob vzhodnem zidu
stoje niše s ploščami, na južnem
delu park zaključujejo arkade v
grškem slogu, pod katerimi so
pokopani za našo kulturo v pre-
teklosti najbolj zaslužni možje:
Jernej Kopitar, Janko Kernik,
Jožef Ressel, Gregorij Rihar,
Anton T. Linhart, Ivan Grohar,
Fran Maselj Podlimbarski, Fran-
jo in Jožef Cimperman, Matija
Cop, Simon Rutar, Anton Aš-
kerč, Fran Gestrin, Fran Lev-
stik, Andrejček Jože Podmil-
šak, Josip Jurčič, Josip Stritar,
Emilioni Korytko, Valentin
Vodnik etc. etc. Severni zid
krasijo in zaključujejo štirje
edinstveno lepi visoki stebri. Vse
to je v celoti, s pooblastilom
in denarjem našega naroda do-
mišlil in sezidal nekaj let pred
vojno naš doslej največji umet-
nik-arhitekt Jože Plečnik. Park
leži vzhodno od Gospodarskega
razstavišča, ki je bilo sezidano
na prostoru nekdanje bešgraj-
ske cerkve in starega ljub-
ljanskega pokopališča. Navje
kot celota je velik slovenski
umetniški in kulturni spomenik,
povsem urejen park in zelenica
(za katere se vsi neprestano bori-
mo z urbanisti), ki ne potrebuje
nobenih dodatkov ali sprememb.
Taka je v skopih črtah podoba
našega slovenskega Panteona,
edinega, ki ga imamo.

Ob vprašanju Plečnikovega
Navja se nujno postavlja vpra-
šanje: ali se Slovenci odpovedu-
jemo prilastkom kulturnega in
zgodovinskega naroda, kajti po
logiki brezdušnega tehnokratiz-
ma nenehno rušimo svoje narode
spomenike, za kar ni nobene-
ga in nikaršnega opravičila. Ob
razširitvi sedanje Titove ceste je
že po Prešernu apostrofirano po-
slopje bivše nemške Kazine ob-
stalo, dočim je bilo brez pomisle-
ka porušeno poslopje prve slo-

venske čitalnice. Paradoks brez
primere! Kako globok posluš
imamo za zgodovinsko kontinu-
teto! Z isto logiko je bil razrušen
Jakopičev paviljon, ki bi ga vsak
kulturni narod pestoval na ro-
kah. Pa bo kdo rekel, saj »Jako-
pičev paviljon« imamo, celo v le-
pi, veliki, moderni stavbi. Koli-
kšna preproščina! Vsi vemo
pod kakšnimi težkimi in edin-
stvenimi pogoji je Jakopič gradil
svoj paviljon in s tem odprl ob-
dobje našega impresionizma.
Kakšno pomanjkanje zgodovins-
kega čuta v najbolj osnovnih
primerih, kakšna sramota za
nas, za našo kulturo, kakšna ne-
nadomestljiva izguba, da tega
paviljona nismo hoteli ohraniti.
Po podobni logiki je padla dra-
gocena Kozlerjeva hiša, edinstven
spomenik renesančnega stav-
barstva na Slovenskem. Takrat,
pred dvema desetletji (!) so naši
tehnokrati sveto obljubljali, da
bo na novo stala v Arboretumu
Volčji potok. Je sploh kdo resno
mislil, ko je to obljubljali? Je
naša spomeniško-varstvena
služba zgolj na papirju? Sredi Fi-
renc, med najprometnejšimi uli-
cami, med največjim hrupom te-
ga mesta, leti anglikansko an-
gleško pokopališče, ki je že dolgo
za nove pokope zaprto, docela
varno pred kakršnimkoli tehnok-
ratskim posegom. Kako vabljev
prostor za naše tehnokrate!

Bomo vnovič klonili pred
njihovimi barbarškimi apetiti? Se
ne bodo tehnokrati že enkrat
naučili spoštovati našo kulturno
dediščino in s tem pri svojih na-
črtovanjih upoštevali vse, kar
nam je dragoceno, da bodo to ob-
šili, poudarili, ne pa kratkomalo
izničili?

Učimo se pri bratih Srbih, ki
turiste po obisku Hiše cvetja na
Dedinju usmerjajo na Oplenac,
ki v Saborski cerkvi v Beogradu
hranijo v dragocenih krstah
trupla despotov: carja Dušana
Silnega, kralja Uroša in drugih,
v istem območju Vuška Karadži-
ća in ostalih. Učimo se pri bratih

Črnogorcih, ki so s pomočjo vse
Jugoslavije postavili mogočni
mavzolej Njegošu. Zakaj? Učimo
se pri njih zgodovinske kontinu-
tete, brez katere smo kot narod
zapisani smrti.

Opozarjam tudi na to, da se je
v zadnjih tridesetih letih pojavi-
la obilica člankov in pozivov, naj
se odgovorni zganajo in poskrbe,
da bo Navje dostojno vzdrževa-
no. Pod težo teh pritiskov ljudi
se je pred leti nekaj postorilo.
Zdaj pa je Navje presenetljivo
spet postalo vprašljivo, v celoti.
Mar ni sramota za nas vse, da se
Navje znova in znova postavlja
pod vprašaj? Mar ni naša dolž-
nost, da proti temu protestira-
mo? Zahtevamo, da se ta spome-
nik ohrani, kjer je in kakršen je
ter omogoča nam in bodočim ro-
dom vedno vnovičen živ dia-
log, živ in tih dialog s preteklo-
stjo, z vsemi tu pokopanimi, tu
označenimi - s koreninami
naše narodne eksistence. Le tako
se kot narod lahko samopotrjuje-
mo in ohranjamo. Temu se pre-
prosto pravi zgodovinski čut.
Narodi brez čuta za svojo zgo-
dovino izginjajo brez sledu. Mar se
ne bo v bližnji prihodnosti kak
samopašen tehnokrat domislil in
šel predstavljati grobnico hero-
jev na neko drugo mesto, na Je-
žico ali v Vižmarje na primer,
češ da ga ovira pri njegovih mo-
dernizacijskih zamislih?

Ker ima Društvo slovenskih
pisateljev poleg praktičnih in
dnevnih kulturnopolitičnih cil-
jev še neki drugi pomen in je po-
klicano, da brani in omogoča
našo narodno identiteto, da zo-
pruje vsemu, kar nas kot narod
siromaši in s tem pogublja, se od-
ločo upira tem in podobnim teh-
nokratskim namenom z Navjem,
pa najsi so bili zamišljeni pred
vojno ali po vojni.

Nehajmo že z izgovori in nedo-
mišljenimi projekti, ne sramoti-
mo sebe, ne onemogočajmo si
svoje bodočnosti kot kulturn
narod.

Ivan Mrak

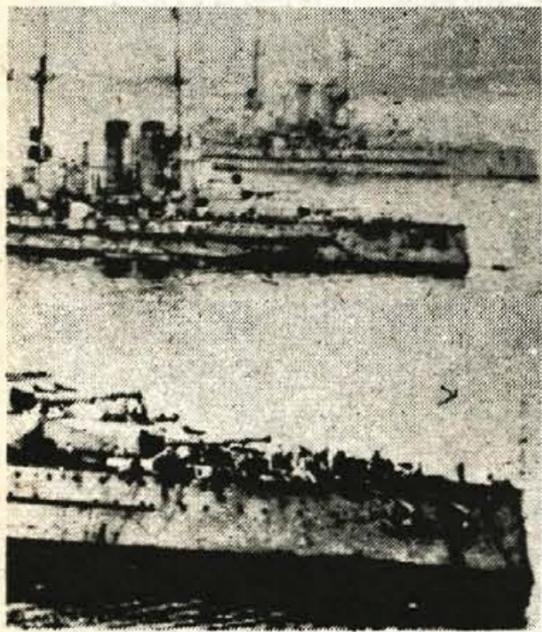
Maksim Gaspari

V osemindvajsetem letu
starosti je v Ljubljani umrl znani
slovenski slikar in ilustrator aka-
demik Maksim Gaspari. Rodil se
je v Selščku nad Cerknico, študi-
ral na Grafičnem zavodu na Du-
naju in tamkajšnji akademiji. Bil
je med ustanovitelji umetniškega
kluba Vesna leta 1904, katerega
geslo je bilo »Iz naroda za na-
rode«.

Gaspari je temu geslu ostal
zvest vse življenje. Naslikal in
narisal je toliko čudovitih ilustra-
cij naših pravljic, legend in na-
rodnih pesmi, da je legenda pos-
tal že sam. Za otroke risbe v šol-
ske abecednike in berila, njegove
razglednice so prihajale v sleher-
no slovensko hišo, lepe in prir-
čne. In seveda ilustracije, slike in
končno tudi karikature. Svojo
ljubezen je prelijal na vse slovensko
ljudstvo, nastali so neponovljivi
liki lepih fantov in deklet, zgara-
nih, toda še trdnih učanec in
mater, velikih čudakov, desetih
bratov, desetnic. Svoje junake je
vpel v praznični svet, kajti hotel
je videti vesele in srečne. Vsem so
zato odprta vrata razumevanja
njegove umetnosti.

5 **RADAR**

KONEC DVEH VELIKANOV

Vode Jadranskega morja so še mirne in trije od štirih sestriških droidnotov večji del svojega življenja preživljajo zasidrani v puljskem pristanišču – spredaj je Szent Istvan, za njo Viribus unitis in v ozadju Prinz Eugen.

KDO JE POSNEL POTOPITEV?

Nameravani napad na barážne zapreke v južnem Jadranu po vsem tem ni imel več smisla in poveljstvo avstrijske mornarice je izdalo vsem ladjam povelje, naj se vrnejo v oporišča.

Ohranjeni so zelo dobri fotografski posnetki o zadnjih trenutkih Szent Istvana in celo filmski trak o potopitvi. Dolgo časa niso vedeli, komu se je posrečilo tako odlično posneti tragični dogodek. Dandanes ni prav nič posebnega snemati prizore iz pomorskih bitk, toda v davnem letu 1918 je bila za filmanje potrebna velika in zapletena aparatura.

Praden odkrijemo skrivnostnega snemalca, opišimo dogodek, ki se je odigral v Londonu leta 1966 ob proslavah 50-letnice pomorske bitke pri Jütlandu (Skagerrak) 31. maja 1916. Po številu ladij, tonazi, moči topov in številu posadk je bila to ena največjih bitk v zgodovini pomorskega vojevanja. Ob obletnici so objavili o tej bitki mnogo člankov in slik in tedaj se je izvedelo, da imajo v nemškem arhivu o bitki v Skagerraku film, ki traja okrog 11 minut. Nemški vojni ataše pri ambasadi v Londonu je na prošnjo Angležev ta film naročil in prikazali so ga povabljenecem v nekem londonskem kinematografu. Projekcije so se udeležili britanski minister za pomorstvo, nekaj admiralov, zgodovinarjev, prav tako pa tudi nekaj preživelih pomorščakov, ki so sodelovali v tej bitki. Izbrana elita pomorskih strokovnjakov je ugotovila, da s filmom nekaj ni v redu. Na koncu je prikazoval potopitev neke velike vojne ladje in vsi so bili prepričani, da se to nikakor ni dogajalo v bitki pri Jütlandu. Pozneje so pomorski strokovnjaki ugotovili, da predstavlja dvominutna sekvenca na filmu iz Skagerraka potopitev ladje Szent Istvan v Dalmaciji.

Kako je prišel ta film med scene o veliki pomorski bitki pri Jütlandu, ni znano: mogoče namenoma, mogoče zaradi neznanja. Ko bi bili film v Londonu prikazali nekaj let kasneje, ko ne bi bil noben udeleženec bitke pri Jütlandu več živ, bi bila filmska upodobitev konca Szent Istvana izgubljena.

Na vprašanje, kdo je posnel potopitev Szent Istvana, najdemo odgovor v knjigi Friedricha Wallischa »Die Flage Rot-Weiss-Rot« (Verlag Styria, Graz, 1966). Wallisch pripoveduje, da so bili na bojni ladji Tegetthoff filmski operaterji, pripadniki vojnonovinarske službe (Kriegspresseamt), ki naj bi posneli kake zanimive prizore nameravane akcije v Otrantu. Namesto tega pa se jim je ponudila priložnost, da so posneli tragedijo Szent Istvana. Film je tedaj prevzel oddelek za mornarico na Dunaju. Po koncu vojne so ga prodali filmski industriji, izkupiček pa namenili v dobrodelne namene.

Film so potem producenti s pridom uporabljali ne le v prizorih, ki so prikazovali bojevanje na morju in potapljanje vojnih ladij, ampak jim je prišel prav tudi pri katastrofah potniških in tovornih ladij. V takih primerih so uporabili samo zadnjo fazo, ko so bili topovi že pod morsk gladino in ni bilo več videti, da gre za vojno ladjo.

»Glavno je,« končuje Wallisch, »da občutijo obiskovalci kina prijeten drget, ko gledajo resničen prizor boja ljudi za življenje in smrt. Vsekakor ni prav, da so v trgovalne namene prodali film, ki prikazuje katastrofo, pri kateri je izgubilo življenje 89 ljudi.«

PRIČEVANJE SLOVENCA

V avstro-ogrski mornarici je služilo tudi precej Slovencev, posebno Primorcev. Na Szent Istvanu je služil Rudolf Ražem, doma iz Bazovice. Zdaj je že precej let mrtev. Svoje življenje v mornarici je opisal takole:

»V avstro-ogrsko mornarico sem bil vpoklican leta 1908. Po končani rekrutski šoli so me dodelili v tečaj za ladijske kurjače. Bil sem dobro razvit in močan, kar je bilo za to službo glavni pogoj. V mornarici je bil tedaj vojaški rok štiri leta. Zaradi smrti staršev so mi ga skrajšali na polovico in tako sem se vrnil leta 1910 v Bazovico. Toda brž ko je izbruhnila prva svetovna vojna, ni bilo več nobenih izjem. Zopet so me vpoklicali, naj grem braniti »cesarja in domovino«. V mornarici sem ostal do konca vojne.

Kot kurjač sem delal na raznih ladjah, končno pa sem prišel 24. aprila 1918 na veliko bojno ladjo Szent Istvan. Služba na tako veliki in sodobni ladji je bila res velika čast, vendar smo bili kurjači in strojniki, ki smo delali globoko v notranjosti ladje – osem metrov pod morsk gladino – ob kaki hujši pomorski nezgodi že vnaprej zaznamovani kot žrtve. In to se je žal res zelo kmalu tudi zgodilo.

Kapitan fregate Costanzo Ciano je bil v italijanski mornarici zadolžen za organizacijo enot hitrih torpednih čolnov MAS.

Svoj divji ples na konjih bodo kavkaški konjeniki zaplesali tudi v Ljubljani

Veliki moskovski cirkus prvič v Ljubljani

Cirkus – umetnina

Skoraj neverjetno je, pa vendar je res. Veliki moskovski cirkus, kate-rega si v Moskvi lahko ogledajo le redki srečneži, ki si pribore vstopnico, prihaja te dni v Ljubljano. Mesec dni je navduševal v Beogradu, potem še mesec dni v Zagrebu in Splitu, dobrih deset dni bo pa med nami.

Kakšen je pravzaprav ruski cirkus, da tako slovi po svetu? Saj velja poleg kitajskega za najboljšega na svetu! Tradicijo ima ruski cirkus 150-letno. Prav letos praznuje leninograjski cirkus 120-letnico, moskovski pa 100-letnico. Po oktobrski revoluciji so se ruski cirkusi povezali v državno ustanovo. Preko 6.000 umetnikov cirkuške arene šteje. Vsi so akademsko izobraženi. Posebno akademijo imajo Sovjeti za najkvalitetnejšo izobrazbo teh ljudi. S 15. letom se vpišejo v to šolo, otroci umetnikov pa prične s tovrstno izobrazbo od malega, torej dobesedno rastejo s cirkuško areno in tradicija prehaja iz roda v rod.

Letošnji program, s katerim prihaja veliki moskovski cirkus v Jugoslavijo, ima naslov »Olimpijski spominki iz Moskve«. Pripravili so resnično najbolj izbrane in najbolj privlačne točke in predstavo prvotno namenili za Ameriko, zaradi političnih zapletov okrog olimpijade so pa svojo namero spremenili in tako bomo namesto Amerikancev ob njihovih cirkuških umetnijah uživali Jugoslavlani, zahodni Nemci in drugi.

In kaj je v tem cirkusu najprivlačnejše? V prvi vrsti zagotovo najboljše klovn sveta, zaslužni narodni umetnik SSSR Oleg Popov. Pred kakšnim letom smo ga že lahko občudovali na televizijskih zaslonih, toda zdaj bo med nami on sam. Kar je Charlie Chaplin na filmu, to je

Oleg Popov v areni, pravijo. Njegove šale, njegova mimika, vse je enkratno. Oleg Popov bo nastope posebnih umetnostnih skupin tudi povezoval, tako da bomo lahko lep čas uživali ob njem.

Ena najmočnejših točk bo seveda nastop »džigitov«, kavkaških jezdecov. Ste morda kdaj brali o tem, kako so med zadnjo vojno ruski konjeniki presenečali Nemce? Kot bi jih izstrelil s puščico, so vdrti v nemški tabor, in predno se je sovražnik sploh zavedel, so že opravili svoje in oddirjali. Če so Nemci le-šestaj nanje, so se vrgli s konja, kot da so mrtvi, ko so pa Nemci prišli bližje, so streljali nanje izpod konjskega trebuha... Prav take vragolije počne cirkuški areni. Pravijo, da bodo morda en tak nastop naredili tudi na ulicah Ljubljane.

Na svoj račun bodo seveda prišli tudi otroci, saj bo tu medvedek Mišo, pa 18 belih kužkov in še kaj.

V četrtek, 20. novembra bodo začeli z nastopi, končali pa 1. decembra. Na gospodarskem razstavišču bo ta več kot 2-urni nastop odvijal v hali A, ki bo ogrevana. Ne, ne, ne šotora. Kajti sovjetski cirkus nastopajo v zidanih stavbah, le skupne menjajo. Le še dobrih deset cirkusov nastopa pod šotori. Seveda so pa morali tudi halo A na GR preurediti za tak nastop: na streho kupak pritrjena posebna železna konstrukcija, na kateri bo visel trapez. Tudi njihov trapez je posebnost! In vse točke bodo izvedli brez zaščite mreže!

Sto sovjetskih zaslužnih narodnih umetnikov bo te dni med nami in morda je to resnično enkratna priložnost, da spoznamo njihovo svetovno priznano umetnost. Škoda bi bilo zamuditi!

D. Dolenc

Spomini

na leto 1941 in poljansko vstajo

Tone Peternel-Igor

Zbirno središče za povezavo zaupnikov s partijsko in frontno organizacijo v Poljanah je bilo v krojaški delavnici Jožeta Trpina v Poljanah. Pri njem sem od septembra naprej dobival vsa literaturo, ki mi je bila dodeljena za oskrbovanje tistih sodelavcev in simpatizerjev OF, ki sem jih jaz pritegnil v delo. Prej, torej od julija do septembra, pa sem dobival literaturo od Tineta Rihtaršiča iz Poljan in od Toneta Oblaka iz Gorenje vasi. Ta je kot živinski prekupčevalec zelo pogosto prihajal v Javorje, kjer se je redno zglasil pri Grošljevih, ki so bili še od vsega začetka vključeni v delo.

Ob silnem razmahu mreže zaupnikov je imela poljanska partijska in frontna organizacija v jeseni 1941 vzpostavljene zveze že na vse strani. Nimam sicer vpogleda v celotne takrat obstoječe zveze, vem pa, da je Maks Krmelj vzdrževal zvezo z organizacijo v Škofji Loki in organizatorji upora v Selški dolini. Tone Oblak je imel zvezo z odborom v Gorenji vasi in zaupniki v Sovodnju in na Trebji. Vinko Oblak je imel povezavo z odborom OF in zaupniki v Zireh, Tine Rihtaršič in Jože Trpin pa z menoj glede delovanja na območju občine Javorje. Maks Krmelj je tudi sam imel stike z odboroma OF in zaupniki v Gorenji vasi, Zireh, Sovodnju in na Trebji. Med temi so bili zdravnik dr. Milan Gregorič in trgovec Rajko Jelovčan, oba iz Gorenje vasi, Albin Čadež, Jože Kavčič in Maks Oblak, vsi iz Zirov, Anton Peternel-Klemen, žagar iz Koprivnika pri Savodnju, Jože Kumar, mlinar s Trebije, Tomaž Potočnik, mlinar s Hotavelj in še več drugih. Kurirsko zvezo z Ljubljano

prek Dolomitov pa so opravljali Janez Šubic, prek domače Narigarjev iz Bukovega vrha in njegov brat France ter Martin Pohleven iz Kremenka in nazadnje tudi Maks Kalan iz Hotovlje. Pri njem je bila tudi javka za politične delavce iz okrožnega in pokrajinskega partijskega vodstva, ki so pri opravljanju svojih nalog prihajali na poljansko območje ali so potovali skozi dolino. V njegovi hiši ali v njeni bližini je bilo v letu 1941 in tudi pozneje več pomembnih sestankov.

Razen opisanih zvez so obstajali še različni kanali za zveze, ki so jih vzdrževali s svojimi sodelavci posamezni zaupniki. Tako sem jaz imel od avgusta naprej stalne stike z naslednjimi sodelavci: Jankom Štalcem, po domače Meščevim iz Martinj vrha, Tonetom Mulejem, hlapcem pri Otetu v Škofji Loki, in Antonom Kržišnikom, dijakom, sinom trgovca iz Zirov. Vsem navedenim sem redno dajal Slovenskega poročevalca in drugi propagandni material. V območju Javorjev pa sem imel povezavo in pritegnil k sodelovanju tele: Martina Kreka, mlinarja, in Janeza Tavčarja, najemnika, oba iz Dolenč, Antona Peternele, po domače Ruparja, Antona Dolinarja, po domače Podbregarja in njegova sinova Toneta in Franceljna, Slavka Bogataja, Mežnarjevega, Franca Kokalja, Janeza in Lojzeta – Srakarjeva ter Janeza Kokalja, bivšega narednika, vse iz Javorjev in še nekatere iz okoliških vasi, katerih priimkov se več ne spominjam. Vsem tem sem od septembra naprej dajal v branje propagandni material. Nekateri od njih so mi tudi pridno pomagali pri odkrivanju in zbiranju orožja in municije. Moji bratje Franc, Janez in Jože so

delovali predvsem v rojstni vasi Delnice in v sosednjih vaseh Podobeno in Volča. V Delnicah so uspeli zbrati v OF znaten del vaščanov, posebno zavzeti sodelavci med njimi pa so bili Janez Kisovec, Tomaž Dolenc, Franc Kržišnik in Franc Luznar. Poleg tega je imel Jože zveze tudi z nekaterimi znanci na Primskovem pri Kranju kjer je bil pred vojno v službi. Tem je dostavljal propagandni material. V Podobnem je bil vnet sodelavec zlasti posestnik Alojz Kržišnik in njegova družina, simpatizerji OF in partizanov pa so bili tudi nekateri drugi vaščani. V Podobnem je deloval tudi Pavle Kos, ki je imel zveze z organizacijo v Poljanah. Tomaž Dolenc iz Delnic pa je imel zveze in pritegnil k sodelovanju Jožeta Berganta, Zadobnika od Florjana in svojega brata Jurija Dolenca, kmeta iz Sopotnice. Vsi omenjeni in še mnogi drugi so dobivali Poročevalca in drug propagandni material.

Pomembna naloga zaupnikov in trojk je bilo v začetku proizvodovanje za orožjem in municijo ter zbiranje tega. To seveda poleg razširjanja mreže simpatizerjev in sodelavcev OF ter razpečevanja propagandnega gradiva – raznih letakov z razglasi in Slovenskega poročevalca. Da bi bili uspehi boljši, sem za javorško območje pritegnil tudi Toneta in Franceljna Dolinarja, Podbregarjeva iz Javorjev. Imenovana sta nalogo zelo zavzeto opravljala. Obvestila sta me za vrsto ljudi, ki naj bi imeli orožje ali municijo. Z vsemi takimi sem potem stopil v stik. V nekaj primerih so zanikali, da bi karkoli imeli, v večini primerov pa sem uspel. Med drugim sta me že v juliju Dolinarjeva obvestila, da verjetno posedujeta puškomitraljeza dva fanta v Četeni ravni in to Plazarjev in Bajtarjev. In res sta mi ta dva po dolgem obotavljanju priznala, da ju res, imata, nakar sem oba pregovoril, da sta mi ju prodala. Razgovorjal sem se z vsakim posebej, saj nista drug za drugega vedela in sta posest orožja pred

ljudmi prikrivala. Plazarjev je imel skrivno nekaj smreki v Starem vrhu, kamor sva ga iskati proti koncu julija. Za tega sem plačal 40 RM. Kakšnih 10 dni pozneje pa sem dobil puškomitraljez tudi od Bajtarjevega in razen tega še zabojo municije, za kar sem dal 50 RM. Jeseni mi je uspelo dobiti še 5 pušk in 3 zaboje municije ter decembra zadnji dan pred odhodom v partizane še puškomitraljez in sicer v Žetini pri Gošarju. Tam sem dobil tudi več bomb in precej municije. Za vse to skupaj sem dal 60 RM, razen tega pa je trgovec Marjanca Grošelj iz Javorjev dala Grošarju 10 kg moke. Razen nekaj pušk, ki sem jih izročil v hrambo bratu Jožetu, sem vse orožje skrnil na znamenje, ki je stalo za Tometovo hišo v Javorjih. Municijo, kolikor je bila v zabojih, pa sem zakopal na več krajih v bližini Grošljeve šupe.

V zvezi s sklepom političnega in vojaškega vodstva, da je treba čimprej začeti z oboroženo vstajo, je bil v nedeljo dne 27. julija 1941 v bližini Sv. Lenarta sestanek komunistov v območju Škofje Loke, Selške in Poljanske doline. Sestanek je vodil Lojze Kebe-Stein. Na poljanske partijske organizacije so bili na tem sestanku Maks Krmelj, Rudolf Robnik in Anton Oblak. Od okrožnega komiteja so bili pa je bil navzoč Tone Nartnik. Tov. Kebe je navzočim orisal situacijo, ki je nastala z napadom Nemčije na Sovjetsko zvezo in izobčevanjem prebivalstva v Gorenjskega in Škofjskega, in prikazal naloge, ki jih imajo v tem položaju komunisti in antifasisti. Na sestanku je bilo sklenjeno, da je treba takoj postaviti z začetki z napadi na sovražnika in uničevanjem njegove žive sile in pa z izvajanjem sabotažnih akcij in diverzij ter rušenjem komunikacij, kar vse bo slabilo okupatorsko moč in onemogočalo izvedbo njegovih načrtov.

(SE NADALJUJE)

Data poroka Marije in Stanka Lapuh — Letos oktobra sta praznovala 50-letnico skupnega življenja 75-letna Marija in 75-letni Stanko Lapuh iz Radovljice. Marija se je rodila v Mišacah. Stanko pa v Zagrebu. Stanko se je med študijem zgodovine preživljal z inštrukcijami, doštudiral in kar 38 let poučeval v Mariboru. Ljubljani in v Radovljici. Med vojno se je zavzemal za napredne ideje, zato družini Lapuhovih, s tremi otroki, nikoli ni bilo lahko. Profesor Stanko Lapuh je pol stoletja navdušen lovec, izšlo pa so že njegove tri knjige o lovu in živalih in povest *Zena s Poljan*. Oba zakonca sta danes zdrava in izredno prijetna sogovornika, zato poroko pa sta praznovala v krogu številne družine. — Foto: F. Perdan

**DVAKRAT RAZPRODANI
»LASJE«**

Četrtek mladinski filmski abonma je kar dobra zadeva, dobremu filmu uspe zagotoviti polno dvorano in odmevnost pri občinstvu.

Očitno pa so pri kranjskem Centru pretekega četrta pozabili, da imajo večino dvorane rezervirane za srednješolsko mladino, kajti kart za »izven« so prodali prav toliko kot običajno. Občasen obiskovalec z zakonito zabeleženo vrsto in sedežem, skratka z legaliziranim mestom pod soncem, bi že na kratko opravil z onim, ki si vstop ilegalno pribori s prijateljevo karto pod okni toaletnih prostorov, če bi le-ta sedel na njegovem prostoru. V pogojih, ki pa so vladali v četrtek — na sporedu je bil filmski hit za mlade, musical »Lasje« — pa bi biljerterjeva intervencija kaj malo zalegla. Stalni abonirane se je trdno vgnezdil na svoje rezervirano mesto, občasn pa je lahko le apatično primerjal identičnost svoje in svojega četrtekovega nasprotnika karti. Po daljšem obotavljanju, ko je imel domala vsak sedež, je bila obiskovalcem povsem jasna zakonitost »presežnega povpraševanja«, ki so ga v kinu Center pač rešili z dvojno ponudbo. Če so si pri vsem tem v kinu Center mislili, da se bodo mladi že sami znašli, so se res. Morda bolj v prvih vrstah, od koder se je musical sicer slabše videl, akustični užiti obiskovalcem pa niso bili prav nič odkrnjeni.

Organizirane skupinske ogleda, abonmajske karte, rezervacije in podobno bi v kinu Center skorajda morali predvideti. Tokrat, ko so bili obiskovalci mladi in bolj »z malim zadovoljnimi, se je končalo brez hude krvi. Kaj pa drugič?

Črtomir Zorec

**NEKAJ BESED O KAMNIKU
OB NJEGOVI 750-LETNICI**

(66. zapis)

Učeni jezikoslovec in po Dalmatinu gotovo eden najboljših prevajalcev Svetega pisma je bil gotovo Jurij Japelj (oče njegov se je še podpisoval kot Apel), ki je bil rojen v Kamniku 11. aprila 1744, prav v srcu starega mesteca. Tam, kjer so pozneje postavili lepo Polčevo hišo (Maistrova ulica št. 3). Spominska plošča, vzdana v pročelje stavbe, pove:

V hiši, ki je stala na tem mestu, se je rodil Jurij Japelj, pisatelj in preporoditelj slovenski (1744 do 1807)

HUZARJI V NAKLEM

Jurij Japelj je duše pasel v mnogih gorenjskih vaseh. Tako je bil nekaj let tudi v Naklem pri Kranju, odkoder je znana mikavna anekdota.

Kot naklanski župnik je pridigal nekoč veliki množici, ki se je zbrala kar pred farno cerkvijo. Prisotnih je bilo tudi precej poljskih in slovaških huzarjev, ki so se prav tedaj zaradi vojnih dogodkov mudili v vasi. Ko je Japelj po maši in pridigi prišel med vojake, so mu le-ti brž zatrčili, da so skoro ves njegov govor razumeli. Ta dogodek je bil jezikoslovcu in slavistu Japlju trden dokaz za trditve, da slovenščino lahko razumejo vsi drugi Slovani, ker je slovenščina pač prvotni in najstarejši slovenski jezik. V njej se imena stvari najlepše prilagajajo naravi teh stvari. Slovenščina je enakovredna, kakor najstarejši jeziki sveta, npr. grščina, hebrejščina. Slovenščina je slikovita in kaže pravi pomen bolj v podobi, ne pa v dobesednem smislu. Sploh pa odlikuje slovenščino neka posebna preprostost v vseh delih govora.

Tak navdušenec za materino govorico je bil že pred dvema stoletjema naš Kamničan Jurij Japelj!

PERPETUM MOBILE

Seveda pa so Japlja zanimala še druge stvari, ne le lingvistične. Tako se je v prostih urah ukvarjal s sestavo perpetum mobila — naprave, ki naj bi nenehno delovala sama od sebe, brez dovajanja energije.

Bil pa je Japelj tudi znan sadjarski strokovnjak in vrtnar. Zaradi njegove učenosti — obvladal je poleg klasičnih jezikov tudi italijanščino, francoščino, angleščino in skoraj vse slovanske jezike — ga je avstrijska vlada imenovala za glavnega nadzornika vseh šol na Kranjskem.

Iz Naklega je šel Japelj leta 1799 v Celovec za ravnatelja tamkajšnjega semenišča. Ko pa je dne 11. oktobra 1807 zvedel, da je bil izvoljen za tržaškega škofa — je omahnil v smrt, zadet od kapi...

DR. JULIJ POLEC

Hiša, v katere pročelje je sedaj vzdana Japljeva spominska plošča, je bila last znanega kamniškega zdravnika dr. Julija Polca. Le-ta je dal Japljevo ploščo izdelati na svoje stroške že leta 1941. Vendarle zaradi vdora okupatorja plošča tedaj ni bila vzdana, pač pa

Polčeva hiša v Kamniku (Maistrova ul. 3) z Japljevo spominsko ploščo (spodaj levo).

shranjena na podstrešju. Vkljub temu, da je hišo zasedel gestapo in imel v njej svoje pisarne in mučilnice, plošča ni bila odkrita ter je tako srečno dočkala čas, ko je po osvoboditvi bila lahko vzdana — hiši v okras, Kamniku v znanost.

Dr. Julij Polec je bil kot znan aktivist OF — partizanski zdravnik — ustrelen dne 31. januarja 1944 v Šentvidu nad Ljubljano, družno s skupino 14 Kamničanov — talcev.

O tem nenavadnem možu, resda nekoliko bolj samosvojem, bo morda le še utegnilo kdaj steči kaj več tehtnejših besed. Sploh pa o tragediji skupine kamniških izobražencev, ki so morali umreti pod streli gestapovcev skupaj z dr. Polcem.

OB MUČENIKOVEM GROBU

Že tretjič jemljem v misel Mirka Dernovška (glej zapis z dne 17. 6. in 5. 9. 1980), ki je bil mučen vprav v Polčevi hiši, ki jo je zasegel kamniški gestapo in v njej zasiljeval in mučil naše rodoljube. Za Dernovška, ki je bil znan vodilni funkcionar OF, sem dne 17. junija 1980 zapisal, kako zapuščen je njegov grob na mekinjskem pokopališču. — Ko pa sem nedavno, po Dnevu mrtvih, spet bil v Mekinjah, sem videl, da je Dernovškov grob sedaj lepo urejen, nič več zapuščen, da ima novo marmorno ploščo s pozlačenim napisom in da je grob poln živga cvetja — skratka: zelo lepo in estetsko urejen grob! — Za vse to je poskrbel pionirski odred podružnične mekinjske osnovne šole. Vsekakor hvala in priznanje vrlim pionirjem, njihovi tovarišici učiteljici in kamnoseku, ki za svoje delo ni zahteval od otrok plačila!

No, sedaj je lahko na potezi kamniška borčevska organizacija: predlagam, da v pročelje Polčeve hiše (Maistrova ulica št. 3) vzdajo obeležje, ki bo povedalo, da je bil prav v tej hiši mučen in dne 8. decembra 1943 ubit vodilni funkcionar kamniške organizacije Osvobodilne fronte tovariš Mirko Dernovšek.

77

IZBIRA NADALJEVANJA

Diagram 140

V partiji je sledilo.

- 1. Ld4: Tg6!
- 2. Df5 De6
- 3. De6+ Te6:
- 4. Lc3 d5!!
- 5. f3 Tb3
- 6. Th3 c4
- 7. Kd2 Tg6
- 8. Tg1 d4

Črni je dosegel položaj, v katerem ima enake možnosti kot nasprotnik. Po nekaj obojestranskih netočnostih sta se tekmeča na koncu razšla z neodločenim izidom po nadaljnjih štiridesetih potezah napete igre.

ŠAHOVSKE POTI IN STRANPOTI

V igri se ravnamo po teoretskih napotkih, držimo se določenih pravil, ki jih uveljavljamo v neposrednem spopadu. Vendar se pojavijo na šahovnici tudi položaji, za katere ni mogoče uporabiti preizkušene kopita, marveč je potreben temeljit račun. Še posebno v dvorezih položajih, izpolnjenih s številnimi vezavami. Vzemimo primer na diagramu 141. Črni se je v prednosti za kmeta in njegova trdnjava

obvladuje linijo d, izpostavljen pa je dama na liniji c. Zato bi bilo pričakovati potezo 1. ... De7. Vendar pa je črni prečnil svoje možnosti napada po drugi vrsti in ni dosledno izračunal vseh možnosti nadaljevanja.

Diagram 141

1. ... Td2(?)

Trenutno je bila trdnjava koristnejša na tretji vrsti, kar se bo kmalu izkazalo.

2. La3 De7

Črni je spoznal, da namerni odgovor 2. ... Db6 ni primeren zaradi 3. Lf7: + Kf7: 4. Dh7: + Kf8 5. Lc5: Sc5: 6. Te3 Se6 7. Tf3+ Sf4 8. Te7 in črni nima rešitve.

3. Tc5! Sc5:

4. Tc1 Tc8

Še najbolje bi bilo sedaj 4. ... Sb3! 5. Le7: Sc1: 6. Lf6 Se2+ 7. Kh2 Sf4 8. Le5: Se6 in ni videti, kako bi beli prodrl z napadom na kralja.

5. Dh3!

Ključna poteza v načrtu belega. Dama prihaja z obrobne položaja na bojišče. Črni se je znašel v škripecu, kako razvezati kočljivo točko c5.

Prvo mesto za KS Grad

Cerklje — Tudi letos je turistično društvo Cerklje organiziralo tekmovanje o najbolj urejeni krajevni skupnosti na območju turističnega društva. Po pregledu urejenosti objektov, stanovanjskih stavb, poti, občestnih tabel, odlagališč smeti, urejenosti in čistoči voda in obrežij ter o urejenosti hišnih vrto in kmetij je komisija podelila prvo mesto krajevni skupnosti Grad, ki je za dve točki prehitela krajevno skupnost Cerklje, ki je na drugem mestu s 432 točkami. Tretja je krajevna skupnost Brnik s 407 točkami, četrta Poženik s 399, peta krajevna skupnost Zalog s 383, šesta krajevna skupnost Velesovo s 377 in sedma krajevna skupnost Senturska gora s 355 točkami. Hkrati pa je komisija iz vsake krajevne skupnosti nagradila po pet gospodinj. Nagrade bodo podeljene na letni konferenci turističnega društva Cerklje, ki bo konec meseca januarja prihodnje leto. J. Kuhar

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

Podjetni možakar priklie tudi Ožbeta in ostale... ter pomaže razno opremo za moške pose. Medtem... kupuje in izbira, jim krošnjar razklada, kaj je... tam novega ališal. Najvažnejše, kar jim je povedal, je... pač to, da je vojska pred Celjem, v kateri je bil tudi... Marko, pregnala Vitovčeve čete in da se može... vrnejo domov. Ta novica jih nemalo razveseli, ko... se domislili, da gospod ne najde ljubljene sina, je... potihlo.

62. Naposled zbere krošnjar svojo kramo in se poslovi. »Stojte, nekaj pa bi bil skoraj pozabil, le za las je manjkalo!« se obrne že na vratih s temi besedami. »Kaj, ko bi kdo izmed vas poklical vašega gospoda, naročeno mi je, naj mu nekaj povem.« Gospod ne pridejo dol, morate k njim, ali pa povejte meni, da jim naznamim,« je rekel Ožbe. »Povejte mu, naj pride: če želi. Krošnjar ne bom več odlagal, mož pa mi je velel, da moram povedati le njemu.« Peter naposled pride in škilavo pogleda krošnjarja.

63. Marsikoga je zanimalo, kaj bo tujec povedal Petru, a že na njegov pogled se vsi umaknejo. »Kaj hočete?« vpraša osorno krošnjarja. »Doli v hosti sem srečal človeka, rjava in hudoledga, da bi se ga bil kmalu ustrašil. Ta mi je naročil, naj vam povem, da pridete drevi dol pod skalo — morate že vedeti, kje je — pa da prinesite s seboj tisto, kar ste mu dvakrat obljubili. Ko bi se ne domislili, mi je rekel, naj vam imenujem — vendar sem že pozabil, koga.«

Plavanje Vedno boljši rezultati

KRANJ - V četrtem kolu letošnjega zimskega plavalnega mnogoboja PZ Slovenije so bili v zimskem bazenu v Kranju ponovno doseženi dobri rezultati. Plavalci in plavalke Radovljice in kranjskega Triglava plavajo iz kola v kolo bolje. Tokrat so vsi nastopili v disciplinah 200 m mešano in 100 m hrbtano.

Po pričakovanju so prva mesta zasedli tekmovalci, ki so že v prejšnjih treh kolih in v letni sezoni v Sloveniji in Jugoslaviji igrali vidno vlogo. Razveseljivo je, da tudi najmlajši, ki so že preskočili starostno kategorijo, hitro napredujejo.

Rezultati - 200 m mešano - ml. pionirji
B - 1. S. Jocič 3:02,5, 2. B. Rus 3:06,1, 3. Demšar 3:15,3; ml. pionirji A - 1. Prilalan 2:40,1, 2. Mrkaič 2:42,2, 3. B. Marenčič 2:47,1; st. pionirji - 1. Kadoč 2:16,9, 2. A. Jocič 2:24,4, 3. Veličkovič 2:26,4; mladinci - 1. D. Petrič 2:16,9, 2. Celar (oba Triglav) 2:21,9, 3. Jug 2:32,8, 4. Cilensek (oba Radovljica) 2:50,9; člani - 1. B. Petrič 2:16,6, 2. Globočnik 2:22,2, 3. Kozelj 2:32,4; ml. pionirke B - 1. Kalan 3:00,6, 2. Savinšek 3:01,2, 3. Marjana Mohorič 3:37,1; ml. pionirke A - 1. Marjeta Mohorič 2:53,6, 2. Stetner 3:12,6, 3. Valant 3:15,0; st. pionirke - 1. Praprotnik 2:32,7, 2. Rebolj 2:37,0, 3. Kosirnik 2:27,3; mladinke - 1. Berlotnik 2:38,0; članice - Bertonec 2:56,4; 100 m hrbtano - ml. pionirji B - 1. S. Jocič

1:33,3, 2. Demšar 1:37,1, 3. Rozman 1:37,2; ml. pionirji A - 1. Prilalan 1:14,0, 2. Mrkaič 1:16,6, 3. B. Marenčič 1:21,8; st. pionirji - 1. Veličkovič 1:00,8, 2. B. Bešter 1:10,9, 3. Kadoč 1:12,3; mladinci - 1. D. Petrič (Triglav) 1:06,3, 2. Jug (Radovljica) 1:09,8, 3. Celar (Triglav) 1:10,8, 4. Cilensek (Radovljica) 1:16,0; člani - 1. B. Petrič 1:05,8, 2. Kozelj 1:17,4, 3. Globočnik 1:17,5; ml. pionirke B - 1. Savinšek 1:26,6, 2. Kalan 1:34,7, 3. Marjana Mohorič 1:47,6; ml. pionirke A - 1. Marjeta Mohorič 1:25,6, 2. Stetner 1:33,1, 3. Valant 1:33,3; st. pionirke - 1. Kosirnik 1:13,9, 2. Praprotnik 1:16,7, 3. Rebolj 1:17,8; mladinke - 1. Berlotnik 1:18,4; članice - Bertonec 1:28,6

Malčki prvič na krosu

TRŽIČ - Kljub temu, da se je sezona jesenskih krosov že končala, so delavci TKS in skupnosti otroškega varstva Trzič pripravili v Ročevnici prvo občinsko prvenstvo malčkov vzgojovarnstvenih ustanov iz trziške občine. Na finalni prireditvi je nastopilo 107 mladih tekačev, v predtekovanju pa vsi, ki tekmujejo za športno značko, to je 208 fantov in deklet rojenih leta 1974 in 1975. Prvenstvo je potekalo v izredno lepem vremenu, progi pa sta bili dolgi 200 in 250 metrov. Rezultati: letnik 1975 (fantje in dekleta mešano): 1. Mojca Aljančič, 2. Simon Zupan, 3. Karmen Košir (vsi Deteljica), 4. Aljona Krohne (Kurirček), 5. Irena Tomazič (Deteljica); letnik 1974 - fantje: 1. Uros Laussegger, 2. Jazder Jerman (oba Deteljica), 3. Tomaž Soklič (Grad), 4. Boštjan Teran, 5. Bojan Hudobivnik (oba Deteljica); dekleta: 1. Damjana Milinarič (Deteljica), 2. Romana Teran (Kurirček), 3. Urška Ude, 4. Barbka Špehar (oba Deteljica) in 5. Sasa Ličen (Kurirček) ekipno: 1. Deteljica 120, 2. Kurirček 90, 3. Pačček 50, 4. Grad 40.

ROKOMET

Mladinci Peka drugi

KRANJ - Kljub porazu so mladinci Peka v republiški rokometni ligi - center zadržali drugo mesto po desetem kolu. Z uspešno igro so zabeležili mladinci Kranja novi prvenstveni točki z zmago nad ekipo Kamnika. Še vedno ostaja nepoznata Jelovica.

Rezultati: Grosuplje : Ponikve 15:17 (7:8), Inles : Itas-Kočevje 33:17 (16:8), Kamnik : Kranj 16:16 (8:7), Olimpija : Jelovica 13:24 (10:12), Riko : Peko 17:13 (8:8). V vodstvu po desetem kolu so rukometaši Jelovice brez poraza z 20 točkami pred Pekom, ki jih ima 14 in Inlesom, ki jih ima 12 točk. Četrta so Kamničani, peti Kranjčani, obe ekipi imata po deset točk, zadnji enajsti pa je Itas-Kočevje z dvema točkama.

Koncert za smučarje

LJUBLJANA - Nedeljski dnevnik in Radio Ljubljana bosta kot pomoč našim alpskim smučarjem priredila v Hali Tivoli v Ljubljani in dvorani Golovec v Celju »Beli koncert vseh časov. Pomagaj.« Na tem koncertu, ki bo v Hali Tivoli v nedeljo, 23. novembra ob 17. in 20. uri, bodo sodelovali jugoslovanski reprezentantje in reprezentantke A in B. Pred startom v novi tekmovalni sezoni se bodo zadnjič predstavili ljubiteljem smučanja v Ljubljani in Celju. Vstopnina je 100 dinarjev. Vstopnica bo značka.

Na prireditvi, na kateri bodo nastopili Milanka Bavcon, Nataša Dolenc, Marjan Kralj, Vili Vodopivec, Dare Milčič, Ladko Korosec, Milan Stante, Majda Sepe, Ditka Haberi, Tatjana Dremelj, Janko Ropret, Andrej Šifrer, Oto Pestner, Alfi Nipič, Alenka Pintarič, Peter Ternovek, Janez Hočevar-Riffe, Mape show, (Tof, Riffe, Marta Pestator in Brane Ivance), Pepel in kri, New swing kvartet, Dvanajsto nadstropje, Prelom, Veseli Planšarji, Pletenina show, bo zapel tudi mešani zbor A moške in tenške reprezentance pod vodstvom direktorja reprezentance Toneta Vogrnica. Znano je, da Jurij Franko ni samo dober smučar, temveč Jurij tudi poje. Spoznali ga bomo kot kantavtorja. Jurij igra tudi na kitaro in orglice, pa tudi ostali niso v tem poslu slabi.

Gorenjski ljubitelji smučanja lahko vstopnice kupijo v turističnih poslovalnicah Alpetoura v Škofji Loki in Kranju. V ceno vstopnice je vstet tudi avtobusni prevoz iz Škofje Loke in Kranja na prireditve in nazaj.

Kot so povedali na tiskovni konferenci, gredo vstopnice dobro v prodajo. Nekatere delovne organizacije so jih naročile v velikih količinah. V tovarni Elan so jih kupili 200. Ne bi bilo napak, da bi to storile tudi delovne organizacije v Škofji Loki, Kranju, Trzinu, Radovljici in na Jesenicah.

KRANJ - DOMAČINI BI LAHKO ZMAGALI - SKL - moški Triglav : Kraški zidar 70:74 (32:34), dvorana na Planini, sodnika Gregorič, Stvarnik (oba Velenje), gledalcev 400.

TRIGLAV - Erlah 6, Traven 22, Košir 4, Horvat, Sajovic, Skubic 6, Metelko 2, Bidovec 5, Zupan 22, Fartek, Škrjanc.

KRAŠKI ZIDAR - Krt 2, Novak 2, Meden 8, Brezec 29, Supič 2, Strnat 13, Marvič 4, Segž 14.

Gostje iz Sežane so s precej srečo iz Kranja odnesli točki. Igra se je razživela že takoj po začetnih žvižgih sodnikov. Gostje so kaj kmalu prišli v vodstvo. Toda domačini so jih zbrali in razliko hitro nadoknadili in povedli za šest točk. Po vodstvu so naredili nekaj napak in gostje so odšli na odmor z minimalno prednostjo.

Skoraj enaka slika se je gledalcem ponudila v nadaljevanju. Gostje so spet povedli, domačini so jih ujeli, a za zmago so bili premalo zbrani. Poraza ne gre jemati tragično, saj je za dober trening, ki prinaša uspehe, še dovolj časa. (-dh) - Foto: F. Perdan

Sindikavno prvenstvo v plavanju

KRANJ - Komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu Kranj bo v sredo in četrtek v zimskem bazenu v Kranju organizirala letošnje občinsko sindikalno prvenstvo za ženske in moške v plavanju.

Ženske bodo imele svoje prvenstvo v sredo s startom ob 16. uri, v četrtek ob istem času bo start moških. To prvenstvo sodi v okvir štirinajstih letnih sindikalnih iger občine Kranj. V lanskem tekmovalnem letu je bila pri ženskah v moštvem delu najboljša Planika, pri moških so največ točk zbrali Ikrasji. Ikrasji pa so bili tudi zmagovalci v skupnem moštvem sestevku.

V Loki sejem smučarske opreme

ŠKOFJA LOKA - V telovadnici osnovne šole Petra Kavčiča v Škofji Loki bo SK Alpetour organiziral v nedeljo, 23. novembra, sejem rabljene smučarske opreme. Vsi tisti, ki hočete prodati rabljeno smučarsko opremo ali jo zamenjati za boljšo, boste to možnost imeli v nedeljo v Škofji Loki. Sejem bo odprt od 8. ure dalje.

Uspešen posvet

V soboto so se v Iskri Elektromehaniki na Laborah zbrali organizatorji športne rekreacije iz vse Slovenije. Enodnevnemu seminarju je organiziralo Društvo organizatorjev športne rekreacije, udeležilo pa se ga je okoli sedemdeset organizatorjev športne rekreacije. Najbolj zanimiva in obenem glavna tema seminarja je bil »Posebni odmor med delovnim procesom. Tak način rekreacije delovnih ljudi med delovnim časom so v Iskri tudi sami pokazali, dejstvo pa je, da bo potrebno še veliko dela na vseh področjih, da si bo rekreacija na tak način utrla pot v delovne kolektive. Tako bo potrebno upoštevati naravo dela v posameznih DO, pogoje (hrup, prostor, svetloba) in seveda rekreacijo pripraviti načrtno. Bistveno pri tem je, da bo odločilna zavest delovnih ljudi, ki morajo tak način sprejeti za svojega. Seminar je kot posvet organizatorjev iz vse republike uspel.

Gorenjci v ligaških tekmovalnih

KRANJ - Medtem ko so nogometaši v slovenski ligi imeli prisiljen odmor, saj so igrati še vedno zasnena, so ostali ligaši nadaljevali s tekmovalji. Gorenjski ligaši v hokeju, rokometu, odbojki in košarki so tokrat spet imeli polne roke dela, da so premagali svoje nasprotnike. Eni so bili pri tem uspešni, drugi ne.

ROKOMET - Ženska vrsta Alples je tokrat v dvorani na Podnu gostila moštvo Olimpije. Po letošnjih dobrih igrah Alples smo pričakovali gladko zmago. A tokrat so bile Ljubljankanke boljše in premagale gostiteljice. Danes, 18. novembra, ob 19. uri Alples na Podnu gosti žensko vrsto Union Dalmacije.

V zaostali tekmi moške slovenske lige je tokrat trziški Peko v igri s Prulami zabil dobro in goste iz Ljubljane premagal. Izida - Alples : Olimpija 12:17 (4:7), Peko : Prule 24:20 (15:10).

KOŠARKA - V drugi zvezni košarkarski ligi za ženske so žirovske tokrat gostile doma moštvo Muras. Gostje so bile boljše in zasluženo iz žirov odhajajo s točkami. V slovenski tenški ligi so tokrat igrala le Jeseničanke. V Radencih so bile le za dva koša »prekratke«, da bi premagale domačinke.

Kranjski Triglav je doma moral v drugem kolu priznati premoč Kraškemu zidaru, medtem ko so loški košarkarji z dobro igro premagali šostanjako Elektro. Kamničani so gostovali v Trbovljah in izgubili.

Radovljičani so v drugi slovenski ligi zahod gostovali v Idriji in z domačini ostali praznih rok. Jeseničani so bili doma bolj uspešni, saj so dobili srečanje s Postojno.

Izidi - ženske - Alpina : Mursa 67:79 (32:34), Rogaska : Jesenice 66:69 (32:34); moški - Triglav : Kraški zidar 70:74 (32:34), Lokainvest : Elektro 83:81 (37:45), Rudar : Kamnik 95:83 (48:43), Idrija-Cerkno : Radovljica 71:61 (33:33), Jesenice : Postojna 81:77 (34:36).

ODBOJKA - Blejski odbojkarji v prvi zvezni ligi B nadaljujejo z dobrimi igrami. Tokrat so na domačem terenu odpravili moštvo Borova. Tudi odbojkarice Bleda so se v drugi zvezni ženski ligi izkazale. V kvalitetni igri so slavile z Marčano.

V moški slovenski ligi so mladinci Bleda prvič zmagali. Gostovali so v Ljubljani in iztržili ugoden izid z Narodnim domom. Triglav je gostoval v Zabreznici in moral je priznati premoč Železaruju.

Gorjanke so v slovenski ženski ligi brez težav premagale vrstnice Krke. Jeseničanke pa so položile orožje v igri na gostovanju. Tokrat so jih premagale odbojkarice Mežica.

Izidi - moški - Bled : Borovo 3:2, Narodni dom : Bled 2:3, Železar : Triglav 3:2; ženske - Bled : Marčana 3:2, Mežica : Jesenice 3:0, Gorje : Krka 3:1.

HOKEJ - Značilno za enajsto kolo prve zvezne hokejske lige je, da so bile spet doseženi visoki izidi. Favoriti za zmago v tem kolu so brez težav in visoko zmagovali. Le Celjanom je v igri v beograjsko Zvezdo

Pregledna tekma skakalcev

PLANICA - Jugoslovanski smučarski skakalci, mladinci in člani, so iskristili soboto in nedeljo za pregledno tekmo. Na 60-metrski skakalnici v Planici je nastopilo v obeh konkurencah petintrideset tekmovalcev.

Skoki so bili za ta čas dobri, čeprav jih imajo vsi na snegu bolj malo. Pri mladincih je bil najboljši Suzič, pri članih pa je zmagal Ulag. Dobri uvrstitvi sta si s po enim padcem zapravila Norčič in Benedič. Jugoslovanski skakalci bodo na treningu v Planici ostali tudi v tem tednu. Pri vadbi se jim bodo pridružili tudi najboljši Avstrijec in Francozi.

Rezultati - člani - 1. Ulag 213,1 (57-59,5), 2. Zupan 212,9 (58-54,9), 3. Tepeš 206,1 (56,5-57), 4. Komel 205,1 (56,5 do 57), 5. Bajc 204,3 (55-57,3), 6. Zagar 199,6 (55-50); mladinci - 1. Suzič 199,2 (54-54), 2. Šinkovec 188,4 (52,5 do 54,6), 3. Novak 187,3 (48-48), 4. Gašpirc 182,9 (48-49), 5. Urbančič 162,0 (46,5-50), 6. Pirč 161,9 (47-50).

Zbor vaditeljev učiteljev trenerjev smučanja SZS Kranj

VABIMO VAS NA VI. KRANJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM

ki bo od 20. - 23. novembra v hali A Gorenjskega sejma

SEJEM BO ODPRT:

v četrtek, petek: od 14. do 19. ure
v soboto, nedeljo: od 9. do 19. ure

PROGRAM SEJMA:

- komisijska prodaja rabljene zimskošportne opreme (smuči, palice, čevlji, dišave, sanke, konfekcija),
- prodaja nove zimskošportne opreme,
- vse o tehnikah, sprehodih na smučeh,
- turistična ponudba - tečajji smučanja,
- varnost na cesti,
- zimski veter,
- filmi

Trgovsko podjetje

Kranj, Titov trg 7

ZIMSKA OBLAČILA nudimo na tri ali šestmesečno odplačilo:

- ženska oblačila v Salonu ženskih oblačil, Titov trg 7
- moška oblačila v Salonu moških oblačil, Titov trg 7
- otroška oblačila v prodajalni Baby, Titov trg 23
- ženska in moška oblačila po znižanih cenah v prodajalni Konfekcija na klanecu, Vodopivčeva 2
- otroška oblačila po znižanih cenah v prodajalni Pepelka, Vodopivčeva 7

tudi na OPREMLJANJE VAŠEGA STANOVANJA misli ELITA!

posteljnina, zavese, preproge in tahe obloge "itison" v prodajalni BALA, Cankarjeva 10.

ELITA skrbi za vas!

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj, z n. sol. o. Kranj, C. JLA 2
TOZD KOMERCIALNI SRVIS KRANJ

oglašja na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela oziroma naloge v novi samopostrežni trgovini v Kranju:

TRGOVSKI POSLOVODJA ŽIVILSKE STROKE
za vodenje dela v poslovalnici
Posebni pogoji: - 1 leto delovnih izkušenj

PRODAJALEC ŽIVILSKE STROKE
(5 delavcev)
za prevzem in izdajo blaga
(3 delavci)
Posebni pogoji: - 1 leto delovnih izkušenj
za vodenje blagajne
(2 delavca)
Posebni pogoji: - 1 leto delovnih izkušenj

Nastop dela 1. marca 1981 oziroma po dogovoru. Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

Peko Tovarna obutve
TRŽIČ

Delavski svet TOZD nakup in prodaja na debelo
KOMERCIALNA n. sol. o. Tržič razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

VODENJE PRODAJNEGA SEKTORJA

Pogoji za sprejem:

- diplomirani ekonomist, diplomirani inženir organizacije dela in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu.
- ekonomist, inženir organizacije dela in 9 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu.
- šola za poslovodne kadre,
- aktivno znanje dveh svetovnih jezikov,
- pogoji za opravljanje zunanje trgovinskih poslov po veljavnih predpisih,

posebne zahteve:

- sposobnost vodenja in organiziranja,
- samostojnost pri delu,
- sposobnost sodelovanja,
- prizadevanje za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi Tovarni obutve Peko Tržič.

O izidu bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku prijavnega roka. Izbrani kandidat združi delo za nedoločen čas za štiriletni mandat.

Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja TOZD VZDRŽEVANJE
objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. REZKALCA
za dela na rezkalnem stroju

Pogoj:

- 3 letna poklicna šola kovinske stroke - smer rezkalec,
- zaželene ustrezne delovne izkušnje,
- 2 mesečno poskusno delo

Lahko se prijavijo tudi kandidati s končano poklicno šolo kovinske stroke, ki so se pripravljene pričeti za dela na rezkalnem stroju.

2. DVEH ČISTILK
za čiščenje proizvodnih in pisarniških prostorov.

Pogoj:

- starost nad 18 let,
- delovne izkušnje so zaželene, vendar niso pogoj

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

NIKO Kovinsko podjetje
ZELEZNIKI

Razpisna komisija za imenovanje individualnega
poslovnega organa, razpisuje prosta dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVNEGA ORGANA
(DIREKTORJA DO)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni v ZZZ, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana višješolska izobrazba strojne ali druge ustrezne smeri z najmanj 3 letno prakso na vodilnih delovnih nalogah,
- srednjesholska izobrazba strojne ali ekonomske smeri z najmanj 5 letno prakso na vodilnih delovnih nalogah v kovinarsko predelovalni industriji,
- imeti mora organizacijske sposobnosti in pravičen odnos do samoupravljanja,
- da je moralno politično neoporečen.

Pri izbiri kandidatov bomo upoštevali tudi pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki v Občini oziroma SRS.

Mandat individualnega poslovnega organa traja 4 leta.

Prijave je treba poslati priporočeno na gornji naslov s pripombo »Razpisni komisiji« za imenovanje individualnega poslovnega organa.

Poleg prijave morajo biti priložena še dokazila za zahtevane pogoje.

Rok za vložitev prijav je 15 dni po objavi. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh od preteka roka za vložitev prijav.

ŽIVILA
Veletrgovina
Kranj

POPRAVEK

»Razpisna komisija pri delavskem svetu DO Živila Kranj objavlja popravek razpisnega pogoja pod prvo alineo in se pravilno glasi:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri»

Objava razpisa je bila objavljena v petkovi izdaji dne 14. 11. 1980.

TEMELJNO SODIŠČE
V KRANJU
Predsedništvo

Na podlagi 9. člena
pravilnika o delovnih
razmerjih objavlja
prosta dela in naloge

STROJEPISKE
za katere se pri opravljenih
zahtevajo navedeni pogoji:

- 4 letna srednja administrativna šola ali 2 letna administrativna šola,
- delovne izkušnje z najmanj 300 udarci v minuti,
- delavka brez delovnih izkušenj najmanj 200 udarcev v minuti,
- 3 mesece poskusne dobe

Delavka, ki bo sprejeta na delo na temeljno sodišče, bo združevala delo za nedoločen čas.

Interesentke naj v 15 dneh vložijo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjenih pogojih na naslov Predsedništvo temeljnega sodišča v Kranju, Ulica Moše Pijadeja 2. Kandidatke bodo o izbiri obveščene v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

AUTOCOMMERCE
TOZD hotel Kranjska gora

HOTEL
KRANJSKA GORA, bivši
HOTEL ALPE ADRIA
v Kranjski gori sprejme
k sodelovanju

KVALIFICIRANO
KUHARICO
za nedoločen čas
Šamsko stanovanje je zagotovljeno.

Kandidatke naj pošljejo pismene prijave na naslov autocommerce hotel Kranjska gora v Kranjski gori.

CESTNO PODJETJE
KRANJ

obvešča, da bo cesta II/319 na odseku GABERK - VISOKO v Poljanski dolini zaprta za ves promet vsak torek in četrtek od 15. do 18. ure, in sicer do 30. 12. 1980. Popolna zapora ceste je nujno potrebna zaradi miniranja useka (približno 3.000 kub. m) pri gradnji Uranske ceste. Da bi čim manj motili promet je predvideno, da bo miniranje opravljeno v 10 fazah po 300 kub. m. Material se bo zrušil na obstoječo cesto in jo popolnoma zaprl. Prva zapora bo v četrtek, dne 20. 11. 1980.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedena dela iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

TEHTNICA
Podjetje precizne mehanike
64228 ZELEZNIKI

1. Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje dela in naloge:

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA
- delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Pogoji:

- srednja ali višja izobrazba pravne upravne ali ekonomske smeri,
- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- družbenopolitične in moralno-etične vrline

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 (štiri) leta

Kandidati naj pošljejo svoje pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15. dneh po objavi na naslov: TEHTNICA - ZELEZNIKI, Na plavžu 79, 64228 Železniki, komisija za medsebojna delovna razmerja.

O izidu bomo kandidate obvestili v 15. dneh po izteku razpisnega roka.

KOGP
KRANJ
TOZD OPEKARNE KRANJ

razpisuje DS javno licitacijo osnovnih sredstev in rezervnih delov v PE Češnjevku:

1. Drobilec za opeko Dodajalč Mliir Transportni trak 5. kom EM razni	din 150.000
2. Vakum stiskalnica ILR 1 61 z EM 2,2 kw Vakum črpalka z EM 13,6 kw EM Brown Bowery 80 kw	200.000
3. čistilec gline e EM 60 kw	100.000
4. Mlin DARUVAR z EM 30 kw	80.000
5. Brusilni stroj za valje z EM 3 kw	20.000
6. Centrifugalna črpalka z EM 5,5 kw	5.000
7. Vakum stiskalnica z EM 90 kw - razstavljena	80.000
8. OGO kuli z rezervnimi deli 5 kom à	5.000
9. Viličar LUGLI komplet	450.000
10. Odrezalna miza PAO 4 z EM 1,4 kw	40.000
11. Cirkular tračni z EM 11 kw	15.000
12. Centrifugalna vodna črpalka z EM komplet	10.000
13. Dezintegrator Neutec 72	30.000
14. Odrezalna miza PAO 2 EM 1,1 kw	8.000
15. Stroj za izdelovanje strešne opeke	4.000
16. Gorilci za mazut, kurjenje, ventilator Marelli EM 3 kw - 4 kom	200.000
17. Profilno železo, rezervni deli, reduktorji, zobniki, klinasta jermena, ležaji, tesnila	

V PE Strazišče:

18. Vibracijska miza s transportnim trakom za izd. betonskih izdelkov BELT V.6	40.000
19. Dvoosni mešalec z reduktorjem 1 kom	20.000
20. Dvoosni mešalec z reduktorjem in EM 42 kw 1 kom	60.000
21. El. vrtni stroj ISKRA	1.000

Licitacija bo v petek, dne 21. 11. 1980 ob 10. uri v PE Češnjevk. Ogled bo v četrtek, dne 20. 11. od 8. - 14. ure in v petek, 21. 11. od 8. - 10. ure.

10-odstotni polog oziroma pooblastilo DO je treba položiti 21. 11. od 9. do 10. ure na mestu licitacije.

Licitira se po načelu videno - kupljeno.

Almira

Alpska modna industrija
Radovljica

Odbor za delovna razmerja TOZD proizvodnja pletenin Radovljica objavlja prosta dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE PLETILNIH STROJEV
2. VZDRŽEVANJE ŠIVALNIH STROJEV

Poleg splošnih pogojev določenih v Pravilniku o delovnih razmerjih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

pod 1.:

- dokončana srednja strokovna izobrazba tekstilne (pletiljske) oziroma tehnične usmeritve,
- dokončana poklicna šola splošno ključavničarske smeri in 3 leta delovnih izkušenj po možnosti na delih vzdrževanja pletilnih strojev

pod 2.:

- dokončana srednja strokovna izobrazba tekstilne (konfekcijske) oziroma tehnične usmeritve ali dokončana poklicna šola finomehanične usmeritve ter 3 leta delovnih izkušenj po možnosti na vzdrževanju šivalnih strojev.

Določeno je trimesečno poskusno delo.
Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidati za navedene zaposlitve naj se oglašijo v kadrovski službi delovne organizacije ali pa oddajo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov Almira - odbor za delovna razmerja pri TOZD proizvodnja pletenin Radovljica, Jalnova 2.

Razpis velja do zasedbe del in nalog.

30 KRANJ

Temelji družbenega plana kranjske občine do leta 1985

Pet let nas bo obvezoval

Podpisniki dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985 bodo oblikovali poseben odbor, ki bo spremljal uresničevanje dogovora in opozarjal na pomanjkljivosti – Odgovornost za s planom sprejete obveznosti – Obravnava vsa področja družbenega in gospodarskega življenja občine – Povezovanje z republiško resolucijo

Po široki akciji družbenega planiranja, usklajevanja, preračunavanja in analiziranja možnosti uresničitve planiranega bo v sredo, 26. novembra kranjska občinska skupščina obravnavala in se opredeljevala do predloga dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine med letoma 1981 in 1985. Da bi bil predlog dokumenta delovnim ljudem in občanom kranjske občine bližji in da bi bili z njegovimi glavnimi postavkami čim bolj seznanjeni, navajamo nekatere glavne značilnosti kranjskega planskega dokumenta za prihodnjih pet let. Srečevali se bomo tudi s problematiko, ki je prisotna že v sedanjem srednjeročnem obdobju, pa je trajnejša značaja ali pa je tako zahtevna, da ji v sedanjem obdobju nismo bili kos.

Zaposlovanje je pomemben element razvoja kranjske občine v prihodnjih petih letih. Temeljal naj bi na naravnem prirastku, kvalifikacijska in izobrazbena sestava zaposlenih pa se mora dvigniti. Politika do kršiteljev bo ostrejša. Kdor bo zaposloval prek okvirov, bo moral za vsakega dodatno zaposlenega prispevati 400.000 dinarjev v sklad za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov. Natančnejše naloge industrije niso opredeljene v predlogu dogovora o temeljih družbenega plana. O njih je nujen predlog dogovor v republiki, zato pa predlog dogovora namenja več pozornosti celotni problematiki gospodarstva, ki mora dobiti drugačno sestavo, bolj vključevati kvalitetne dejavnike razvoja in dosežati na zaposlenega in vložena sredstva višji dohodek. Ostrejša in selektivnejša bo investicijska politika, saj nam je njena nebrzdana rast povzročila doslej številne preglavice. Popolno pokrivanje uvoza z izvozom je pomemben kranjski cilj prihodnjega srednjeročnega obdobja. Ob njegovem zaključku bi moral biti v občini izvoz celo večji od uvoza.

V predlogu dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985 prav tako velja posebna pozornost kmetijstvu in proizvodnji hrane, zagotavljanju pospeševalnih skladov in oblikovanju skupnosti za prekrbo, razvijanju trgovske mreže in pomoči banke pri tem, oblikovanju potrošniških svetov, kjer bo potrebno sodelovanje SZDL, povezovanju in oblikovanju do-

hodkovnih odnosov med proizvodnjo, predelavo in trgovino, gostinstvu in turizmu, ki morata dobiti več kvalitete denarja, in drobnemu gospodarstvu. Marsikatera od omenjenih gospodarskih panog je deficitarna in jo bo nujno v prihodnjem srednjeročnem obdobju hitreje razvijati.

Na osnovi realnih ocen možnosti razvoja v prihodnjem srednjeročnem obdobju so Kranjčani v predlogu dogovora že uskladili številne kazalce razvoja. Dohodek združenega dela naj bi zaradi zaostrenih pogojev gospodarstva naraščal po 8-odstotni stopnji. Sredstva za akumulacijo se bodo povečala, kar je realno ob sedanjem dinamičnem razvoju združenega dela in vlaganjih, ki bodo dala v prihodnjih letih nove rezultate. Vse oblike porabe naj bi za 10 odstotkov zaostajale za rastojo dohodka. Zaradi prenosa nekaterih nalog z republiških na občinske interesne skupnosti so slednjim ostalo nekaj več sredstev. Za 0,17 odstotka naj bi se povečala sredstva za gradnjo družbenih objektov. Glavna naloga je gradnja centra usmerjenega izobraževanja, za reševanje svojih problemov pa bi še bolj kot doslej, seveda ob pomoči družbenega denarja, skrbele krajevne skupnosti, bodisi s samoprispevki ali drugimi načini zbiranja denarja. Občinskega samoprispevka ne bo več. Precej denarja bo potrebnega za komunalno področje, vendar se bo na splošno delež denarja za vso porabo zaradi 10-odstotnega zaostajanja za rastojo dohodka znižal, kar je v prid akumulativnosti gospodarstva.

Urejanje prostora in varovanje okolja sta za kranjsko občino pomembna, prav tako pa tudi razvoj družbenih dejavnosti. Sredstva za interesne skupnosti naj bi naraščala po stopnji 5,4, kar je skladno z zaostajanjem za rastojo dohodka, ki je osnova za splošen razvoj vsake družbenopolitične skupnosti. Odnos do interesnih skupnosti in njihovih nalog ter planov je selektiven in prilagojen družbenim potrebam. Poseben samoupravni sporazum bo omogočal združevanje denarja za širjenje materialne osnove družbenih dejavnosti. To je center usmerjenega izobraževanja, 41 novih oddelkov v vrtcih, ki bodo lahko sprejeli dodatnih 690 otrok, ena nova osnovna šola, kulturni in telesnokulturni objekti (domovi, igrišča v krajevnih skupnostih, priprava gradnje pokritega bazena) ter nekateri drugi objekti na tem področju družbenih dejavnosti. Zdravstvo bo v glavnem posodabljalo opremo.

Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo ter požarno varstvo so pomembni deli predloga dogovora. Do leta 1985 naj bi bila kranjska občina bogatejša za 2000 družbenih stanovanj in 1200 zasebnih hiš. To je enako kot v sedanjem srednjeročnem obdobju. Nadaljevala se bo obnova starega mesta. Več nameravajo Kranjčani vlagati v komunalno, saj njena zastarelost lahko resno ovira splošni družbeni razvoj.

Razvoj krajevnih skupnosti je obdelan v posebnem poglavju. Za dve novosti gre: za financiranje strokovnega dela v krajevni samoupravi in za združevanje sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb krajanov. Na osnovi meril se bo denar delil skupnostim po programih, ki jih bodo imele, dve petini sredstev pa bo namenjenih za reševanje nekaterih posebnih problemov, širše razsežnosti tudi za izven krajevne skupnosti. Važno področje je ljudska obramba in družbena samozaščita, 0,5 odstotka narodnega dohodka naj bi namenjeni za celovito in široko področje.

Pod republiškim povprečjem

Kranjska občinska skupščina bo v sredo obravnavala informacijo o zdraviliškem in klimatskem zdravljenju invalidov in borcev v Sloveniji in poročilo o izvajanju dogovora o občinskih priznavalnih udeležencem NOV

Zdraviliško in klimatsko zdravljenje vojaških invalidov, nosilcev spomenice, narodnih herojev, španskih borcev in predvojnih revolucionarjev je v Jugoslaviji enotno urejeno. Ena od šestih pooblaščenih zdravniških komisij v Sloveniji deluje tudi v Kranju. Svoje naloge opravlja skupaj s pristojnimi organi uspešno, saj podatki govorijo, da je bilo leta 1979 na takšna zdravljenja poslanih v odstotkih več upravičencev kot v drugih slovenskih občinah. Razen tega ima Kranj tudi druge oblike pomoči in oddiha kot na primer v domu v Strunjanu.

Uresničevanje družbenega dogovora o občinskih priznavalnih pa opozarja, da "kranjski občini priznavalnine ne dosegajo republiške ravni. Leta 1962 je bil v Kranju sprejet prvi odlok o priznavalnih, kasneje pa ga je bilo treba stalno dopolnjevati. Krog upravičencev se je širil, kot na primer z borci za severno mejo, kmeti-borci itd., prav tako pa so bile uvedene nekatere nove oblike pomoči. Ko so v Sloveniji ocenjevali uresničevanje dogovora, so kranjsko občino dvakrat izpostavili: v občini je veliko število upravičencev, ki imajo priznano dobo v dejanskem trajanju, zato pa nizke stalne priznavalnine, nizke pa so tudi stalne priznavalnine zaradi številnih drugih pomoči. Zato bi kazalo stalne priznavalnine povečati, ki so sedaj 40 odstotkov nižje kot povprečno v Sloveniji.

DOGOVORIMO SE

Predlogi odlokov

PREDLOG ODLOKA O DOLOČITVI, UPRAVLJANJU IN VZDRŽEVANJU LOKALNIH IN NEKATEGORIZIRANIH CEST V OBČINI KRANJ – Občinske skupščine so pooblaščene za določitev lokalnih in nekategoriziranih cest na svojem območju in za določitev upravljanja z njimi. Predlog odloka določa lokalne ceste v občini in jih razvršča na občinske in krajevne, v mestu Kranju pa še na primarne, sekundarne in zbirne mestne ceste. Ceste, ki pa ne sodijo med lokalne, vendar so pomembne za javni promet, pa so nekategorizirane. Z lokalnimi cestami v kranjski občini upravlja samoupravna komunalna interesna skupnost, z nekategoriziranimi pa krajevne skupnosti. V mestu je upravljelec vseh cest samoupravna komunalna interesna skupnost, ki pa se je s krajevnimi skupnostmi v mestu sporazumela o delitvi stroškov vzdrževanja na osnovi meril in popisa, ki je bil opravljen letošnjega junija. Predlog odloka prav tako določa, da za vzdrževanje, popravila in gradnje poljskih in gozdnih poti ter dovoznih cest do kamnolonov, gramoznic in drugih objektov skrbé koristniki objektov in uporabniki cest. Predlog odloka bo torej določil odgovornost upravljanja in vzdrževanja cest, ki niso vključene med magistralne in regionalne. Tega doslej ni urejal noben občinski predpis.

PREDLOG ODLOKA O SPLOŠNI PREPOVEDI PROMETA Z ZEMLJIŠČI, PREPOVEDI PARCELACIJE, GRADITVE IN SPREMEMBE KULTURE ZEMLJIŠČ NA OBMOČJU NA KATEREM SE PREDVIDEVA IZDELAVA ZAZIDALNEGA NAČRTA PLANINA III IN ZAZIDALNEGA NAČRTA KOMUNALNA CONA PRIMSKOVO II – Zakon o urbanističnem planiranju pooblašča občinsko skupščino, da lahko z odlokom razglasi splošno prepoved prometa in parcelacije zemljišč, graditev in spreminjanje kultur na zemljiščih, kjer se predvideva izdelava zazidalnega načrta. Predlagana splošna prepoved prav tako omogoča, da se zazidalna dokumentacija lahko izdeluje nemoteno in da morebitna sprememba zemljišča ne bi onemogočila izdelovanja zazidalnega načrta. Prav tako je tak postopek eden od pogojev za razlastitev ali prenehanje lastninskih in drugih pravic na določenem zemljišču. Planina III bo namenjena stanovanjski gradnji, Komunalna cona Primskovo II pa komunalnim potrebam. V obeh primerih bo treba čim prej pridobiti zemljišča, predlagani odlok pa je eden od pogojev za to.

PREDLOGA SKLEPOV O IZDELAVI ZAZIDALNIH NAČRTOV PLANINA III IN KOMUNALNA CONA PRIMSKOVO II – Lastninska pravica na zemljiščih v mestih in naseljih mestnega značaja ter na območjih, namenjenih za celovito stanovanjsko ali drugo gra-

ditev, preneha z odlokom občinske skupščine. Prejšnji lastnik zemljišča sme v takšnem kompleksu dobiti toliko zemlje, da zadostuje za gradnjo stanovanjske hiše ali poslovne stavbe, če seveda zazidalni načrt to dovoljuje. Za prejšnjega lastnika se šteje tudi oseba, ki je najmanj leto dni pred objavo sklepa o izdelavi zazidalnega načrta predložil pogodbo o pridobitvi takšnega zemljišča. S Planino in Komunalno cono je sprejem sklepa o izdelavi zazidalnih načrtov nujen. Skupščina prav tako namerava v sredo pozvati vse, naj prisostojajo obeh dokumentov sodelujejo in tako pomagajo k večji populnosti.

PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBI ODLOKA O PRIZNAVALNINAH – Sedanji odlok o priznavalnih določa krog upravičencev do priznavalnin, vrste priznavalnin, skupne osnove in merila (premoženjski cenzus) in financiranje. Odlok prav tako omogoča tudi druge oblike pomoči borcem kot enkratna priznavalnina za 10-dnevno klimatsko zdravljenje, obiski bolnih borcev in priznavalnina oziroma žepnina borcem, ki so v domovih za starejše občane. V odloku prav tako piše, da lahko dobijo borci, ki so v domovih za ostarele občane, od skupnosti socialnega skrbstva priznavalnino v taki višini, da jim za osebno rabo ostane skupaj 30 odstotkov vsakokratnega mesečnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov. Vendar tu prihaja do razlik med temi borci in tistimi, ki so samoplačniki ali zanje plačujejo otroci. Slednji so pogosto pri sredstvih za osebno rabo na slabšem. Spremenjen odlok naj bi to odpravil in omogočil, da bi jim za osebno rabo v vsakem primeru ostalo od 20 do 40 odstotkov vsakokratnega mesečnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov.

PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ODLOKA O PRORACUNU OBČINE KRANJ ZA LETO 1980 – Devetmesečni podatki o realizaciji občinskega proračuna kažejo ugodno sliko. Odstotek pritoka sredstev presega 78 odstotkov letnega plana, kar je tudi pokazatelj, da bo tudi ob zaključku leta proračun presežen. Prihodki bodo predvidoma večji za 16.475.000 dinarjev. Izvršni svet predlaga skupščini razdelitev viška sredstev in sicer 5 milijonov za gradnjo cest, 1,4 milijona za funkcionalno dejavnost občinske skupščine in izvršnega sveta, 140.000 dinarjev notranjim zadevam za nove matične številke občanov, milijon dinarjev centru za obveščanje, 800.000 dinarjev za popravilo ostrešja na stari šoli v Adergasu, 6,6 milijona dinarjev skladu za gradnjo družbenih objektov v kranjski občini, 5.520.000 dinarjev kompenzacijski, za meso in 220.000 dinarjev rekreacijskemu in turističnemu centru Krvavec.

Dnevni red

- Delegatska kranjska občinska skupščina bo na zasedanju v sredo, 26. novembra najprej izvolila komisije za verifikacijo pooblastil in ugotovila sklepčnosti zborov, razpravljala o zapisnikih zadnjih zasedanj in uresničevanju sklepov, nato pa obravnavala:
- osnutek družbenega plana Slovenije do leta 1985
  - osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije v prihodnjem letu
  - poročilo o izvajanju družbenega plana kranjske občine za obdobje 1978-1980 v letošnjem letu in poročilo o izvajanju resolucije za letošnji predlog dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985
  - izvajanje samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev v kranjski občini
  - informacijo o zdraviliškem in klimatskem zdravljenju vojaških invalidov in borcev NOV v Sloveniji
  - izvajanje družbenega dogovora o občinskih priznavalnih udeležencem NOV
  - predlog odloka o spremembah odloka o priznavalnih
  - predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Kranj za leto 1980
  - predlog odloka o določitvi upravljanja in vzdrževanja lokalnih in nekategoriziranih cest v kranjski občini
  - predlog odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije, graditve in spremembe kulture zemljišč na območju, na katerem se predvideva izdelava zazidalnega načrta Planina III
  - predlog odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije, graditve in spremembe kulture zemljišč na območju, na katerem se predvideva izdelava zazidalnega načrta Komunalna cona Primskovo II
  - predloga sklepov o izdelavi zazidalnega načrta Planina III in Komunalna cona Primskovo II
  - kadrovske zadeve (imenovanje komisije za popis prebivalstva občine Kranj, spremembe v skupini delegatov za zbor združenega dela republiške skupščine)
  - Vprašanja in predlogi delegatov in delegacij bodo zadnja točka dnevnega reda srednjega zasedanja zborov kranjske občinske skupščine, ki bodo o pomembnih zadevah ocenjevanja doseženega razvoja občine in planiranja razvoja v prihodnjih letih razpravljali na skupnem zasedanju.

Uspešno leto

Zakon o sistemu družbenega planiranja zavezuje izvršne svete občinskih skupščin, da redno ocenjujejo uresničevanje družbenega plana v tekočem letu in spoznanja upoštevajo pri oblikovanju planskih dokumentov za prihodnje leto. Tako je tudi v kranjski občini. Izvršni svet je ocenil uspešnost uresničevanja družbenega plana v zadnjem letu sedanjega srednjeročnega obdobja. Spoznanja so upoštevana v predlogih dokumentov za prihodnje srednjeročno obdobje, predloga dogovora o temeljih družbenega plana do leta 1985, prav tako pa tudi v resoluciji za izvajanje družbenega plana za prihodnje leto.

Ocena izvršnega sveta o letošnjem uresničevanju sedanjega srednjeročnega plana je ugodna. Ocena bi bila lahko še ugodnejša, če bi bili uspehi pri uveljavljanju kvalitetnih dejavnikov razvoja in spreminjanju sestave gospodarstva večji. Tako pa prav to ostaja ena glavnih kranjskih slabosti tega srednjeročnega obdobja. Letos je veljala še posebna pozornost utrjevanju družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov, stabilizaciji in umirjanju gospodarskih tokov ter usklajevanju vseh oblik potrošnje. Velika pozornost je bila namenjena družbenemu planiranju za prihodnje obdobje, kar je bila v preteklosti večkrat slabost. Kranjčani ocenjujejo, da so te naloge uspešno uresničili in da bo tudi zaradi tega v prihodnjem srednjeročnem obdobju manj težav, čeprav prihodnjih pet let ne bo lahkih.

Imenovanja

Prihodnje leto bo v Sloveniji popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj. Občinska skupščina mora imenovati komisijo za izvedbo popisa, ki se bo začel 1. aprila. Izvršni svet predlaga za predsednika komisije sekretarja izvršnega sveta Bogdana Greifa, za člane pa Zdenka Renka, Anuško Soklič, Janeza Gradisarja, Gorazda Trčka, Silva Grobovška in Ivana Kepeca.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlaga skupščini, da v skupini delegatov zbora združenega dela republiške skupščine za področje prosvete in kulture razreši Mirjano Rudolf in na njeno mesto imenuje Marijo Štular, ki doslej deluje v skupščini na področju socialne in zdravstva. Na njeno mesto pa naj bi skupščina imenovala Lidijo Malovrh.

31 ŠK. LOKA

seja zbora združenega dela občinske skupščine, ki bo v sredo, 28. novembra 1980 v sejni dvorani občinske skupščine, seja zbora krajevnih skupnosti, ki bo v sredo, 28. novembra, ob 16. uri v mali sejni sobi občinske skupščine, seja družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, ki bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 13.30 v mali sejni sobi občinske skupščine.

Dnevni red

- izvolitev komisije za verifikacijo poslovanja, verifikacija pooblastil in upraviteljev sklepov
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 8. seja zbora z dne 19. 10. 1980 ter poročilo o uresničitvi sklepov
- analiza izvajanja družbenega plana občine v obdobju 1976-1980 z vidikom resolucije za leto 1981
- osnutek odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka
- predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za vprašanja pravnosti in varstva okolja občine Škofja Loka
- predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Škofja Loka
- predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine Škofja Loka
- predlog sklepa za uvedbo začasnega ukrepa družbenega varstva v Rešnjem v Zireh
- predlog odloka o povišanju stanarstva v občini Škofja Loka
- predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini Škofja Loka
- elaborat o stroških infrastrukture in družbenih dejavnosti, ki nastajajo v zvezi z investicijo urana Zirovski vrh

Družbeni svet za varstvo okolja

V Škofji Loki bodo oblikovali družbeni svet za vprašanja pravnosti in varstva okolja in sicer v skladu s 1. alinejo 1. odloka o oblikovanju družbenega sveta za vprašanja pravnosti in varstva okolja, ki ga sprejela občinska skupščina na 17. sejni dvorani 12. februarja 1980. Določila politike urejanja prostora, določila in uresničevanja urbanistične politike ter usmeritve v področju zemljiške, stanovanjske, komunalne in prometne politike ter problematike varstva okolja kulturne in naravne dediščine.

Predlog odloka o ...

... o spremembi odloka o proračunu občine Škofja Loka v letu 1980. Proračun občine za leto 1980 občinska skupščina sprejela na 17. sejni dvorani 12. februarja 1980. Proračun občine za leto 1980 občinska skupščina sprejela na 17. sejni dvorani 12. februarja 1980. Proračun občine za leto 1980 občinska skupščina sprejela na 17. sejni dvorani 12. februarja 1980.

... o spremembi odloka o proračunu občine Škofja Loka v letu 1980. Proračun občine za leto 1980 občinska skupščina sprejela na 17. sejni dvorani 12. februarja 1980. Proračun občine za leto 1980 občinska skupščina sprejela na 17. sejni dvorani 12. februarja 1980.

... predlog odloka o povišanju stanarstva v občini Škofja Loka. Stanarine naj bi se v Škofji Loki povečale s 1. decembra 1980 za 30,82 odstotka. Priloga za povišanje stanarine je bil predlog odloka o določitvi najvišjih stanarstev v občini Škofja Loka lani.

DOGOVORIMO SE

Osnutek novelacije urbanističnega načrta Škofje Loke

Mesto z okolico do leta 2000

To pot prihaja pred delegate osnutek novelacije urbanističnega načrta Škofje Loke z okolico, ki ga je pripravil po naročilu občinske skupščine Urbanistični zavod - Projektni atelje Ljubljana. Poleg mesta zajema tudi krajevne skupnosti Zmonec, Godešič in Sv. Duh.

Industrijske površine so po načrtu, ki je veljal do sedaj, locirane na območju Trate do železniške proge ter na ožjem mestnem območju. Novelirani načrt pa si je zastavil za cilj razbremeniti ožje mestno območje s tem, da se industrijske površine razširijo za 3 ha prek proge, 2 ha v Retečah in na Gorajte. S tem bi se industrijske površine povečale na območju Trate na 15 ha, 25 na Gorajtah in na 7 v Retečah. Stanovanja pa bi se gradila pri Sv. Duhu, v Virmašah, Dorfarjih, Binklju, Godešiču, Retečah in v drugih manjših naseljih ter v Frankovem naselju, na Novem svetu, Podplevno in za Kamnitnikom.

Do leta 2000 je predvideno, da se bo število prebivalstva povzpelo na 19.900 in bo zato potrebno zgraditi 2.150 novih stanovanj, od tega do leta 1985 755 in sicer 85 odstotkov v blokovni gradnji. Sedaj naj bi bila povprečna površina stanovanjske enote 63, leta 2000 pa 70 kvadratnih metrov. Povprečna stanovanjska površina na prebivalca pa naj bi se v tem času dvignila od 18 na 22 kvadratnih metrov.

Zelene površine novelacija urbanističnega programa deli predvsem na kmetijske in gozdne površine, urejene rekreacijske površine ter zelene površine koridorjev prometnic in komunalnih naprav.

Poseganje na kmetijsko zemljo v okviru z novelacijo določenega prostora, bo mogoče samo v skladu z omenjenim načrtom.

V skladu s predvidenim razvojem mesta kot občinskega centra, je potrebno v Škofji Loki zagotoviti sorazmerno visoko raven centralnih služb. Za dnevno preskrbo bo potrebno zagotoviti še 1.1000 kvadratnih metrov prodajnih površin ter 800 metrov priročnih skladišč. V sre-

dišču mesta bo predvsem skoncentrirana trgovina z neživilskim blagom, specializirana obrt in osebne storitvene obrti, kakor tudi tržnica ter servisi. V starem mestnem jedru pa omrežje manjših prodajal in specializirane obrtne dejavnosti, v novem centralnem območju pa blagovne hiše, poslovne hiše in specializirane trgovine. Večje trgovine neživilskega blaga in specializirane trgovine, ki potrebujejo večje prodajne in skladiščne površine pa so locirane v Gorajtah.

V nadaljnjem razvoju bo Škofja Loka potrebovala tudi dodatnih 90 do 110 ležišč v hotelu s pripadajočimi sedeži v gostinskem delu. Na Jeprci je predviden motel in večji prodajni center, ki pa bo namenjen izključno prebivalcem Škofje Loke.

Skladno z rastjo števila prebivalcev in novih naselij je predvidena tudi gradnja vrtev, šol in telesno-kulturnih površin. Poglavlje o komunalni opremljenosti zemljišč pa obravnava oskrbo z vodo, kjer je predvidena gradnja vodovoda Trebja - Poljane in povezava na sedanji loški vodovod, črpalnica za skupne potrebe Škofje Loke, Kranja in Ljubljane s spremljajočo infrastrukturo ter po potrebi povezava cevovoda od Drage do Hoste in izgradnja cevovoda od Trnja do Crngroba.

Čistilna naprava se iz 25.000 enot povečuje na 55.000 enot, po letu 1990 pa jo bo potrebno povečati na 85.000 enot. Na to napravo, ki je locirana na Suhu, bo potrebno speljati odpadne vode od Puštala in Zabrajde do Podlubnika, Trnja, Virloga, nove stanovanjske soseske Zakamnitnik, industrijske vode iz Gorajt, Form in Sv. Duha, s Trate in Godešiča. Za potrebe Reteč pa je predvidena čistilna naprava ob obstoječem kanalu nad Soro. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda Zmzinca in ostalih naselij pa se v tem obdobju rešuje lokalno za posamezna naselja.

Za potrebe redne oskrbe z elektriko bo potrebno preiti iz 10 kV na 20 kV sistem. Oskrba s plinom še ni precizirana, prav tako tudi ne za toplotno postajo.

Ocena gospodarjenja za letos

Še vedno zelo dobro

Kljub zaostrenim pogojem škojeloško gospodarstvo vedno dosega dobre rezultate - Presežek izvoza nad uvozom - Težave ponekod zaradi pomanjkanja repromateriala - Več za akumulacijo

Dosedanji gospodarski dosežki kažejo, da bo škojeloško gospodarstvo kljub težkim pogojem gospodarjenja zaključilo leto 1980 uspešno in nad predvidevanji, kar je tudi solidna osnova za start v novo srednjeročno obdobje. Tako ob koncu leta pričakujejo naslednje rezultate:

Celotni prihodek naj bi porastel za 4,5 do 5 odstotkov, kar je za slaba dva odstotka manj, kot prvo polletje. Manjša rast ima vzrok v hitrejši rasti stroškov. V industriji, ki predstavlja skoraj dve tretjini celotnega gospodarstva predvidevajo 4,5 odstotkov večji prihodek v primerjavi z letom 1979. Stroški v zadnjem času že naraščajo hitreje od prihodka zato bo tudi dohodek manjši. Minimalna amortizacija pa raste še vedno počasneje od rasti celotnega prihodka, kar kaže, da se del sredstev preliva v dohodek, kar nikakor, dolgoročno gledano, ni sprejemljivo. Še slabše je pri pospešeni amortizaciji, ki je v prvem polletju narasla le za 15 odstotkov in tudi ob koncu leta ni pričakovati večjega porasta.

Družbeni proizvod (dohodek + minimalna amortizacija) je v prvem polletju porastel za slabih 8 odstotkov, vendar pa računajo, da bo ob koncu leta v primerjavi z letom prej večji le za 4 odstotke, kar pomeni, da bo manj denarja tudi za družbene dejavnosti.

Najnovejši ukrepi v zvezi z zunanjetrgovinsko menjavo škojeloškega gospodarstva niso presenetljivi, ker je bila že dosedanja usmerjenost v izvoz zelo močna, saj je 80 odstotkov delovnih

organizacij že izvažalo. Kljub temu pa je omejevanje uvoza prineslo precej težav, zlasti pri nakupu repromateriala in opreme. Nekaj večjih delovnih organizacij že ima zastoje v proizvodnji, ker nima zagotovljenih osnovnih materialov, še večji problem pa je v tem, kako sklepati pogodbe o izvozu, če ni jamstva, da bo mogoče kupiti repromaterial doma ali v tujini. 90 odstotkov menjave odpade na konvertibilno področje.

V prvem polletju je znašala vrednost blagovnega izvoza 28 milijonov dolarjev in je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za tretjino večja. Do konca leta pa naj bi škojeloško gospodarstvo prodalo na tuje za 60 milijonov dolarjev blaga. S tem bi bil letni plan izpolnjen. Ob tem je treba omeniti težave pri izvozu, ki nastajajo zaradi kriznih žarišč v svetu in bodo imele določen vpliv na izvoz škojeloških delovnih organizacij.

Uvoz pa je znašal v prvem polletju 23 milijonov dolarjev in se je v primerjavi z prvimi lanskimi šestimi meseci povečal za 21 odstotkov. Delež uvoza v izvozu je 83,2 odstotka.

Gospodarstvo je v prvem polletju doseglo 2,12 milijarde dinarjev dohodka, ki je bil v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 9 odstotkov (realno) večji, ob koncu leta pa naj bi bil večji od lani za 4 odstotke. Čisti dohodek pa pričakujejo večji za 5 odstotkov. Izredno hitro letos raste delež sredstev za razširitev materialne osnove dela, ki naj bi bila ob koncu leta za 80 odstotkov večja kot lani.

Osnutek resolucije za prihodnje leto

Nemotena proizvodnja zagotavlja dohodek

Za dosego predvidevanj v osnutku resolucije za prihodnje leto, je treba zagotoviti predvsem nemoteno proizvodnjo - Dopolnitev samoupravne organiziranosti v kmetijstvu - Večja spodbuda za storitveno obrt

Osnovne ugotovitve o gospodarskih dosežkih letos so osnova za pripravo osnutka resolucije za prihodnje leto. Stabilizacijski ukrepi in zaostreni pogoji gospodarjenja so upoštevani v kar največji meri zato, ker je pričakovati, da se bodo posledice sistemskih ukrepov, ki so bili sprejeti letos, čutile tudi vse prihodnje leto in tudi v celotnem planskem obdobju 1981-85.

Tako naj bi prihodnje leto družbeni proizvod porastel za 3 do 4 odstotke. Osnovni nosilec gospodarske rasti bo tako kot doslej industrijska proizvodnja. Ob zmanjšani konjunkturi na domačem tržišču, bo nujno potrebno planirano gospodarsko rast doseči s povečanim izvozom ob tem, da bodo investicije, ki so sedaj v teku, že dajale predvidene učinke. Število zaposlenih delavcev pa naj bi se povečalo za največ 1,6 odstotka ali za 233 delavcev.

Investicije v gospodarstvu in stanovanjski komunalni dejavnosti naj bi ostale na letošnji ravni, v družbenih dejavnostih pa bodo v skladu z razvojnimi usmeritvami večje kot letos, vendar le zaradi povečane udeležbe občanov in združenega dela. Kmetijska proizvodnja naj bi se povečala za 3,5 odstotka. Izvoz za 7 do 8 odstotkov, uvoz pa bi skušali obdržati na letošnji ravni. Osebnih dohodkov naj bi za 10 odstotkov zaostajali za rastjo dohodka. Osebnih dohodkov v neproizvodnih dejavnostih pa se bodo gibali v skladu z opravljenim delom, kot to določajo samoupravni sporazumi o svobodni menjavi dela, vendar največ do rasti osebnih dohodkov v materialni proizvodnji. Sredstva za zadovoljevanje dejavnosti skupnih potreb se bodo gibala v skladu z dinamiko rasti družbenega proizvoda.

UKREPI ZA DOSEGO CILJEV

Večji poudarek bo dan razvoju kmetijstva, da bi bila preskrba prebivalstva čimboljša. Pomemben dejavnik razvoja tega sektorja je nadaljevanje samoupravne preobrazbe tako, da se ločita čista kmetijsko-proizvodna dejavnost in dopolnilna dejavnost z namenom, da se zadruga predvsem posvetijo povečevanju proizvodnje. Uresničiti bo tudi treba dohodkovno povezo v produkcijski verigi od kmetijstva do živilskopredelovalne industrije ter med gozdarstvom in lesno-predelovalno industrijo.

V industriji bo moč načrtovano rast doseči z racionalno izrabo delovnega časa, materiala, energije in z boljšo organizacijo dela. Naložbe, ki bodo zagotavljale omenjene prednosti, bodo imele prednost pri kreditiranju. Spodbudnejše kreditiranje naj bi vpeljali tudi za izvozno proizvodnjo.

Prihodnje leto začno veljati nove zakonske rešitve na področju cen in družbene kontrole cen, kar bo omogočalo samoupravno oblikovanje cen ob upoštevanju ekonomskih zakonitosti. Osnovna naloga v občini pa je, da tiste cene, ki se oblikujejo v občini, ne bodo presežale dogovorjene ravni.

Za hitrejši razvoj obrtnih strok - storitvene dejavnosti je treba zagotoviti materialne pogoje v obliki davčnih olajšav, kreditnih pogojev, subvencij za najemnine in podobnimi ukrepi. Med proizvodno obrtjo in organizacijami združenega dela pa je treba uveljaviti dohodkovne odnose in povezave.

Družbeno varstvo v Remontu

Zaradi vrste nepravilnosti v delovni organizaciji Remont Ziri naj bi skupščina sprejela sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva v delovni organizaciji. Hkrati pa naj bi razrešila sedanjo vršilca dolžnosti direktorja in imenovala začasnega upravitelja. Predlagan je Franc Žagar, sekretar delovne organizacije SGP Tehnik Škofja Loka.

Poročilo o uresničevanju sklepov

1. Izvleček sklepov iz zapisnika 18. seja družbenopolitičnega zbora, 8. seja zbora združenega dela in 7. seja zbora krajevnih skupnosti z dne 29/10-1980 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.

Nekateri sklepi bodo objavljeni v Biltnu INDOK centra.

2. Delegatska vprašanja delegacije obrtnikov, delegacij Krajevne skupnosti Bukovica, Gorenja vas in Škofja Loka so bila posredovana izvršnemu svetu, ki jih je posredoval pristojnim upravnim organom, da prijavijo odgovore.

3. Odloka in to - odlok o spremembi imen katastrskih občin - odlok o oplojevanju živali v občini Škofja Loka sta objavljena v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 22/240, 241/80 z dne 4/11-1980.

4. Osnutek družbenega dogovora o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij obdobja socialistične revolucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev NOV ter o poimenovanjih na območju občine Škofja Loka je bil poslan v javno razpravo podpisnikom družbenega dogovora. Javna razprava traja 30 dni.

5. Občinska zdravstvena skupnost Škofja Loka je bila obveščena o sklepu sprejetem ob poročilu o izostankih z dela zaradi bolezni... in nege za I. polletje 1980.

6. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko je bil poslan Skupščini gorenjskih občin zaradi skupne objave po sprejemu na sejah vseh občinskih skupščin Gorenjske.

7. Sklepi o imenovanjih in razrešitvah so bili izdani.

Bogata izbira vseh vrst flanel
za dopolnitev zimske garderobe.

Informativno prodajni center v hotelu
Creina v Kranju, tel.: 25-168.

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

NOVO NI VEDNO NAJBOLJŠE

Ste kdaj pomislili, da se oblažinjeno pohištvo
lahko prenovi!

Zaupajte vaše dotrajano oblažinjeno pohištvo
strokovnemu popravilu.

LESNINA Ljubljana, TOZD TAPETNIŠTVO RA-
DOVLJICA, Gorenjska cesta 41, telefon (064)
75-212 centrala 74-471

lesnina

ELAN

Tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem
Na osnovi 10. člena Pravil-
nika o delovnih razmerjih
in sklepa komisije za delov-
na razmerja DS Skupne
službe
objavljamo dela in naloge

VRATARJA

Pogoji:

- dokončana šolska obvez-
nost,
- starost nad 18 let,
- poskusno delo 2 meseca

Pisane prijave sprejema
kadrovska služba ELAN
tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem, 15
dni po objavi.

O izbiri bodo kandidati
pisмено obveščeni v 30
dneh po izteku objave.

**KMETIJSKA ZADRUGA
ŠKOFJA LOKA**

objavlja prosta dela in
naloge

**VODJE FINANČNO-
RAČUNOVODSKE
SLUŽBE IN HKS
(za določen čas -
od 1. 1. 1981 do 30. 11. 1981)**

Pogoj:

- visoka ali višja izobrazba
ekonomske smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj
na podobnih delih

Prijave sprejema komisija
za delovna razmerja KZ
Škofja Loka, Jegorovo
predmestje 21, 15 dni po
objavi oglasa.

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45

1. **DELOVNA ENOTA SLIKOPLESKARJEV** obvešča delovne organizacije, hišne svete, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, občane, da sprejemamo ponudbe za pleskanje, beljenje, mavčenje, polaganje tlakov, plastični ometi, brušenje in lakiranje parketov in polaganje tapet.
2. **DELOVNA ENOTA ZA MONTAŽO CENTRALNE KURJAVE** obvešča delovne organizacije, hišne svete, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in občane, da sprejemamo ponudbe za izdelavo in napeljavo centralne kurjave, klimatskih naprav, remontov hišnih kolektorjev in kotlovnice.

CENE KONKURENČNE!

**GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO CERKLJE**

Zadružni svet razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TZO

Kandidati naj poleg splošnih pogojev z zakonom določenih, izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- višja oziroma srednja izobrazba kmetijske, veterinarske ali ekonomske-komercialne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti - razvidne iz dosedanjega dela,
- ustrezne moralno-politične kvalitete

Mandatna doba je 4 leta.

Komisija za delovna razmerja pa oglašuje prosta dela in naloge

POSPEŠEVALCA

Kandidati naj izpolnjujejo naslednje pogoje:

- višja oziroma srednja izobrazba agronomske oziroma veterinarske smeri,
- delovne izkušnje so zaželene

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Gorenjska kmetijska zadruga TZO Cerklje, Cerklje 85. Kandidati za individualni poslovodni organ naj pripišejo »za razpis«.

O rezultatih izbire bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

**VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD
ŠKOFJA LOKA**

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja prosta dela in naloge

1. **VZGOJITELJICE**
v popoldanskem oddelku VVE Trata - za nedoločen čas
2. **VARUHINJE**
v varstveni družini - za nedoločen čas
3. **SNAŽILKE**
za polovični delovni čas v VVE Ciciban - za nedoločen čas

Od sprejetih kandidatk želimo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:

pod 1. - srednja vzgojiteljska šola,

pod 2. - šola za varuhinje,

pod 3. - usposobljenost za opravljanje tega dela

Nastop dela pod 1. in 3. je 15. 12. 1980, pod 2. pa 1. 1. 1981.

Pričakujemo vaše prijave, ki jih z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisu dosedanjega dela pošljite tajništvu Vzgojno-varstvenega zavoda Škofja Loka, Titov trg 4 v 15 dneh po objavi.

ALPINA
Tovarna obutve Ziri
Stara vas 23, n. sol. o.
TOZD OBUTEV Gorenja vas

na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja za TOZD OBUTEV Gorenja vas objavlja

POTREBO PO VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVKAH
za delo v proizvodnji v TOZD Obutev Gorenja vas

Za vse informacije o pogojih dela se zglasite v pisarni TOZD Obutev Gorenja vas.

Kandidati za sprejem v delovno razmerje morajo podati pisмено prošnjo v roku 30 dni od dneva objave na naslov Alpina tovarna obutve Ziri, Komisija za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas, 84224 Gorenja vas.

Pravi okras za vaš dom!

Ročno delane vozlanke, razstavljata in prodajata v prostorih Metalkine prodajalne v Kamniku. Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb Domžale - Kamnik ter Metalka.

Te prijetne in izvirno ročno delane okraske vam ponujamo v dveh velikostih:
velika vozlanke s ceno 2.950,00 din in
mala vozlanke po 2.360,00 din.

Vabimo vas na ogled in nakup!

 metalka

Prodajalna Kamnik

Kidričeva 35a

**ZIMSKO-ŠPORTNA OBLAČILA
ZA VSO DRUŽINO**

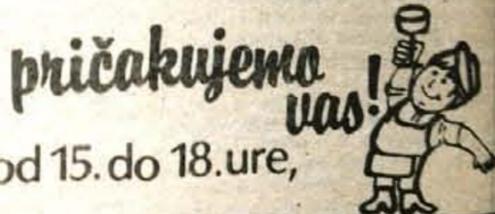
na oddelkih blagovnice TINA, Kranj

v prodaji so: novi modeli in vzorci puloverjev, kap, rokavic, pu-
hovk, smučarskih kompletov in smučarskih hlač

teden slovinovih vin

vabimo na ogled polnilnic in kleti od 17. do 21. nov. 80. od 15. do 18. ure,
dne 22. nov. od 10. do 13. ure.

SLOVIN - frankopanska 11, ljubljana.

MALI OGLASI
telefon 23-341
PRODAM
 Prodaj malo rabljeno PEČ stad-
 ar. 35.000 ccal. Telefon 064-61-919

Prodaj dva ročna PLETILNA STROJA: standard in regina ter novo še zapakirano termoakumulacijsko PEČ, 2.2 kW in plinsko PEČ na kolesih. Smolej Marija, Bistrica 99, Tržič 9699
 Prodaj krmilno PESO in REPO. Mlaka 24, Kranj 9700
 Ugodno prodaj starejšo SPALNICO. Informacije po tel. 21-645 9701

Prodaj dve KRAVI, dobri mlekarici, ki sta prvič teletili. Cebulj, Adergas 27, Cerklje 9702
 Prodaj drobni KROMPIR. Telefon 47-201 9703
 Prodaj 5 mesecev starega ZREBETA. Vrba 6, Zirovnica 9704
 Prodaj 40 kv. m jesenovega klasičnega PARKETA, I. vrste (20 x 4 cm). Telefon 064-77-045 9705
 Prodaj rabljen KAVC. Smolej Metka, Koroška Bela, Na Leah 6, Jesenice 9706
 Prodaj enofazni ELEKTROMOTOR, 2 KM, 1800 obratov in ogrodje za KAVC (oreh). Ogljed vsak dan. Suška c. 19, Skofja Loka 9707
 Prodaj PSA, nemškega ovčarja (rodovnik). Peter Barle. Cesta Kokrškega odreda 19, Kranj 9560
 Prodaj dobro ohranjeno SPALNICO. Žanova ul. 11, Kranj 9561
 Prodaj rabljeno PEČ za centralno brez boilerja in OKNO, velikost 50 x 70 z roletom. Šenčur, Partizanska št. 3 9696
 Prodaj zimska JABOLKA, po 8 din. Vidic Franc, Partizanska 8, Bled 9697

Prodaj rabljen PRALNI STROJ in PEČ na olje. Nova vas 8, Radovljica 9736
 Prodaj črnobelo TELICO frizirko, brejo 5 mesecev. Jakopič Janez, Lipce 52, Blejska Dobrava 9708
 Prodaj več MOTORJEV za pralne stroje gorenje. Telefon 81-815 9705
 Prodaj SMUČI 185 CR CRISTAL, »PANCARJE« št. 44 in SMUČARSKE HLAČE, za večjo postavu. Ažman, Predoslje 31/a, Kranj 9724

ZAPOSLOTITVE
 KLJUČAVNICARJA, z znanjem varenja sprejemem v redno delovno razmerje. Jože Kogovšek, Vodnikova c. 295, Ljubljana 9603
 Delavca za priučitev v KLJUČAVNICARSKEM poklicu, sprejemem v redno delovno razmerje. Jože Kogovšek, Vodnikova 295, Ljubljana 9604
 VAJENCA za ključavničarsko stroko, sprejemem v redno učno razmerje. Jože Kogovšek, Vodnikova c. 295, Ljubljana 9605
 Iščem PLETILJE, za ročno in strojno pletenje. Primerno tudi za upokojenke. Ponudbe pod: Dober honorar 9725
 KLJUČAVNICARSTVO Radovljica, objavlja prosto delovno mesto nekvalificiranega KLJUČAVNICARJA. Pismene ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi 9726
 Sprejem DIMNIKARSKEGA pomočnika. Hrana in stanovanje preskrbljena. Arh Stanislav. — dimnikarski mojster — Kamnik 9727
 V redno delovno razmerje sprejemam ORODJARJA, za izdelavo orodij za brizganje plastičnih mas. V poštev pridejo orodjarji z nekaj prakse ali strojni ključavničarji, ki imajo veselje za priučitev za poklic orodjarja. OD po dogovoru in v skladu s sindikalno listo. Informacije osebno na naslov: Urh Filip, Predelava kovin in plastičnih mas Radovljica, Gregorčičeva 27 9728

VOZILA

Prodaj neregistrirano TATRO 138, v voznem stanju. Informacije v restavraciji TURIST v Lescah 9714
 Prodaj novo LADO 1600, prevoženih 3.000 km. Informacije po telefonu 064-50-028 9714
 Prodaj WARTBURGA 1000, letnik 1968. Kranj, Smedniška c. 106 9716
 Prodaj AMI 8 break, letnik 1972, neparni Krek, Gmajnica 30/b, Komenda 9717
 Prodaj PRIKOLICO za avto. Begunje 39 9718
 Kupim FIAT 850 sport, fiat 126-P ali ZASTAVO 101, do 3,5 SM. Marjan Zupančič, Mlaka 41, Kranj 9722
 Prodaj LADO standard, letnik 1977. Oblak, Oprešnikova 16, Kranj, tel. 25-798 9723
 Prodaj KOMBI 1300 TK, letnik 1976 ali zamenjam za osebni avto. Peter Barle, Cesta Kokrškega odreda 19, Kranj

PIREDITVE
 Društvo za varstvo in vzgojo ptic Lišček Kranj prireja v sodelovanju z jeseniškim društvom prvo samostojno RAZSTAVO SOBNIH PTIC v delavskem domu, vhod 6, od 21. do 24. novembra. Pridite!

Rezervne dele za NSU 1200, prodaj. Renko, Moša Pijade 3, Kranj, tel. 25-730 9735
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1973, cena 4,2 SM (registracija september 1981). Pavc, Mandeljčeva 7/a, Kranj, tel. 26-803 9737
 Prodaj OPEL REKORD 1700, letnik 1974. Prestor Janez, Staneta Zagarja 38, Radovljica 9633
 Prodaj LADO 1600, staro 10 mesecev. Robljek Bojan, Golniška c. 48, Kranj 9634
 Prodaj generalno obnovljen MOTOR za fiat 124 ter RENAULT 10. Hubat, Delavska c. 55, Kranj — Stražišče 9710
 Prodaj ČZ, 250 enduro. Jenko Roman, Godešič 53, Skofja Loka 9711
 Prodaj PUCH CR 125, moto cross. Krajnik Zdravko, Godešič 11/a, Skofja Loka 9712
 Prodaj 3 leta starega ZAPOROŽCA brez motorja in ZASTAVO 750 s karambolirano streho in 1 leto starim motorjem. Telefon 064-40-081 9713
 Prodaj ŠKODO 110 R coupe, letnik 1974. Frelj, Zg. Sorica 52, Sorica 9738
 Prodaj ZASTAVO 750 SC, letnik september 1979. Jagodic, Mlekarska 16, Kranj 9739

OBVESTILA

Termoakumulacijske PEČI MONTIRAM, ČISTIM in POPRAVLJAM. Telefon 061-737-466 9541
 ČIŠČENJE! »stepihov«, tapisoma in itisona. Kličite po tel. 25-819 od 14. do 20. ure 9542
 MONTIRAM lesene stropne in stenske obloge ter pohištvo. Hubat, Delavska c. 56, Kranj 9729
 Hitro in kvalitetno izvajam napeljave centralne kurjave. Golniška 103, Kokrica — Kranj 9730
 Cenjene stranke obveščam, da poleg ostalih pralnih strojev sedaj popravljam tudi aparate za firmo candy in cordes, in to na relaciji Komenda — Kranj — Tržič z okolico. Naročila: Jagodic Miro, Vopovlje 19, Cerklje, tel. 064-42-052 9731

KUPIM
 Kupim termoakumulacijsko PEČ, od 2 do 6 kW. Telefon 62-809 9595
 Kupim dobro ohranjeno 2 do 2,5 kW termoakumulacijsko PEČ. Rode Sonja, Ul. XXXI. divizije 46, Kranj 9719
 Kupim pašnega delavnega VOLA, težkega od 300 do 400 kg. Tel. 70-260 9720

IZGUBLJENO

13. 11. 1980 sem izgubil DENARNICO z dokumenti. Verjetno na Planini v Ul. Tončka Dežmana. Poštenega najditelja prosim, če jo vrne proti nagradi na naslov, ki je v dokumentih 9733

STANOVANJA
 Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridna 9734

NAJDENO

Zatekli sta se 2 OVCI, ena ima št. 28. Dvorska vas 7, Begunje 9732

POSESTI
 Nujno vzajem v najem GARAZO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

OSTALO

MATEMATIKO INSTRUIRAM v Kranju, za vse šole. Tel. 27-329

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31000 — Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-836, redakcija 21-860, komercialna — propegnada, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

STANOVANJA
 Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridna 9734

POSESTI
 Nujno vzajem v najem GARAZO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

STANOVANJA
 Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridna 9734

POSESTI
 Nujno vzajem v najem GARAZO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

STANOVANJA
 Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridna 9734

POSESTI
 Nujno vzajem v najem GARAZO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

STANOVANJA
 Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridna 9734

POSESTI
 Nujno vzajem v najem GARAZO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

STANOVANJA
 Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridna 9734

POSESTI
 Nujno vzajem v najem GARAZO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

Minilo je 6 let odkar sta tragično preminila naša sinova

JANKO NOGRAŠEK in BRANKO BREGAR

Ob tej priliki se zahvaljujemo Rokometnemu klubu Jelovica iz Skofje Loke za organizacijo spominskega rokometnega turnirja, kakor tudi starejšim igralcem Rokometnih klubov: Tržič, Sava in Jelovica za sodelovanje na turnirju.

Prav tako hvala vsem, ki obiskujejo njun prerani grob in ju niso pozabili

DRUŽINI: NOGRAŠEK, BREGAR!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA SLIVNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za vsestransko pomoč v težkih dneh, č. g. župniku za lep pogrebni obred, pevskemu zboru iz Zasipa, godbi na pihala iz Gorij, Gasilskemu društvu Podhom, tov. Matiju Klinarju za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalja.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Branku Lubeju, dr. Albinu Aliješki in dr. Jožetu Jensterlu za zdravljenje v času njegove bolezni.

Zalujoči: žena Anica in sin Zdravko z družino

Podhom, 10. novembra 1980

Ob prerani izgubi naše drage žene, mame, babice, sestre in tete

GROZDANE PERANOVIČ

izrekamo iskreno zahvalo dr. Paulinu, dr. Šuškoviču, vojaškemu zdravniku dr. Logarju ter celotnemu zdravstvenemu osebju za ves trud in požrtvovalnost pri zdravljenju. Zahvalo izrekamo stanovalcem v Šorlijevi ul. 10 za ves trud pri počastitvi zadnjega spomina, za darovano cvetje in ganljiv nagovor tov. Miliča. Zahvaljujemo se DO UKO Kropa, Gorenjskemu tisku, posebno sodelavcem Kartonaže za pomoč in tople besede ter darovano cvetje ter tovarišem iz KS Vodovodni stolp za ves trud in ganljiv nagovor tov. Skumavca, pevcem za lepe pesmi, ter vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: mož Mičo, sin Mitja z ženo ter vnučka Estera in Tadej!

Kranj, 13. novembra 1980

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni in težki bolezni zapustila naša draga mama, stara mama in teta

MARIJA PAPLER

Kroparjeva mama iz Leš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam izrazili sožalja in podarili cvetje in vence, se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo dobrim sosedam: Anici Bohinc, Mariji Zupan in Francki Razinger za njihovo neizmerno pomoč v času njene težke bolezni, dr. Martinčiču; ter tovarni PEKO in Metalki — TOZD Triglav Tržič za podarjena venca. Hvala tudi pevcom bratov Zupan za žalostinke ter g. župniku za opravljen obred.

Še enkrat vsem, iskrena hvala!

Zalujoči vsi njeni!

Leše, 11. novembra 1980

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša draga mama in stara mama

ANGELA MARKIČ

Toporiševa mama

Draga pokojnica leži v Žiganji vasi.

Pogreb bo v sredo, 19. novembra 1980, ob 15. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Križe

Zalujoči vsi njeni!

Breg, 17. novembra 1980

